

**Loo 'ba vo Lituwë
Komo 'ba vo Lituwë 'ba
Yësu, mandere Loo 'ba vo
Lituwë
Rayada kö'du 'ba buku nenyë**

Luka, vo buku 'ba Luka yöru nenyë, ayöru buku ma riyö Laka nenyë, ru mo Komo 'ba vo lituwë 'ba Yësu, mandere Loo 'ba vo lituwë. Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Luka ayada zi ze wa mati Yësu o'do mi lima 'bomo mi dakaŋo. Buku ma riyö Laka nenyë, ayeto ta bi mati ndundu 'ba buku ne inde rë ni. Ayada zi ze wa mati vo lö'böwë 'ba Yësu ehe biya vo litu 'bomowe o'donni here i'di kö'du yëti 'ba Yësu apere rë ni kpuru biya mi damöku nenyë.

Gba Yësu i'di loo dë zi vo lö'bö 'bëyiyë zi me'do 'bëni yëti mi damöku nenyë biya, mo ovo Lawo Laka 'ba Wirï mi zë here zi zë tédinni kyigo aba zi loo 'bomo ne ko'do. Mati zë irinni Lawo Laka ku, zë ayetonni zi kö'du yëti mi Yerusalema. Vidi kayo omani mi kö'du yëti 'bëzë ehe ayinni na vo lö'böwë 'ba Yësu. Kö'du koro kayo o'do rë ni, here zi vidi koma mi kö'du yëti 'ba vo lö'böwë 'ba Yësu.

Mati kö'du yëti nenyë ëdi ku kyigo mi Yerusalema, vo wehee 'ba Yësu ayetonni yaza vo lö'böwë zi tedi na riti. Tinyö vo lö'böwë 'ba Yësu ore yaga temi Yerusalema ehe na rapere. Zë ilanni, kö'du yëti mi dakaŋo 'ba Yudiya ehe Samariya. Komo 'ba loo nenyë ayada temi kapita

1 zi kapita 'butë dōmoriyō. Petero alaya laya kyedre mī komo nenyē.

Tapëti ma nenyē, Wirī ako'jo kya vo lö'bō maako, ru mo Pawolo. Gba mati Wirī ako'jo mo dē, mo ēdi ko'do zē mati alō'bōnni ga Yēsu na riti mī ru yēni 'ba Yude. Mora Yēsu ayada rē nī zi Pawolo ehe utu mo mī loo zi dakaṇo maakowe. Mī gēri nenyē, kō'du yēti 'ba Yēsu i'bē le kafo maga 'ba dakaṇo 'ba Yiserēle zi dakaṇo maakowe, bi mati vīdi maakowe alimanni 'dōmo.

Pawolo o'do loo nenyē mī bi kayowe, tēmī Yerusalemā zi Roma. Yude o'dōnni mo riti kyedre ki'ja, mora zē a'danni mo dē. Mo ayēti kō'du mī bi 'ba mötu, bi 'ba mötu 'ba Yude, ehe mī bi naniye 'ba vīdi maakowe kpa. Kō'du laka 'ba loo 'bōmo ēdi zi yada zi vīdi 'ba damōku nenyē wa mati Yēsu o'do ko'do zē.

Tēmī nenyē biya, vo kome 'ba ndenyē atō'bo yōlōnni gēri mati vo lö'bōwē 'ba Yēsu alimanni mī dakaṇo. Here loo 'bēzē mēdi kaa ga kō'du yada ma laka kō'du ze zi lö'bō go mo. Here Wirī ma konyi ze zi ki'ja kō'du yolo kpuru Buku Laka nenyē. Amini.

Luka ayōru zi Tiyōpiyōlō

¹ Mī dagba buku 'bama, ma yōru zi yī Tiyōpiyōlō biya wa mati Yēsu o'do yandi mo aba, tēmī kadra mati mo ayeto loo 'bēni, ² le mī ko'do mati oba mo komoriyē, tapēti mo i'di kō'du ku kpuru Lawo Laka aba zi vo lituwē mati mo inzi. ³ Tapēti koli 'bōmo, mo ayada rē nī zi zē mo ēdi na didi. Zē ongōnni mo ko'do 'butēsowō aba, mo ame'dōnni zē ēti kō'du Damōku 'ba Wirī. ⁴ Mati

mo gba zë eti mo iya zi zë henye, “Ile Yerusalema dë, isiye kinye bi Lawo Laka zi 'Bu ki'di kaa mati ma yada zi ye mo alömu zi ko'do. ⁵ Yowani i'di bapatisi wini aba, ko'do tisi aba aki'diyë bapatisi Lawo Laka aba.”

*Oba Yësu komoriyë
(Mk 16:19-20; Lk 24:50-53)*

⁶ Mati vo lituwë gba Yësu aba, ako'jonnï ho mo iyanni henye, “Yere, yaanya aba omba ki'di damöku zi Yiserele hulëhu löhu?” ⁷ Yësu iya zi zë henye, “Omba dë zi ye yolo kadra 'ba kö'du mati o'do rë ni nani, nje 'Bu ra ayolo. ⁸ Mora Lawo Laka atayi de ehe aki'di kyigo zi ye. Here, akayade kö'du ma zi vidi mi Yerusalema, mi Yudiya biya, mi Samariya, ehe mi damöku ne biya.”

⁹ Tapëti kö'du kiya 'ba Yësu nenye, ehe mati zë edinni bi kongö, oba mo riyë mi foli. Zë o'bönni dekpe mo kongö. ¹⁰ Mora mati mo edi ti'bë ku riyë, zë nduwë bi kongö komoriyë. Kandi kora riyö usunni böngö kanyi edi torönni dakapa zë. ¹¹ Zë iyanni henye, “Kö'du a'di kora 'ba Galilaya edi tore kinye bi kongö komoriyë? Oba Yësu ku komoriyë. Mora mo ata'ba hulëhu temi geri kölö mati onge mo ti'bë.”

*Vidi maako zi kiri peti Yudasi
(Mt 27:3-10)*

¹² Vo litu a'banni ta Döku 'ba Olivo zi Yerusalema. Döku 'ba Olivo edi lasi 'ba wiri kölö ta ra Yerusalema. Vo litu mati i'bënni ani ne, ¹³ zë ra Petero, Yowani, Yemisi, Anderiya, Pilipo, Toma, Baratolomoya, Matayo, Yemisi wisi 'ba

Alipayo, Simona mati o'do lovo dakaŋo 'bëni, ehe Yudasi wisi 'ba Yemisi. Mati vo lituwë a'banni ku gawo, zë i'bënni riye mi loko tɔɔ ma ëdinni 'domo. ¹⁴ Vo lituwë 'duwi rë nni tɔɔ amötu na radroko, vidi mbare, ehe Mariya ma 'ba Yësu, öndu mo ëti. ¹⁵ Kadra naniye aba, vo lö'bö 'ba Yere ëdinni biya lamikölö 'butëriyö mi ratoto bi kölö, ehe Petero ënyi riye ame'do zi zë. ¹⁶ Mo iya henye, “Aboka me, kyigɔ 'ba Lawo Laka aba, Dawidi iya kö'du 'ba Yudasi, mora kö'du mati mo iya ne o'do rë ni ku. ¹⁷ Yudasi mo kölö tëmi ze o'do loo ze aba, mora mo ika vidiyë zi Yësu kiri. ¹⁸ Here, Yudasi ogo kaŋo kɔhi ma i'di zi mo ga kö'du kyënyë ko'do 'bɔmo ne. Mati mo alëpi ta riye akaŋo mi yaka, ida rɔ mo api. ¹⁹ Mati vidi 'ba Yerusalemaya ayolönni kö'du nenye, zë ako'jonnii yaka nani Akeledama, kö'du ya'ba aba mi ha 'bëzë, ‘Yaka 'ba Yama.’ ²⁰ Mi buku Wayeto 'ba Dawidi iya henye,

‘Mila loko 'bɔmo na mbiya,
ehe mila vidi maako dë lima ani.’
Iya kpa henye,

‘Vidi maako miri loo 'bɔmo ne.’

²¹⁻²² “Here, domba vidi maako kpa zi konyi ze yada zi vidi maakowe henye, Yësu ënyi ku tëmi koli. Mo mëdi tëmi vidi kora kölö ma ëdi ze aba tëmi biyeto. Mo mëdi ze aba tëmi kadra mati Yowani abapatisi Yere Yësu, le ko'do ma oba mo komoriyë.”

²³ Zë inzinni vidi kora riyo. Ma kölö tëmi zë Yosepa, ako'jo Barasaba, ako'jo kpa Jusitusu, ehe agamo Matiyasi. ²⁴ Here, zë biya amötunni, iyanni henye, “Yere, ayolo kö'du sösu mi di'di 'ba

vidi biya. Ayada zi ze ma kölö ma inzi ku ²⁵ zi tedi na vo litu ehe zi loo peti Yudasi ko'do." ²⁶ Ze u'dunni fodo, ehe inzi Matiyasi zi droko mi gboko 'ba vo lituwë 'butë domokölo ne.

2

Tayi 'ba Lawo Laka

¹ Mi ko'do tayi 'ba Lawo Laka aba, vo lö'böwë ga Yere biya ga bi kölö. ² Kandi kporo aa ta komoriyë kaa taa 'ba buluku mora oso ndo mi loko mati zë atoto rë nni 'domo ne. ³ Here zë ongönni wa alaya kaa ndende wa'do ta bi lasi apere rë ni yaga alima da vidi biya na kölö kölö. ⁴ Ze biya osonni ndo Lawo Laka aba, ayetönni me'do temi ha maakowe, kaa mati Lawo Laka i'di zë zi me'do.

⁵ Yude vidi 'ba Wiri kayo mati edi alimanni temi dakaño biya mi damöku ne, edinni lima mi Yerusalema. ⁶ Mati zë owönni kporo wa ne, vidi kayo atoto rë nni ga bi kölö. Ze biya na rakaga ga kö'du vidi kölö temi zë owo vo kö'du kombe edi ame'do ha 'beni aba. ⁷ Temi rakaga 'bezë ne zë iyanni henye, "Vidi nenyee biya mati edi ame'donni here ne, anzanni de vidi 'ba Galilaye? ⁸ Kö'du a'di dowo zë edinni ame'do ha 'beze aba? ⁹ Kya ze maakowe temi Patiya, Mediya, Elamo, Mesopotamiya, Yudiya, Kapadosiya, Poniytusu, Asiya, ¹⁰ Paragiya, Pambaliya, Ezipeto, kapa 'ba Libiya kara ra Sirënë, Roma, ¹¹ Keriti, ehe Arabiya. Kya ze maakowe o'jo Yude, ehe maakowe inzi rë nni zi tedinni na Yude. Ze biya dowo zë edinni ame'do ta ha 'ba vidi biya, zi yada kö'du kyige mati Wiri o'do ne." ¹² Da vidi biya na wiri

wiri. Maakowe alimanni ha oka ma kolo ko'jo henye, "Kö'du nenye biya a'di?" ¹³ Maakowe o'donni lasa ra vo lö'böwë 'ba Yere, iyanni henye, "Zë uwënni a'ji."

Petero ame'do zi vidi kayo

¹⁴ Petero enyi riyë vo litu 'butë domokölö ne eti, ehe ame'do gu kyembe laka aba zi vidi kayo, iya henye. "E Yude mora e biya mati alime mi Yerusalema, owowe me'do mati momba zi kiya. ¹⁵ Vidi nenye anzanni de na a'ji kaa mati asösuwë. Kadra 'ba damindö edi madomosowo. ¹⁶ Nenye edi kö'du mati Wiri ayada zi nebi Yowele kiya,

¹⁷ Ezë ndundu 'ba ko'do oko ku, ma ki'di Lawo Laka ama zi vidi biya.

Gisi 'be ma kora minzö eti akayëtinni kö'du kise 'bama.

Gisi kora obiye akongonni wa kazi Wiri.

Korokyedre 'be wiri akisi zë.

¹⁸ Mi ko'do naniye ma ki'di Lawo ama zi vo kalima ame,

'dö vidi kora mbara eti, akayëtinni kö'du kise 'bama.

¹⁹ Ma ko'do kö'du koro komoriyë ehe kyinë 'ba kö'du maakowe lebi dakaño.

Ani yama atëdi, wa'do ehe kyëtu.

²⁰ Kadra akopi re ni na köndu,

ehe yehe atëdi na yama

gba kazi ko'do bikanyi kyedre 'ba Yere alaya.

²¹ Here Yere akayomo vidi biya mati ako'jo kö'du ga wakonyi."

22 “Vidi 'ba Yiserele, owowe me'do nenyee. Momba kiya kö'du ga kö'du 'ba Yësu 'ba Naz-ereta. Wirī utu Yësu zi ye zi kö'du koro rakaga aba ko'do ehe da kyinë. E biya ayole nenyeku. 23 Wirī omba do mo ku nzo akī'di Yësu zi ye. Here obe mo ehe i'diyë mo zi kora vo kö'du kyënyë ko'de tëmī tu'dë maakowe zi tötö mo da taka. 24 Mora Wirī ila mo na dangölö tëmī koli ehe aliro na didi, ga ködu koli o'bo dë ta'da mo.”

25 “Dawidi iya kö'du 'ba Yësu henye,
‘Mongɔ Yere 'duwī kara ra ma,
ehe mere dë, mo ëdī ma aba, da kala ma, ma tiri.

26 Ga kö'du nenyeku, di'di ma atëdi na rakyenyi,
me'do 'bama atëdi 'ba rakyenyi,
lima 'bama atëdi kö'du sösu laka aba.

27 Yere omba dë zi ma kila bi lima 'ba lawo 'ba
vidi koli,
ehe mo omba dë zi kila ida ra vidi laka 'bomo
teje mi ogo.

28 Mo ayada zi ma gëri 'ba didi,
ehe mo o'do ma na rakyenyi tedi 'bomo kara ra
ma.' ”

29 “Aboka me, ëdi tinyö zi ma zi me'do ga kö'du zutu 'beze Dawidi. Mo oli ehe usu, ehe dawogo mo ëdi ze aba kinye ndenye. 30 Mora Dawidi ne nëbi ra, ehe mo ayolo henye, Wirī o'do lömu vidi maako ta dakota 'bomo kadra maako aba atëdi na yere. 31 Dawidi ayolo nenyeku ako'do rë ni, ehe mo ayada zi ze akaliro Korisito na didi. Mo iya henye, ‘Wirī ila mo dë mi ogo, mandere ida ro mo zi teje.’ ”

32 Ze biya da kato'bo yada zi ye henye Wirī aliro Yësu ku na didi. 33 Oba Yësu ku komoriyë zi lima da kala tiri 'ba Wirī, ehe Wirī i'di Lawo Laka

ku zi mo, kaa mati 'Bu alömu. Yësu ra kpa i'di Lawo Laka zi ze, ehe nenyë ëdi wa mati yaanya aba ëdiyë kongɔ kowo mo aba.

³⁴ “Dawidi i'bë dë komoriyë, mora mo iya henye,

'Yere iya zi Yere 'bama

zi lima da kala ni ma tiri,

³⁵ le ëzë mo o'dɔ vo wehe 'bomo ku

kaa gba'da 'ba burutu zi mo.' ”

³⁶ “Vidi 'ba Yiserele biya ayɔɔ henye, Wiri o'dɔ Yësu 'dô na Yere ehe na Korisito, i'diyë mo le koli riye da taka.”

³⁷ Mati vidi owonni kö'du nenyë, zë kazi rakyenyi. Zë ako'jonnï ha Petero, vo litu maakowe ëti iyanni henye, “Aboka me, a'di ra da ko'dɔ?” ³⁸ Petero iya zi zë henye, “Oto de zi Wiri tëmi kö'du kyënyë ko'dɔ biya, iriyë bapatisi mi ru Yësu Korisito, zi ye kila ga kö'du kyënyë 'be, ehe akiriyë waki'di 'ba Lawo Laka. ³⁹ Lömu nenyë zi ye gisisi 'bee ëti, kpa zi vidi biya mati Yere 'beze Wiri akinzi, kpa vidi mati zë na kowɔ.” ⁴⁰ Petero ayada kö'du kayo maakowe kpa zi zë zi rë nni kyigɔ, mo iya henye, “Ma lenzee zi re yomɔ kazi wa mati ako'dɔ rë ni biya zi vidi 'ba kö'du kyënyë ko'dɔ nenyë.” ⁴¹ Mi kadra nani vidi kpulukuwota omanni mi kö'du kise, irinni bapatisi, adroko da watiti 'ba vo kö'du kombe.

Rakida 'ba vo kome

⁴² Zë ayaña kadra 'bënni mi kö'du yandi kazi vo lituwë, rakida, wakonyo 'ba Yere, mötu aba. ⁴³ Vidi biya na rakaga ehe na tere ga kö'du wakoro kayo ehe kyinë wa mati vo lituwë o'donni. ⁴⁴ Vo kome nduwë rë nni toto ga bi kölo

ehe zë ayanyannî mî wa mati zë ëdinnî mo aba. ⁴⁵ Zë ogonnî wasisi 'bënnî yaga, ehe i'dinnî kôhi mo zi vidî ma omba. ⁴⁶ Ko'do ta ga ko'do, zë atoto rê nnî mî yëkëlu. Zë onyonnî wa bi kôlô mî liŋo kutu kutu ehe ayanyannî mî wakonyo 'bënnî na rakyenyi kazi dakumbë, ⁴⁷ ëzë ëdinnî Wiri yeto. Vidî biya omba zë. Ta ga ko'do 'duwi Yere ayövu zë mati ayomö ku.

3

Petero Yowani aba ako'jonnî kora vo keŋe

¹ Kadra 'ba mötu ëdî kaa kadra wota 'ba hutaga, Petero ehe Yowani aba ëdî ti'bënnî mî yëkëlu. ² Kora mati o'jo na keŋe ne injë ha loko 'ba yëkëlu. Ta ga ko'do biya i'dî mo dakapa ha loko nenyë, ako'jo Ha Resi Teme. Mo alima ani ehe wa lenze kazi vidî mati ëdî ti'bënnî loko. ³ Kora ne ongo Petero ehe Yowani ëdî tödunnî mî yëkëlu, ehe mo ako'jo hë zë kö'du kôhi. ⁴ Mora zë ongönnî bi mbiyi do mo ehe iyannî henye, "Ongo bi riyë de ze." ⁵ Kora ne ongo bi dë zë asösu 'bëni na ki'ja wa maako kazi zë.

⁶ Mora Petero iya zi mo henye, "Manza dë kôhi aba, mandere dahabo, mora ma ki'dî zi yi wa mati mëdî mo aba. Mî ru 'ba Yësu Korisito 'ba Nazereta, miya zi yi ënyi riyë ayeto lasi." ⁷ Petero iri mo kala ma tirî aba akonyi mo riyë. Kandi ndî kora ne gbonzö mo aba, ayi na kyigö, ⁸ ehe mo öfu riyë, ayeto lasi. Mo i'bë ga ndî Petero Yowani aba mî yëkëlu, lasi, töfu ehe Wiri yeto aba. ⁹ Vidî biya ongönnî mo lasi toko ehe Wiri yeto aba. ¹⁰ Zë ayöbnnî mo kora vo lenze mati ëdî alima ha Resi Teme 'ba yëkëlu ne, zë na rakaga. Zë

o'bonni dë yolo kö'du a'di ra o'do rë nï zi kora ne.

Me'do 'ba Petero mi yëkëlu

¹¹ Mati kora ne zo ga ndi Petero Yowani aba, vidi biya ahonni zi zë bi mati ako'jo loko sënjë 'ba Solomonu. ¹² Petero ongo vidi kayo ma atoto rë nni ne ehe mo iya henye, "Vidi 'ba Yiserelee, kö'du a'di e na rakaga ga kö'du mati o'do rë nï ne? Asösuwë dëdi ze kyigo maako aba? Asösuwë da to'bo ze kora nenye ko'do zi lasi ga kö'du ze na laka?

¹³ Wirì 'ba Abarayama, Yisika, Yakoba, ehe zutu 'bezee, i'di ru kyedre zi vo Litu 'beni Yësu. Mora ombe mo dë, i'diyë mo zi Pilato zi kofo, mati Pilato omba zi mo kinga na dangölö.

¹⁴ Ombe Yësu dë mo le na laka ehe tinyö ne. Ako'jowe kö'du kora ma ofo vidi zi kinga na dangölö, ¹⁵ ehe ofowe mo ma i'di didi zi vidi. Mora Wirì injë mo tëmi koli, ehe ze biya da to'bo yada zi ye wa mati mo o'do.

¹⁶ Onge kora nenye, ehe ayole mo. Koma mi ru 'ba Yësu ra o'do mo kyigo. Koma mi Yësu ra o'do kora nenye ti'de na laka. ¹⁷ Aboka me, ma yole ehe vo dagba 'be ayolonni dë wa mati zë o'donni.

¹⁸ Wirì iya kpuru kazi nëbi ëniyë henye, Korisito ëni aki'ja riti, ehe yaanya aba ne mo asesi lömu ëni ku. ¹⁹ Here, ote de zi Wirì, here akila kö'du kyënyë 'be, ²⁰ here kadra akatayi mati Yere aki'di kyigo zi ye, here mo akutu Yësu Korisito, mati mo inzi zi ye. ²¹ Mora Yësu akalima komoriyë le ëzë Wirì o'do wasisi ku biya na kyiyi, kaa mati mo iya kyere kpuru nëbi laka 'bomowe aba. ²² Mosa iya henye, 'Yere Wirì 'be akinzi vidi tëmi yë kölö

zi tëdì nēbì kpa kaa mo inzi ma. Owowe kö'du mati mo ayada zi ye. ²³ Vidi maako mati oro nēbì nenyē dē, atanza dē na vidi 'ba Wirī löhu.'

²⁴ Nēbì Samowele ehe biya nēbì maakowe mati ayinnì ta gō mo, zē ame'donnì ga kö'du wa ma èdì rē nì ko'do yaanya aba ne. ²⁵ E gisi 'ba nēbiyē ehe iriyē lömu 'ba Wirī ku, mati Wirī o'do zutu 'be ètì. Kaa mo iya zi Abarayama henye, 'Tēmì kozo 'bēyiyē, ma kī'dì ya'da zi vidi biya 'ba dakaṇo ne.' ²⁶ Wirī inzi vo litu ènì, ehe utu mo dagba zi ye, zi kī'dì ya'da zi ye, here oto de tēmì kö'du kyēnyē 'be ne."

4

Petero Yowani aba ika komo magalesi

¹ Mati Petero Yowani aba èdinnì gba ame'do zi vidiyē, vo kyēlu 'ba vo ga yēkēlu kongō, ehe Sadekee okōnnì. ² Kora nenyee na kamo ga kö'du vo lituwë èdinnì vidiyē yandi henye, yöku atēnyì tēmì koli, kaa Yēsu ènyì tēmì koli. ³ Tapētì kadra kutē, zē irinnì Petero, Yowani aba i'dinnì zē mī kamba yōndo aba. ⁴ Mora vidi kayo mati owonnì kö'du kise ne, omannì. Yaanya aba watiti 'ba vo lö'bō ga Yere èdì kpulukumuyì.

⁵ Mī damindō vere vo dagbe, kyedree, ehe vo komoyandi 'ba kö'du kī'dì 'ba Mosa atoto rē nnì mī Yerusalema. ⁶ Kyedre 'ba vo karase Anasi èdì ani, Kayafa, Yowani, Alekazende, ehe maakowe ta dakota 'ba vo da karasa. ⁷ Zē ikannì Petero Yowani aba loko, o'donnì zē atoro kutē, ako'jonnì hē zē, iyannì henye, "Kyigo 'ba a'di aba, ehe mī ru 'bēyì o'de kö'du nenyē?"

⁸ Petero oso ndo Lawo Laka aba, iya henye, “Vo dagba 'ba vo dakanowe ehe kyedree, ⁹ ezë ako'jowe he ze ndenye ga kö'du laka mati o'do rë nî, ga kö'du vidi ma ak'o'jo, ¹⁰ medî na yolo zi ye ehe zi vidi biya 'ba Yiserele, kora nenye edi toro kinye na laka ga kö'du kyigo 'ba Yësu Korisito 'ba Nazereta, mati i'diyë koli da taka, mati Wiri injë temî koli. ¹¹ Yësu ra yitö mati vo wa kuvowë ombanni dë, mora yaanya aba mo ra yitö ma dagba na laka ndra. ¹² Yësu ra nje edi kyigo aba zi wayomo. Ru mo ra nje kolö mî damöku ne akato'bo yomo vidi biya.”

¹³ Vidi kyedree na rakaga mati ongönni Petero Yowani aba erenni dë, ehe zë ayolönni vo litu riyö nenye zë önbö kora mbiya ayandi zë dë. Vidi kyedree ayolönni, zë edinni kyere Yësu aba. ¹⁴ Mora o'bonni dë tandi ga kö'du kora mati ak'o'jo ne edi toro ani. ¹⁵ Kyedree utunni zë yaga temî magalesi. Here zë iyanni zi oka ma kolö maako, ¹⁶ “A'di ra da ko'do zi kora nenye? Vidi biya mî Yerusalema ayolönni kö'du koro nenye mati vo lituwë o'dönni, ehe do'bo dë kiya o'do rë nî dë. ¹⁷ Zi kö'du nenye sesi mo kazi apere rë nî, diya zi zë, ma me'dönni dë zi vidi maako löhu mî ru 'ba Yësu.”

¹⁸ Here zë ako'jonnî vo litu riyö ne hulëhu loko, ehe ayadanni zi zë, ma yandinni wa maako dë mî ru 'ba Yësu. ¹⁹ Petero Yowani aba aya'banni do mo zi zë iyanni henye, “Asösuwë Wiri omba ze, zi ye ra koro, mandere zi mo ra koro? ²⁰ Do'bo dë lima ti, ga kö'du wa ma dongö ehe dowo.” ²¹ Kyedree i'janni kö'du maako dë na kyenyë zi riti ki'di zi Petero ehe Yowani, here zë ilanni zë

na dangölö. Vidī biya Wiri yeto aba ga kö'du ma o'do rē nī. ²² Kora mati akō'jo kö'du koro nenyē aba, koo 'bomo ndra ta da 'butēsowō.

Mötu 'ba vo kome

²³ Kandi mati ila Petero ehe Yowani aba na dangölö, zē a'bannī hulēhu ehe ayadannī zi okanniyē kö'du mati kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe iyannī zi zē. ²⁴ Mati koso vo lö'böwē 'ba Yere owonnī kö'du nenyē, zē amötunnī zi Wiri na radroko ehe iyannī henye, “Yere, o'do komoriyē, dakaṇo, ranga, wasisi biya mī zē, ²⁵ mī kyigo 'ba Lawo Laka, ame'do zi zutu 'beze Dawidi, vo litu 'ba Wiri, iya henye, 'Kö'du a'di tu'dēē biya na kamo?

Kö'du a'di vidī ēdinnī kö'du sōsu ma lumē ne ko'do?

²⁶ Yere 'ba dakaṇo akō'jo rē nnī kö'du wehe, ehe vo daliṇe adroko rē nnī da Yere ehe Masiya 'bomo.' ”

²⁷ “Kinye mī Yerusalema, Heroda ehe Ponitisi Pilato atoto rē nnī tu'dēē eti ehe vidī 'ba Yiserele. Here zē ofo rē nnī ra vo litu laka 'bēyi Yēsu, Masiya kinzi 'bēyi. ²⁸ Zē o'donnī wa mati omba zi ko'do na kyigo. ²⁹ Yere, owo me'do tere 'bēzē. Akonyi vo litu 'bēyiyē, here o'do ze na kyigo zi me'do kö'du kise 'bēyi. ³⁰ Ayada kyigo kyedre 'bēyi, kaa ēdi vidī kō'jo ehe kö'du koro ko'do, rakaga aba mī ru laka 'ba vo litu 'bēyi Yēsu.”

³¹ Tapēti amötunnī ku, bi 'ba ratoto akohō rē nī. Zē osonnī ndo Lawo Laka aba, ayetonnī me'do mī kö'du kise a Wiri ne kazi tere.

Mi wa yanya

³² Gboko 'ba vo lö'böwë kö'du sösu 'bëzë biya kölö. Vidi maako iya dë wa biya mati ëdinnï mo aba ne 'bëni ra, mora zë ayanyannï mi wa oka ma kölö maako aba. ³³ Kyigo aba vo lituwë ayadannï zi vidi biya henye, Yësu ëdi yaanya aba na didi. Wiri i'di ya'da zi vo lö'bö 'bëniyë. ³⁴ Vidi maako i'bë dë kö'du sösu aba ga kö'du wa, ga kö'du vidi ma ëdi kaño aba mandere lokowe, akogo zë yaga ehe ika kôhi mo ne zi ³⁵ vo lituwë. Here zë i'dinnï kôhi mo ne zi vidi ma omba. ³⁶ Yosepa mo kozo 'ba Lëvi, ta Seyipurusu, mati vo lituwë ako'jonnï mo Baranaba, kö'du ya'ba aba vidi 'ba kö'du laka kiya zi oka, ³⁷ mo ogo yaka 'bëni yaga, ehe ika kôhi mo zi vo lituwë.

5

Ananiya mbara 'bëni Safira aba

¹ Kora maako ru mo Ananiya, mbara 'bëni Safira aba, ogonnï kaño 'bënnï yaga. ² Mora idannï da kö'du zi sesi kya 'ba kôhi ne, na 'bënnï. Here mati Ananiya oba koso kôhi ne zi vo lituwë, ³ Petero iya zi mo henye, "Ananiya, kö'du a'di i'di Satani yi ko'ba, zi sesi kya 'ba kôhi mati i'ja ta da kaño ma ogo ne? Kö'du a'di iga ndondo zi Lawo Laka? ⁴ Wa ne 'bëyi ra mati gba ogo dë, ehe kpa tapëti kogo mo, kôhi mo gba zo na 'bëyi. A'di ra o'do yi zi kö'du ma here ne ko'do? Iga ndondo ne dë zi vidi, iga ndondo ne zi Wiri."

⁵ Kandi mati Ananiya owo kö'du ne, mo alëpi akaño brua na yöku. Vidi biya mati owonnï ne, biya na tere. ⁶ Gisi kora obi ayinnï loko, ehe olonnï ida ro mo. Here zë injënnï yaga, usunnï.

⁷ Kadra wota aba yaa, mbara 'bomo Safira ayi loko, mora ayolo kö'du mati o'do rè nì zi kora 'bèni ne dë. ⁸ Petero ako'jo ho mo iya henye, "Ayada zi ma, ogowe kaŋo ne da kōhi nenye?" Mo alëzë iya henye, "Ɔo, kōhi ne mo ra biya ne." ⁹ Petero iya zi mo henye, "Kö'du a'di yì kora 'bèyì aba riyö, ide me'do zi yonzö Lawo Laka? Kora mati usunnì Ananiya, ëdinnì ha loko, ehe akumbënnì yì yaga." ¹⁰ Kandi mo alëpì burutu Petero oli. Mati gisi kora obi nee, ayinnì hulëhu loko, i'jannì Safira ako'do ani na yöku. Here zë injënnì mo yaga ehe usunnì mo dakapa kora 'bomo. ¹¹ Kanisa na tere, ehe vidì biya mati owonnì kö'du ma o'do rè nì ne.

Kö'du koro rakaga aba

¹² Vo lituwë o'donnì kö'du koro rakaga aba kyö mî kutë vidì. Vo kusu ga Yere biya 'duwì rè nnì tötö mî kapa 'ba yëkëlu ako'jo loko sënjë 'ba Solomono. ¹³ Vidì maakowe yaga tëmì gboko 'bëzë omba dë zi rè nì droko zë aba, mora vidì biya ombannì zë le ndra. ¹⁴ Vidì kora kyö ehe mbara ayetonnì koma mî Yere. ¹⁵ Here vidì rakœ ika zë yaga da gëri o'ba da agburuku. Asösunnì ëzë Petero alasi ta dakapa, ehe galilì mo akalëpì dë zë, akakö'jo zë. ¹⁶ Vidì kayo ma ëdinnì alima mî gawowe kara Yerusalem, ikannì zë mati raköo aba mandere zë mati dakyikyì aba mî nnì, akö'jo zë biya.

Yaza 'ba vo lituwë

¹⁷ Kyedre 'ba vo karase ehe Sadeke biya osonnì ndo na mikumbë. ¹⁸ Zë irinnì vo lituwë, i'dinnì zë mî kamba ta da komo vidì biya. ¹⁹ Mora mî

yondɔ nani malayika kazi Yere ayëhu ha loko 'ba kamba, ayasi vo lituwë yaga. Malayika iya henye, ²⁰ “İ'bëë mī yëkëlu, ehe ayade zi vidi me'do 'ba didi nenye biya.” ²¹ Here zë i'bënni kadra asi ku nzere, ehe ayetonnī kö'du yandi mī yëkëlu.

Kyedre 'ba vo karase vidi 'bëni eti ako'jonni ga bi kölo magalesi mati zë kyedree 'ba Yiserere. İ'dinni kö'du zi vo lituwë kika zi nni tēmi kamba. ²² Vo kanya 'ba yëkëlu mati utu zë mī kamba, i'janni vo lituwë dë. Zë a'banni, iyanni henye, ²³ “Di'ja ze kamba na kisi ŋbirī, ehe vo kanye edi toronni ha loko. Mora mati da yëhu ha loko, ehe dödu mī mo, di'ja vidi maako dë ani.” ²⁴ Kyedre vo kanye 'ba yëkëlu ehe kyedree 'ba vo karase owonni kö'du kiya 'bëzë ne, mora ayolonni dë a'di ra sösunni atedi. ²⁵ Vidi maako ayi ödu loko iya henye, “Yaanya aba kora naniye, mati i'diyë mī kamba edinni mī yëkëlu vidi yandi.” ²⁶ Kyedre vo kanya 'ba yëkëlu i'bënni vo kanye eti ehe ikanni vo lituwë hulëhu, mora o'donni zë dë na kamo, ga kö'du zë na tere kazi vidi ayetonnī zë ku'du yitö aba.

²⁷ Mati ika vo lituwë ku komo magalesi, kyedre 'ba vo karase iya henye, ²⁸ “Da yada ku huwë zi ye, ayandiye kö'du dë mī ru 'ba Yësu. Mora onge wa mati o'de ne te. Edi yandiye vidi biya mī Yerusalema, ehe edi ayonze zi kö'du koli 'bomo ya'ba gu ze.” ²⁹ Petero vo litu maakowe eti aya'banni do mo iyanni henye, “Doro ze Wirī ndra ta da vidi. ³⁰ Ofowe Yësu mo tötö aba da taka, mora Wirī 'ba zutu 'beze injë mo na didi.

³¹ Wirī o'do mo na vo dagba 'beze ehe na vo

wayomɔ. Wirī i'dī bi zi mo da kala nī ma tiri, ehe vidī 'ba Yiserelee ata'banni hulēhu zi mo ehe akila kö'du kyënyë 'bëzë. ³² Ze kinye zi yada kö'du nenyë biya zi ye, ehe Lawo Laka zi yada kpa zi ye, mo waki'di 'ba Wirī zi vidī biya ma oro Wirī.”

³³ Mati vidī 'ba vurëë owonni kö'du nenyë, zë ayinni na kamo, ombanni zi kofo vo lituwë.

³⁴ Mora ma kölö maako tēmi zë, Farasi ru mo Gamalili, mo vo komoyandi 'ba kö'du ki'di ma oro mo ndra. Mo i'di kö'du zi vo lituwë koba dero tisi yaa yaga. ³⁵ Here mo iya zi vidiyë 'ba mi vurëë henye, “Kora 'ba Yiserele, komowe mandi re kö'du wa mati ëdi ko'de zi kora nenyëe.

³⁶ Tadura alaya kadra ma alaga nani aba, o'do rë nī na vidī kyedre maako, ehe vidī kora kaa lamisowɔ adrɔko rë nni mo aba. Mora mati ofo mo, vo ga ndi mo apere rë nni biya, kö'du 'bomo ne inde rë nī. ³⁷ Yaa mati iti ga vidī 'ba dakaŋo 'beze, Yudasi tēmi Galilaya alaya kpa. Vidī kayo alö'bönni ga ndi mo, mora ofo mo, ehe vo lö'bö ga ndi mo apere rë nni biya. ³⁸ Here miya zi ye tēdiyë na kowɔ ta ra kora nenyëe. Ile zë na bi dë nni. Èzë kö'du ko'do 'bëzë ne 'ba vidī köndu, akinde rë nī. ³⁹ Mora èzë ayi kazi Wirī, o'be dë yata, nje èzë ombe zi wehe ko'do Wirī aba.” Vo vurëë ombanni da me'do 'bomo. ⁴⁰ Zë ako'jonnī vo lituwë hulēhu loko, u'bönni zë, ehe i'di kö'du zi zë, ma me'donni dekpe löhu mi ru 'ba Yësu. Ilanni zë ti'bë.

⁴¹ Vo lituwë ilanni magalesi rakyenyi aba, ga kö'du Wirī o'do zë zi riti ki'ja ga kö'du 'ba Yësu.

⁴² 'Duwi ayaŋa kadra 'bënni mi yëkëlu, ehe mi liŋɔ kölö maako ta ga agamo oronni dë ta bi

kö'du yandi, ehe yada kö'du yöyö laka Yësu ra Korisito.

6

Vo wakonyi madomoriyö

¹ Mi kadra naniye, vidi kayo ayinni adroko re nni vo lö'böwë. Kya maakowe mati edinni ame'do ha 'ba Girigi aba ne, ayetonna re nni lamo ze mati edinni ame'do ha 'ba Hibiru aba. Ze iyanni henye, mbara lu'be ma edinni ame'do ha 'ba Girigi aba ne, i'di mi wayanya 'ba wakonyo 'bezë de ta ga ko'do biya. ² Vo litu 'butë domoriyö ako'jonna gboko 'ba vo lö'böwë bi kolö, iyanni henye, "Doro ze de ta bi yeti kö'du kise 'ba Wiri zi loo 'ba wakonyo ra yanya. ³ Aboka me, inziye vidi kora madomoriyö mati vidi owo ze, ehe ayolonna kö'du, ehe osonni ndo Lawo Laka 'ba Wiri aba. Da ki'di ze na vo ga loo nenyee kongö. ⁴ Da kato'bo yanya kadra 'beze motu aba ehe me'do 'ba Wiri yeti."

⁵ Kö'du sösu nenyee o'do vidi biya na rakyenyi ehe inzinni Setifano. Mo edi koma kyedre aba ehe oso ndo Lawo Laka aba. Ze inzinni Pilipo kpa, Porusi, Nikonara, Timotiyö, Paramenasi, Nikola temi Atiyoko, mati inzi re ni zi tedinni na Yude. ⁶ Kora nenyee ika ze zi vo lituwë. Here vo lituwë amötunni, i'di kala nni da kora nee, zi kinzi ze zi loo nenyee ko'do. ⁷ Kö'du kise 'ba Wiri apere re ni, ehe vidi kayo mi Yerusalema ayinni zi tedi na vo lö'böwë. Vo karasa kayo oronni koma.

Kiri 'ba Setifano

⁸ Wirī i'di kyigo zi Setifano zi kö'du koro kyedre ko'do ehe rakaga mi kutë vidi. ⁹ Mora vidi kora maakowe temi Sirëne ehe Alikazenderiya, zë temi gboko ma ako'jo rë nni "Kora 'ba dangölö." Zë ayeto hë nni wasa Setifano aba. Maakowe temi gawo 'ba Silisiya ehe Asiya awasa hë nni kpa mo aba. ¹⁰ Mora zë o'bönni dë Setifano aba, ga kö'du mo vo kö'du yolo kyedre ehe Lawo Laka i'di kyigo zi mo me'do.

¹¹ Zë ogonni vidi kora kyënyë zë zë kiya henye, "Dowo ze mo ëdi ame'do na kyënyë ra Mosa ehe Wirī." ¹² Zë o'dönni vidiyë, kyedre 'bënni ehe vo komoyandiye 'ba kö'du ki'di 'ba Mosa zi kö'du kyënyë sösu ra Setifano. Zë biya irinni mo ehe ikanni mo komo magalesi. ¹³ Kya 'ba vidi kora maakowe idanni kö'du zi ndöndö kiga gu Setifano, ehe zë iyanni henye, "Kora nenye 'duwi ëdi ame'do na kyënyë ra yëkëlu laka nenye ehe kö'du ki'di 'ba Mosa. ¹⁴ Dowo ze mo ëdi akiya henye, 'Yësu 'ba Nazereta nenye, akiha akaño yëkëlu ne ehe akuwi dalëti mati Mosa i'di zi ze ne.' " ¹⁵ Zë biya mati mi gboko 'ba magalesi ongönni bi da Setifano. Zë ongönni komo mo uwi rë ni kaa komo 'ba malayika.

7

Me'do 'ba Setifano

¹ Kyedre 'ba vo karase ako'jo ha Setifano, "Ëdinni kö'du tinyö ra yada rë yi?" ² Setifano aya'ba da me'do iya henye, "Önduwë ehe 'buwë, owowe me'do 'bama. Wirī 'ba bikanyi kyedre alaya zi zutu 'beze Abarayama, mati mo ëdi gba

mì Mesopotamiya, gba kazi rē nī kidra zi Harani. ³ Wirī ayada zi mo, iya henye, 'Ila dakaño 'bëyi, karo 'bëyi, ehe i'bë dakaño mati ma kayada zi yi.'

⁴ Here Abarayama ila dakaño 'ba Sadiyana i'bë alima mī Harani. Tapētī koli 'ba 'bu mo, Wirī utu Abarayama zi lima mī dakaño nenye yaanya aba ēdī alime 'dōmo ne. ⁵ Wirī i'dī kapa maako dē zi mo, gbī le ma tisi mo. Mora Wirī alōmu zi kī'dī zi mo dakota 'bēnī ētī ṅburu, ēzē Abarayama anza dē le gisisi aba. ⁶ Wirī iya henye, 'Kozo 'ba Abarayama akalimannī tisiwa aba mī dakaño 'ba vo leze. Ani zē atēdinnī na vo kalima, oka ako'dō zē na kyēnyē koo lamisowō. ⁷ Mora ma kī'dī riti zi vidī ma o'dōnnī zē na vo kalima oka. Here yaa zē atayinnī ma mōtu ga bi nenye.' "

⁸ "Wirī ida kō'du Abarayama aba, mo o'dō kyinē 'ba kō'du kida ne ṅbete aba. Here mati o'jo Yisika zi Abarayama, tapētī ko'do mamodōmowota, Abarayama aṅbete mo. Yaa Yisika ayi na 'bu zi Yakoba, here Yakoba ayi na 'bu zi gisi 'bēniyē 'butē dōmoriyō, mati zē ra vidī dagbe 'ba daliṅō 'butē dōmoriyō 'ba Yiserele.

⁹ Vidī kora nenye zutu 'beze ra, zē na mī kumbē ra öndu nnī Yosepa. Zē ogonnī mo na vo kalima mī Ezipeto, mora Wirī ēdī mo aba. ¹⁰ Wirī ayōmō mo biya tēmī riti 'bōmo ne, o'dō mo kora vo kō'du yolo zi Yere 'ba Ezipeto. Mo o'dō Yosepa na Yere 'ba Ezipeto ehe i'dī mo na vo da wa biya mati mo ēdī mo aba."

¹¹ "Mī kadra nani mī Ezipeto ehe Kanana nyenyo ana dē. Madōyi kyēnyē riti ehe zutu 'bezee o'bōnnī dē zi wakonyo kī'ja kyō zi konyo.

12 Mati Yakoba owo henye nyenyo ëdi mī Ezipeto, mo utu gisi 'bēnī zutu 'bezee mī ma dagba ani.

13 Mī kadara ti'bē 'bēzē ma da riyō mo, Yosepa ayada rē nī zi öndu niyē, eyi ra nī, ehe yere 'ba Ezipeto ayolo vo dakota 'ba Yosepa. 14 Yosepa utu litu zi 'bu nī ehe karo niyē zi tayi. Watiti 'bēzē ëdi 'butēmado moriyō domomuyi. 15 'Bu mo Yakoba i'bē mī Ezipeto ehe oli kpa, kaa zutu 'bezee. 16 Yaa yöku zē injē hulēhu mī Sikimo, ehe usu zē mī wogo, mati Abarayama ogo kazi gisi 'ba Hamora.”

17 “Ndundu mo aba kadra oko zi Wirī zi ko'do wa ma mo alömu zi Abarayama. Watiti 'ba vidi 'beze mī Ezipeto övu ku kyedre. 18 Here yere maako ayi da kyiti mī Ezipeto, mo ayolo Yosepa dē. 19 Mo o'do zutu 'beze na kyēnyē, ehe na kamo zē eti. Mo o'do zē zi gisi 'bēnniyē kila yaga zi koli. 20 Mī kadra nenyē o'jo Mosa. Mo wisi na teme komo Wirī, ehe vo dakota 'bomo ongōnni go mo mī lijo 'ba 'bu mo yehe wota aba. 21 Mati o'do zē na wehe zi mo kila yaga, wu'jē 'ba yere i'ja mo ehe iri mo, kaa wisi eni. 22 Mosa i'ja wayandi laka mī Ezipeto. Mo kora kyigo ehe me'do 'bomo na laka.”

23 “Mati koo 'ba Mosa ëdi 'butēsowo, mo i'bē vidi 'bēnī Yiserele kongō. 24 Ko'do kölō maako aba, mo i'ja vidi 'ba Ezipeto ëdi vidi ma kölō tēmī vidi 'bēniyē ko'do na kyēnyē. Mo akonyi vidi 'bēnī ne, ofo vidi 'ba Ezipeto ne. 25 Mosa asösu vidi 'bēniyē ayolōnni ku, Wirī ako'do nī zi zē kinga na dangölō, mora zē ayolōnni dē. 26 Mī ko'do vere aba, Mosa i'ja vidi 'bēnī Yiserele riyō ëdinnī rē nni ku'bō, ehe mo ayonzō zi zē yata.

Mo iya henye, 'E kora nee na öndu, kö'du a'di ëdiyë re ku'bö go mo?' ²⁷ Mora kora mati ayeto oka ni ku'bö, adu'du Mosa dakapa, ehe ako'jo kö'du iya henye, 'Ëyi ra o'do yi na vo de ze, vurë 'beze kikye aba? ²⁸ Omba zi kofo ma, kaa ofo vidï 'ba Ezipeto mataganya ne?' ²⁹ Mati Mosa owo kö'du ne, mo aho tëmï Ezipeto i'bë alima mi dakaño 'ba Mediyana. Gisi riyö 'bomo nee o'jo ani."

³⁰ "Tapëti koo 'butësowö, malayika alaya zi Mosa mi wa'do möku mi da lipi kara ra Döku 'ba Sinayi. ³¹ Mosa na rakaga kö'du wa mati mo ongo ne. Mo i'bë kara zi kongö mo na laka, ehe gu Yere iya henye, ³² 'Ma Wiri 'ba zutu 'be, mati Abarayama, Yisika, ehe Yakoba ëdinni amötu.' Mosa ayeto tese tere aba, ehe omba dë zi bi kongö da möku ne. ³³ Yere iya zi mo henye, 'Oto kamoka 'bëyi nee 'de, ga kö'du bi ma ëdi toro 'domo ne kaño laka ra. ³⁴ Komo ma aba, mongö riti 'ba vidï 'bama mi Ezipeto ne ku. Mowo rala'ba 'bëzë ne ku, ehe mayi ku akaño zi yomö zë. Yaanya aba ne, momba yi kutu hulëhu mi Ezipeto.'

³⁵ "Mosa kölö nere ra vidï 'ba Yiserele ombanni dë, iyanni zi mo henye, 'Ëyi ra o'do yi na vo de ze ehe vo vurë kikye?' Malayika 'ba Wiri ame'do zi Mosa mi möku, ehe Wiri utu Mosa zi yomö Yiserelee ehe zi tëdi na vo dagba 'bëzë. ³⁶ Mosa agaga zë tëmï Ezipeto, ehe da Ranga Kahi, ehe mi da lipi kö'du koro ko'do rakaga aba koo 'butësowö."

³⁷ "Mosa ra iya zi vidï 'ba Yiserele henye, 'Wiri akinzi kölö tëmï kutë vidï 'be zi tëdi na nëbi kaa

mo inzi ma.' ³⁸ Mosa ika vidi 'beze mi da lipi, ehe malayika ame'do zi mo da Döku 'ba Sinayi. Ani mo iri me'do 'ba didi zi ki'di zi ze."

³⁹ "Mora zutu 'bezee ombanni de zi Mosa koro, ze ombanni ta'ba hulèhu mi Ezipeto. ⁴⁰ Vidi iyanni zi Arona henye, 'O'do wiri maakowe zi laga dagba zi ze. Mosa ika ze yaga ta Ezipeto, mora da yolo de a'di ra o'do re ni zi mo.' ⁴¹ Ze o'donni wiri mbiya na da kyine isa kora, ze i'dinni wakumu zi mo, ehe na rakyenyi ko'du wa mati o'donni ne. ⁴² Wiri opi ge ni zi vidi 'beni, ehe ila ze zi motu kyelu mi komoriye, kaa ma iya mi wayoruwe 'ba Nebiye, 'Vidi 'ba Yiserele, i'diye wakumu de zi ma ehe waki'di zi ma mi koo 'butesowo aba mi da lepi ne? ⁴³ Tapeti mo injè loko tisi 'ba wiri Molesì zi motu, ehe obe kyelu 'ba wiri Repena kpa. O'de wiri mbiya nenyee zi motu, mora yaanya aba ma kinjèe 'de kafo dakaño 'ba Babaloni.'

⁴⁴ Mi da lipi zutu 'bezee o'donni bi lima 'ba Wiri, kaa Wiri ayada zi Mosa ko'do. ⁴⁵ Yaa i'di zi zutu 'bezee, ehe ze obanni mo mati edi ti'benni Yasowa aba zi kiri dakaño ne kazi vidi naniye mati Wiri ore yaga. Mo alima ani le mi kadra 'ba Dawidi. ⁴⁶ Dawidi o'do Wiri na rakyenyi, ehe ako'jo ho mo ezè na t'bo zi kuvö loko 'ba Wiri zi gisi 'ba Yakoba. ⁴⁷ Ndundu mo aba Solomonu ra o'ba loko ne zi Wiri."

⁴⁸ "Mora Wiri Kyedre alima de mi loko mati vidi kondu ra uvö. Edi kaa nēbi iya henye,

⁴⁹ 'Wiri iya henye,
Komoriye kyiti 'bama,
dakaño gara 'ba ndi ma.

Kyinë 'ba loko a'di ra akuvë zi ma?

Mi bi vala ra ma kalawo?

⁵⁰ Mo'do wasisi ku biya?' "

⁵¹ "E vo kazi kö'du kowo, ehe vidi 'ba da kyigo! E'diyë kaa vidi mati ombanni ñbete dë. E 'duwi wehe ko'do Lawo Laka aba, kaa zutuwe o'donni! ⁵² Nëbi maakowe edinni mati zutu 'be o'do zë dë na kyënyë? Zë ofonni nëbiyë mati ayadanni kö'du tayi 'ba Wirì ma Tinyö. Yaanya aba asusuwë mo, ehe ofowe mo. ⁵³ Malayika i'dinni kö'du ki'di 'ba Wirì zi ye, mora gba orowe dë."

Ku'du 'ba Setifano yitö aba

⁵⁴ Mati vo vurë owonni me'do 'ba Setifano, zë ayinni na kamo kyirinni konyo aba, ⁵⁵ mora Setifano oso ndo Lawo Laka aba. Mo ongo bi komoriyë, ongo bikanyi kyedre 'ba Wirì, ehe Yësu edi tɔɔ da kala tirì 'ba Wirì. ⁵⁶ Mo iya henye, "Mongɔ komoriyë ayëhu rë ni, Wisi 'ba Vidi edi tɔɔ da kala tirì 'ba Wirì."

⁵⁷ Vo vurë nee agbögbö hë nni na gu kyembe ehe isi mbili nni. Kandi zë biya alodronni da Setifano, ⁵⁸ ehe u'dunni mo yaga temi gawo kyedre ne. Ayetanni mo ku'du yitö aba. Vo kiye o'banni bongɔ 'bënni ndi kora maaako ru mo Sawolo. ⁵⁹ Mati edinni Setifano ku'du yiyö aba zi koli, mo ako'jo yaga, iya henye, "Yere Yësu, iri lawo ma kalakyedre aba!" ⁶⁰ Mo odrɔ domo ni akaɲo, ehe udu gu kyembe aba iya henye, "Yere, aya'ba kö'du kyënyë ko'do 'bëzë ne dë, dë zë." Here mo oli.

8

Yaza 'ba vo kome

¹ Sawolo ra omba da ku'du 'ba Setifano yitö aba. Mi kadra nani kanisa mi Yerusalema mi rayaza kyedre. Biya vo lö'böwë ga Yere, nje vo lituwë, apere rë nni mi Yudiya ehe Samariya. ² Kya vo koma maakowe usunni Setifano ehe i'dinni lu'bë kö'du mo. ³ Sawolo ayeto kö'du kyënyë ko'do zi kanisa. Mo i'bë ta halinjo ta halinjo kiri vidi kora ehe vidi mbara zë ki'di mi kamba.

Pilipo mi Samariya

⁴ Vo lö'böwë ga Yere ma apere rë nni ne, i'bënni ta ga bi biya kö'du yöyö laka ne yada mo aba. ⁵ Pilipo i'bë mi gawo kyedre 'ba Samariya ehe ayöyö kö'du 'ba Korisito ne zi vidi. ⁶ Zë oze mbili nni zi Pilipo, kaa mati zë owonni ehe kongonni kö'du koro mati mo o'do. ⁷ Vidi kayo dakyikyaba ak'jo zë, ehe dakyikyaba i'bënni yaga ta rë zë ha gbögbö aba. Vo keñe kayo ehe vo ka'bo ak'jo zë. ⁸ Vidi biya mi gawo nani na rakyenyi, ga kö'du ma edi rë ni ko'do ne.

⁹ Kadra maako aba kora maako ru mo Simona alima ani vidi 'ba Samariya ko'do na rakaga. Mo edi möri ko'do ehe o'do rë ni na vidi kyedre maako. ¹⁰ Vidi biya ma wadakayo aba ehe vo leri atoto rë nni toko ro mo, zë iyanni henye, "Kora nenyë vo kyigo 'ba Wiri, ma ak'jo Kyigo ma Kyedre." ¹¹ Kadra konda aba, Simona edi möri ko'do zi vidi ko'do na rakaga, ehe zë asesi rë nni toto toko ro mo.

12 Mora mati zë omannï ku mï kö'du kiya 'ba Pilipo, ga kö'du 'ba Damöku 'ba Wirï ehe ru 'ba Yësu Korisito, abapatisi zë biya kora mbara aba. 13 Simona oma kpa, ehe abapatisi mo. Mo alima kara zi Pilipo, ga kö'du mo ongo bi biya da kö'du koro ne rakaga aba. 14 Vo lituwë mï Yerusalema owonnï henye, kya vidï maakowe mï Samariya irinnï me'do 'ba Wirï ku. Here zë utunnï Petero ehe Yowani zi zë. 15 Mati vo litu riyö nenye okonnï, zë amötunnï henye zi zë kirï Lawo Laka. 16 Gba kazi nenye, Lawo Laka i'dï dë gba zi ma kölö maako tëmï zë, abapatisi zë injë mï ru 'ba Yere Yësu. 17 Petero, Yowani aba i'dï kala nnï da vidï 'ba Samariye, ehe zë irinnï Lawo Laka.

18 Simona ongo Lawo Laka i'dï zi vo kome mati vo lituwë i'dï kala nnï dë zë. Here mo i'dï kôhi 19 zi Petero, Yowani aba ehe iya henye, "I'dï kyigö nenye kpa zi ma, ezë vidï maako mï'dï kala ma ku do mo, akirï Lawo Laka."

20 Mora Petero iya zi mo henye, "Yi 'dö kôhi 'bëyi ne aba akinde re mï wa'do, ga kö'du asösu zi waki'dï 'ba Wirï kogo kôhi aba. 21 Nenye anza dë loo 'bëyi, ehe Wirï ongo ku di'di yi anza dë na laka. 22 Oto dë yi tëmï kö'du sösu kyënyë 'bëyi ne, ehe ako'jo ha Wirï zi kila yi. 23 Mongö yi ndo na mikumbë, ehe ida yi ku gö mï gëri kö'du kyënyë ko'do 'bëyi." 24 Simona iya henye, "Amötu zi Yere, here kö'du ma iya ne mo'do rë ni dë zi ma."

25 Tapëti Petero ehe Yowani aba ayëtinnï kö'du 'ba Yere ku, a'bannï zi Yerusalema. Ta da gëri 'bëzë, zë ayëtinnï kö'du yöyö laka ne mï daliŋo kayo 'ba Samariya.

Pilipo vo mī turu 'ba Atepiyö aba

²⁶ Malayika 'ba yere iya zi Pilipo henye, “İ'bë dambaro da gëri konda 'ba lipi mati i'bë ta Yerusalema zi Gaza.” ²⁷⁻²⁸ Here Pilipo i'bë. Kora limu mī turu 'ba Atepiyö ëdi kpa ti'bë ta da gëri nani mī gbugbuṛu. Mo kyedre 'ba vo kōhi sesi zi Kadasi, mati ëdi mbara yere 'ba Atepiyö. Mo i'bë mī Yerusalema zi mötu, ehe yaanya aba ëdi ku da ga gëri ëni liṇo. Mo ëdi alima mī gbugbuṛu ëni kö'du ko'jo tëmī wayöruwë 'ba nëbi Yisaya. ²⁹ Lawo Laka iya zi Pilipo henye, “İ'bë zi gbugbuṛu nani, alima kara ro mo.” ³⁰ Pilipo aho kara ehe owo kora ne ëdi kö'du ko'jo tëmī wayöruwë 'ba nëbi Yisaya. Pilipo ako'jo ho mo iya henye, “Ayolo mī kö'du mati ëdi ako'jo ne ku?”

³¹ Mo aya'ba do mo iya henye, “Hala ma to'bo yolo, nje ezë vidi maako ra akonyi ma?” Mo ako'jo Pilipo zi tayi riyë ehe lima dakapa ni.

³² Kora ne ëdi wayöru ko'jo iya henye, “Akoko mo kaa timelë mati da gëri ëni zi kofo. Mo udu dë, kaa timelë ma yëvu ro mo umu le du udu dë.

³³ O'donni mo na komokaya, mo iri vurë ma tinyö dë. Hala mo ato'bo tedi gisisi aba, ezë didi mo oba ku 'de?”

³⁴ Vo limu ne iya zi Pilipo henye, “Ayada zi ma, nëbi ne ëdi ame'do kö'du ni, mandere kö'du vidi maako?” ³⁵ Here Pilipo ta bi nenyë ayeto tëmī kö'du wayöru nenyë ehe ayada zi mo kö'du yöyö laka ga kö'du 'ba Yësu. ³⁶ Mati zë ëdi ti'bënni ta da gëri, zë ayinni bi ma wini aba. Kora limu ne

iya henye, “Ongö te, kinye wini ëdi. Kö'du a'di ɔ'bo dë bapatisi ma?” ³⁷⁻³⁸ Mo i'di kö'du zi karo ne tɔɔ. Zë 'dö riyö i'bënni akaŋo mi wini, Pilipo abapatisi mo.

³⁹ Tapëti tasi 'bëzë yaga tëmi wini, Lawo 'ba Yere oba Pilipo 'de. Vo limu ne ongo mo dekpe löhu, mora mo ëdi ti'bë da gëri ëni rakyenyi aba. ⁴⁰ Pilipo yaa alaya mi Azotusu. Mo i'bë tëmi gawo zi gawo, biya ta da gëri zi Kasariya, yëti kö'du laka zi vidï.

9

Rakopi 'ba Sawolo

(Loo 22:6-16, 26:12-18)

¹ Mi kadra nani Sawolo nduwë yaza, kofu vo lö'böwë ga Yere. Mo i'bë zi kyedre 'ba vo karase, ² ako'jo ho mo kö'du waraga zi vo dagba bi 'ba mötuwë mati ëdinni mi Damasika. Mo o'do nenyë ga kö'du mo omba zi kiri ehe koba mi Yerusalema vidï kora mandere mbara ma omani mi gëri 'ba Yere.

³ Mati Sawolo ëdi ku kara zi tɔkɔ Damasika, bikanyi laka ta komoriyë truku'du ayanyi bi toko ta rɔ mo. ⁴ Mo alëpi dakaŋo, owo gu iya zi mo henye, “Sawolo, Sawolo, kö'du a'di ëdi ma yaza?” ⁵ Sawolo ako'jo kö'du iya henye, “Yere yi 'bëyi ëyi?” Yere aya'ba do mo iya henye, “Ma Yësu ra. Ma ra vidï ma ëdi ayaza. ⁶ Yaanya aba ënyi riyë ehe i'bë mi gawo kyedre ne, ani akayada zi yi a'di zi ko'do.”

⁷ Vidï kora mati ëdinni Sawolo aba, ɔɔnni ani kazi me'do. Zë owonni gu, mora ongɔnni vidï maako dë. ⁸ Sawolo ënyi riyë ta akaŋo, ehe mati

ayëhu komo nî, mo ɔ'bo dë zi wa maako kongɔ. Vidi maako ra iri mo kala aba kɔko mi Damasika, ⁹ ehe ko'do wota aba mo ɔ'bo dë zi bi kongɔ ehe onyo wa kpa dë, mandere wa kuwë.

¹⁰ Vo lö'bö maako ru mo Ananiya alima mi Damasika. Yere ame'do zi mo temi rayada. Ananiya aya'ba do mo iya nenyé, “Yere, kinye medî.” ¹¹ Yere iya zi mo henye, “Ënyi riyë ehe i'bë liɔ 'ba Yudasi da geri mbiyi ne. Èzë oko ku ani, aki'ja kora maako ru Sawolo temi gawo 'ba Tasisi. Sawolo edi amötu, ¹² ehe mo ongo rayada kora maako ru mo Ananiya edi atayi zi mo ehe i'di kala ni do mo, here zi mo bi kongɔ löhu.”

¹³ Ananiya aya'ba do mo iya henye, “Yere, vidi kayo ayadanni zi ma, kö'du kyenyë mati kora nenyé o'do zi vidi laka 'bëyi mi Yerusalema. ¹⁴ Kinye mo ayi kalakonda aba kazi kyedree 'ba vo karase zi kiri vidi biya mati edinni ru yi ko'jo.”

¹⁵ Yere iya zi Ananiya henye, “I'bë, minzi mo ku zi ko'do mo zi yada ru ma zi tu'dëë, yeree, ehe vidi 'ba Yiserele. ¹⁶ Ma na bi da ma ma kayada zi mo hala mo aki'ja riti ga kö'du ru ma.” ¹⁷ Ananiya i'bë ehe ödu mi loko mati Sawolo edi lima 'domo. Ananiya i'di kala ni do mo ehe iya henye, “Öndu Sawolo, Yere Yësu ra utu ma. Mo ra kpa alaya zi yi da geri tayi 'bëyi kinye ne. Mo omba yi zi bi kongɔ löhu, ehe zi koso ndo Lawo Laka aba.” ¹⁸ Truku'du wa maako kaa oko kyenze alëpi ta komo Sawolo, ehe mo ɔ'bo bi kongɔ löhu. Mo ënyi riyë abapatisi mo. ¹⁹ Here mo onyo wa, ro mo akyigo.

Sawolo ayëti kö'du mi Damasika

Sawolo alima ko'do maakowe aba vo lö'böwë 'ba Yere ëti mĩ Damasika. ²⁰ Kandi mo i'bë mĩ bi 'ba mötuwë ayeto yëti zi vidĩ henye, Yësu ra Wisi 'ba Wirĩ. ²¹ Vidĩ biya ma owonni Sawolo, na rakaga ehe iyanni henye, "Anza dë kora nenyë ra ëdi riti ki'di zi vidĩ ma alimanni mĩ Yerusalema, mati ëdinni amötu mĩ ru 'ba Yësu? Mo ayi dë kinye zi kirĩ zë ehe koba zë zi kyedree 'ba vo karase?" ²² Sawolo ayëti kö'du kyigö aba. Yude ma alimanni mĩ Damasika, mo o'do zë na rakaga mati mo ayonzö zi yada zi zë Yësu ra Korisito.

²³ Yaa kya zë maakowe o'donni mala zi Sawolo kofo, ²⁴ mora mo i'ja. Mo ayölo zë ëdinni ga ha resi 'ba gawo ne kongö kadra ehe yondö aba zi mo kofo. ²⁵ Yondö maako aba, vo lö'böwë Sawolo izanni mo akaño mĩ бага kyedre ta da tëri.

Sawolo mĩ Yerusalema

²⁶ Mati Sawolo öko mĩ Yerusalema, ayonzö zi rë ni dröko vo lö'böwë ëti. Mora zë biya na tere, ga kö'du zë omanni dë mo vo lö'bö ma tinyö ra. ²⁷ Here Baranaba akönyi mo, oba mo zi vo lituwë. Mo ayada hala Sawolo ongö Yere, ehe hala Yere ame'do zi mo. Baranaba iya kpa henye, mati Sawolo ëdi mĩ Damasika, mo ame'do kazi tere mĩ ru 'ba Yësu. ²⁸ Sawolo alasi na dangölö vo lö'böwë ëti mĩ Yerusalema, ehe ayada kö'du 'ba Yere zi vidĩ biya. ²⁹ Mo 'duwi hë nni wasa Yude ma ëdinni me'do mĩ ha 'ba Girigi, ehe zë ombanni zi mo kofo. ³⁰ Mora vo lö'böwë i'janni kö'du nenyë, ehe obanni Sawolo zi Kasariya. Ani zë utunni mo zi Tasisi.

³¹ Here kanisa mĩ Yudiya, Galilaya, ehe Samariya yaanya aba ku mĩ kadra 'ba rakyëyi,

ehe ayinnî na kyigɔ, ehe Lawo Laka akɔnyi zë zi tövu ehe zi tere Wirî.

Petero akɔ'jo Anisi

³² Mati Petero ëdî alasi ta ga bi ne biya, mo i'bë zi vo lö'bö lake ma alimannî mî gawo 'ba Liyida.

³³ Ani mo i'ja kora maako ru mo Anisi, mo na rakɔ, kɔɔ madɔmowota mî sora ɔ'bo dë zi lasi.

³⁴ Petero iya zi Anisi henye, “Yësu Korisitɔ akɔ'jo yî ku! Ënyî riyë, ehe aköku agburuku 'bëyi ne.” Kandi mo ɔɔ riyë. ³⁵ Vidi biya mî Liyida ehe Sarɔɔ ongonnî Anisi, ayinnî na vo lö'böwë ga Yere.

Petero injë Doroka tëmî koli

³⁶ Mî Jɔpa mbara vo lö'bö maako, ëdî ru mo Tabita. Ru mo ha Girigî aba Doroka. Mo ëdî 'duwî kö'du laka kö'dɔ zi vidi ehe zi vo leriye.

³⁷ Mora mo alëpi na kɔɔ ehe oli. Zë akakannî rɔ mo, i'dinnî mo mî lokotɔɔ. ³⁸ Jɔpa anza dë na kɔwɔ ta ra Liyida, ehe vo lö'böwë owonnî Petero ëdî ani. Zë utunnî vidi kora riyö zi kiya zi mo, “Akɔ, ayi ze aba kandi ezë atɔ'bo!” ³⁹ Kandi Petero i'bënnî zë ëti. Vidi kora nee obannî Petero riyë mî lokotɔɔ. Mbara lu'bë kayo ëdinnî ani akudu. Zë ayadannî zi mo bonge mati Doroka ëdî ako'dɔ mo gba na didî.

⁴⁰ Tapëti Petero utu vidi ku biya yaga ta loko, odrɔ da omo nî akaɔ, amötu. Here ofɔ rë nî zi yöku 'ba Doroka ehe iya henye, “Tabita, ënyî riyë!” Mbara ne ayëhu komo nî. Mati ongɔ Petero, mo alima riyë. ⁴¹ Petero irî mo kala nî aba akɔnyi mo da ndî mo. Petero akɔ'jo mbara lu'bë nee ehe kya 'ba vo lö'bö laka maakowe,

ayada zi zë Doroka ënyï ku na didi tëmï koli.
⁴² Vidi biya mi Jopa mati owonni kö'du ma o'do
 re ni ne, ma kayo tëmï zë omanni mi Yere.
⁴³ Petero alima mi Jopa ko'do kayo aba mi lijo
 'ba kora maako ru mo Simona, vo wana kö'jo ra.

10

Petero Koronliyo aba

¹ Mi Kasariya kora maako edi ani ru mo
 Koronliyo, mo vo da kanya lamikolo 'ba Roma
 ako'jo "Gboko tëmï Italiya." ² Koronliyo kora
 'ba yenï ra, mati ere Wirï ehe vidi biya 'beni
 eti. Mo i'di kahi kyö zi vo leriye, ehe 'duwi
 amötu zi Wirï. ³ Kadra wota tapeti kadra kutë,
 Koronliyo ongo rayada kazi Wirï. Mo ongo
 malayika kazi Wirï edi tayi zi mo, ehe kö'jo mo
 ru aba, "Koronliyo."

⁴ Koronliyo na rakaga, mati mo ongo bi da
 malayika. Here, mo ako'jo kö'du iya henye,
 "Yere, a'di ra kö'du nenyë biya go mo?" Malayika
 aya'ba do mo iya henye, "Wirï owo mötu 'beyi
 ku, ehe ayolo waki'di 'beyi zi vo leriye ne ku.
⁵ Yaanya aba utu vidi kora maakowe Jopa, zi kora
 maako ru mo Simona Petero. ⁶ Mo edi alima kora
 maako aba vo liko ko'do ru mo Simona, mo alima
 mi lijo ma kara ha ranga." ⁷ Tapeti kö'du nenyë
 kiya, malayika i'be weni. Koronliyo ako'jo riyö
 vo kalima 'beniyë ehe vo kanya kolö 'beni ma edi
 Wirï mötu. ⁸ Mo iya ga kö'du ne biya zi zë, ehe
 utu zë Jopa.

⁹ Kadra kutë mi ko'do ma ta go mo, mati kora
 nenyë edinni ku tayi kara Jopa, Petero i'be

ku riyë komo lembe amötu. ¹⁰ Mati zë ëdinnï wakonyo k'o'jo, mo na o'bo, omba zi wakonyo, mora mo ongo rayada kazi Wirï. ¹¹ Mo ongo komoriyë ayëhu rë nï, ehe wa maako ayi akaño kaa mbili bongo kyedre bi golo'bo sowo ëni aba. ¹² Mi mo dakyinë ngötu biya, ngötuwë 'ba liño, watelee, ehe aliye. ¹³ Gu iya zi mo henye, "Petero, ënyï riyë! Ofo nenyee, ehe onyo zë."

¹⁴ Mora Petero iya henye, "Yere, mo'bo dë ko'do mo, gba monyo wa maako na ti'da, ehe anza dë na laka zi konyo." ¹⁵ Gu ame'do zi mo löhu, "Ëzë Wirï o'do wa maako ku nbala, iya dë henye, anza dë na laka zi konyo." ¹⁶ Nenyee o'do rë nï da wota, gba kazi mbili bongo ne truku'du koba hulëhu komoriyë.

¹⁷ Mati Petero gba sösu mi me'do nenyee a'di, kora ma Koronliyö utu zë ne, ayi orönni ha loko 'ba resi. I'janni gëri liño 'ba Simona ku, ¹⁸ ehe ako'jonnï kodö here ne Simona Petero ëdi alima ani.

¹⁹ Mati Petero ëdi gba kö'du ma o'do rë nï ne sösu, Lawo iya zi mo henye, "Kora wota ëdinnï kinye bi koma kö'du yi. ²⁰ Kandi i'bë akaño, ehe i'bë zë ëti. Asösu dë, ma ra mutu zë." ²¹ Petero i'bë akaño iya zi kora nee henye, "Ma ra ëdiyë akoma. Ayiye ga a'di?"

²² Zë aya'banni da me'do iyanni henye, "Vo da kanye Koronliyö ra utu ze. Mo kora laka ra, mo amötu Wirï, ehe vidï biya 'ba Yuda ombanni mo. Malayika laka 'ba Wirï ra ayada zi Koronliyö zi kutu litu zi yi, here mo ato'bo kowo a'di ra zi yi kiya." ²³ Petero ako'jo zë zi ko'do ani. Mi

ko'do vere, Petero ehe kya 'ba vo lö'böwë mi Jopa i'bënni kora mati ayinni kazi Koronöliyö ne eti.

²⁴ Mi ko'do vere aba zë okönni mi Kasariya bi ma Koronöliyö edi bi zë kisi. Mo ako'jo karo 'bëniyë ehe aboka ma kare. ²⁵ Mati Petero okö, Koronöliyö amëtë mo, here mo alödro burutu Petero, ehe ayeto mo yeto. ²⁶ Mora Petero injë mo, ehe iya henye, "Öro riyë! Ma anza dë ndra ta da vidi köndu."

²⁷ Mati Petero ödu loko, mo edi gba me'do Koronöliyö aba, vidi kayo edinni ani. ²⁸ Petero iya zi zë henye, "Ayole ku laka, ze Yude kö'du ki'di 'beze ila ze dë zi wa maako kö'do vidi maako eti, mora Wiri ayada zi ma, mo asösu dë vidi maako edi na ti'da mandere anza na laka. ²⁹ Mati utuwë zi ma zi tayi kinye, mayi ku. Yaanya aba momba zi yolo kö'du a'di utu litu ga ma?"

³⁰ Koronöliyö aya'ba dö mo iya henye, "Ko'do sowo alaga edi kaa kadra wota 'ba hutaga, mëdi amötu lijo. Truku'du kora maako usu bongö kanyi öro da komo ma. ³¹ Mo iya henye, 'Koronöliyö, Wiri owo mötu 'bëyi ku ehe mo ayolo waki'di 'bëyi zi vo leri ku. ³² Yaanya aba utu litu mi Jopa zi Simona Petero. Mo edi na yingö mi lijo 'ba Simona vo likö kö'do, alima kara ha ranga.' ³³ Mutu litu kandi gë yi, ehe edi da kö'du komba laka aba zi yi tayi ne. Ze biya dedü kinye da komo Wiri zi kowo a'di akiya."

Me'do 'ba Petero

³⁴ Petero ame'do henye, "Yaanya aba ma yolo ku Wiri o'do lövo vidi biya kölö. ³⁵ Wiri na rakyenyi vidi ma ere ni, ehe o'do wa ma lake.

³⁶ Ayole kö'du kise mati Wiri i'di zi vidi 'ba

Yiserele, mati mo utu Yësu Korisito, Yere 'ba vidi biya, zi rakyëyi ki'di zi zë. ³⁷ Ayole ku wa mati o'do rë ni, ta bi ne biya mi Yudiya. Ayeto biya mi Galilaya, tapëti Yowani ayada biya zi vidi bapatisi. ³⁸ Wiri i'di Lawo Laka ehe kyigo zi Yësu temi Nazereta. Mo edi Yësu aba, mati mo alasi toko kö'du laka ko'do, ehe vidi ko'jo aba, zë ma hu kyigo 'ba Satani. ³⁹ Ze biya dongo wa ma o'do 'dö mi Yuda ehe mi Yerusalema. I'di Yësu zi koli da taka, ⁴⁰ mora ko'do wota aba yaa, Wiri injë mo na didi, ehe o'do mo zi kongo. ⁴¹ Anza vidi biya ra ongo mo, ze ra nje dongo mo, wakonyo ehe wakuwë mo aba tapëti tenyi 'bomo temi koli. Ze ra Wiri inzi zi yada kö'du mo zi vidi maakowe. ⁴² Wiri ayada zi ze zi yöyö zi vidi henye, Yësu ra inzi mo ku zi vurë 'ba didi yöku ëti kiya. ⁴³ Nebi biya iyanni henye, vidi biya ma edinni koma aba mi Yësu, akila kö'du kyënyë 'bëzë ne mi ru mo.”

Tu'dë irinni Lawo Laka

⁴⁴ Mati Petero edi gba ame'do, Lawo Laka ayi da vidi ma edi mbili nni koze ne. ⁴⁵ Kya 'ba vo kome ma nbete, mati ayinni Petero ëti, zë na rakaga ga kö'du Lawo Laka i'di ku zi tu'dëë, ⁴⁶ ga kö'du zë owonni tu'dë edinni ku me'do mi ha mënzë maakowe Wiri yeto aba. Here Petero iya henye, ⁴⁷ “Tu'dë nenyee i'di Lawo Laka ku zi zë, kpa kaa dedü mo aba. Ma yolo ku vidi maako o'bo de ze yata ta bi zë bapatisi.” ⁴⁸ Petero i'di kö'du zi zë bapatisi mi ru 'ba Yësu Korisito. Here zë ako'jonnü ho mo zi lima rë nni ko'do tisi aba.

11

Petero mi kutë vo lö'böwë mi Yerusalema

¹ Vo lituwë ehe vo lö'böwë mi Yudiya owonnï henye tu'dëë ombannï da kö'du kise 'ba Wiri ku.

² Here mati Petero ayi Yerusalema, kya vo kome n̄bete ayeto hë nni wasa mo aba, ³ zë iyanni henye, “Yi alima na yingɔ mi liɔ 'ba tu'dëë, ehe onyo wa kpa zë ëti!”

⁴ Here Petero ayada kö'du ma o'dɔ rë nï, iya henye, ⁵ “Mëdi mi gawo 'ba Jopa ehe mëdi amötu, mati mongɔ rayada kazi Wiri. Mongɔ komoriyë ayëhu rë nï, ehe wa maako kaa mbili bɔngɔ kyedre iri ta bi golo'bo 'bomo sowɔ tayi akaɔ zi ma. ⁶ Mati mongɔ bi mi mo, ngötuwë 'ba liɔ, ngötu mökuwë, watelee, ehe aliye. ⁷ Mowo gu iya zi ma henye, ‘Petero, ënyi riyë! Ofo nenyee, ehe onyo zë.’ ⁸ Mora miya henye, ‘Yere, mo'bo dë ko'dɔ here, gba monyo wa maako mati ëdi na ti'da ehe mandere anza na laka zi konyo ne dë.’

⁹ Gu ta komoriyë ame'do zi ma löhu, iya henye, ‘Ëzë Wiri o'dɔ wa maako ku n̄bala, iya dë henye, anza dë na laka zi konyo.’ ¹⁰ Nenyee o'dɔ rë nï da wota, gba kazi koba mo biya löhu komoriyë. ¹¹ Truku'du kora wota tëmi Kasariya ɔɔnni komo loko mati mëdi alima 'domo. ¹² Lawo Laka ayada zi ma ti'bë zë ëti ehe kazi kö'du sösü. Here öndu mi Yësu modaka i'bënni ma aba, ehe dödu mi loko 'ba kora nenyee. ¹³ Mo ayada zi ze malayika alaya zi nï, iya henye, ‘Utu vidï maako Jopa zi kora maako ru mo Simona Petero, ¹⁴ mo

akayada zi ye hala yì ehe vidì biya mì liṅo 'bèyì akayomɔ.' ”

¹⁵ “Tapèti ma yeto me'do, i'di Lawo Laka zi zè, kaa mati Lawo Laka i'di zi ze biyeto aba. ¹⁶ Ma sösü me'do 'ba Yere, iya henye, ‘Yowani abapatisi wini aba, mora akabapatisiye Lawo Laka aba.’ ¹⁷ Wiri i'di zi tu'dè naniye kpa waki'di mati mo i'di zi ze, mati di'di koma 'beze mi Yere Yësu Korisito. Hala ma kayata Wiri?” ¹⁸ Mati zè owonni Petero iya nenye, oronni ta bi hë nni wasa, ehe ayetonni Wiri yeto, iyanni henye, “Wiri yaanya aba o'do tu'dëe ku dë nni koto zi ni, ehe i'di didi ku kpa zi zè.”

Kanisa mi Atiyoko

¹⁹ Kya 'ba vo lö'bö 'ba Yere maakowe apere rë nni ga kö'du 'ba wayaza ma ayeto kofö 'ba Setifano aba. Zè i'bënni kowo kaa Ponisiya, Seyipurusu, ehe Atiyoko. Zè ayadanni kö'du kise ne nje zi Yude. ²⁰ Kya 'ba vo lö'bö maakowe tëmi Seyipurusu ehe Sirënë i'bënni Atiyoko ehe ayetonni yada zi vidì 'ba Girigi kö'du yöyö laka ne ga kö'du 'ba Yere Yësu. ²¹ Kyigo 'ba Yere edi zè aba, ehe vidì kayo oto dë nni zi Yere, ehe omanni mi mo.

²² Kö'du yöyö ma o'do rë ni ne, oko zi kanisa mi Yerusalema, ehe zè utunni Baranaba Atiyoko. ²³ Mati Baranaba oko ani, ehe ongo hala Wiri i'di kö'du lake ku zi zè. Mo na rakyenyi, ehe mo alenze zè zi limanni koma aba mi Yere biya di'di nni aba. ²⁴ Baranaba mo kora laka 'ba koma kyedre aba, ehe oso mo ndo Lawo Laka aba. Vidì kayo oto dë nni zi Yere.

²⁵ Here Baranaba i'bë Tasisi Sawolo koma.
²⁶ Mati mo i'ja Sawolo, ika mo Atiyoko. Ani zë adrokonnî rë nnî kanisa ëti koo kôlô, ehe ayandi vidî kayo. Ani mî Atiyoko vo lö'böwë 'ba Yere dagba ako'jo Korisitô 'ba.

²⁷ Mî kadra nenyë aba, kya 'ba nëbî maakowe ta Yerusalema ayinnî Atiyoko. ²⁸ Ma kôlô tëmî zë ru mo Agabusu. Wakonyi 'ba Lawo Laka aba, mo ayada kô'du iya henye, "Madöyî kyënyë atëdî tëmî damöku ne biya." O'do rë nî mî kadra ma Kulidasi ra na yere. ²⁹ Vo lö'bö ma ëdinnî mî Atiyoko ombannî zi kutu wakonyi maako zë ato'bönnî zi önduwë mî Korisitô ma ëdinnî mî Yudiya. ³⁰ Here zë inzinnî Baranaba ehe Sawolo zi koba waki'di 'bënnî zi vo dagbe 'ba vo lö'böwë mî Yerusalema.

12

Heroda ayaza vo kome

¹ Mî kadra nani, Yere Heroda ayaza kya vidî 'ba kanisa. ² Mo i'dî kô'du zi vo kanye zi da Yemisi öndu 'ba Yowani kikyë kulu aba. ³ Mati Heroda ongo nenyë o'do vidî 'ba Yude na rakyenyi, mo irî Petero mî kadra karama 'ba mangolo'bo kazi langa. ⁴ Mo i'dî Petero mî kamba, ehe i'dî kô'du zi vo kanya gboko sowo zi go mo kongo. Heroda o'do mala zi mo ki'dî bi 'ba vurë, komo vidî kayo tapëtî karama 'ba laga 'ba koli. ⁵ Mati Petero ëdî na sesi mî kamba, vidî 'ba kanisa orönnî dë ta bi 'ba mötu zi Wirî ga kô'du mo.

Ayasi Petero na dangölö tëmî kamba

⁶ Gba ta komo yondo zi Petero k'i'di bi 'ba vurë, mo ëdi ako'do, ehe ida mo nyori riyö aba mi kutë vo kanya riyö. Vo kanya riyö maakowe ëdinni ha loko ma ödu mi kamba ne kongö. ⁷ Truku'du malayika kazi Yere alaya, ehe bikanyi ayanyi bi toko mi kamba. Malayika ne isa Petero ta dakapa mo, ehe aliro mo riyë. Here mo iya henye, "Kandi! Ënyi riyë!" Nyori alëpinni ta kala mo, ⁸ ehe malayika ne iya zi mo henye, "Ënyi, usu bongö rë yi, ehe usu kamoka 'bëyi." Petero o'do kö'du ma ayada zi ni. Here malayika iya henye, "Yaanya aba usu bongö alikölu 'bëyi, ehe usu ga ma."

⁹ Petero i'bënni malayika aba, mora mo asösu kö'du ne wiri ra isi ni. ¹⁰ Zë i'bë alaganni gboko riyö 'ba vo kanye, ehe mati ayinni ha resi 'ba kahi zi gawo kyedre, ayëhu rë ni na bi dë ni. Zë i'bënni yaga, ehe mati ëdi t'i'bënni ta da gëri, kandi malayika alaya dë. ¹¹ Mati Petero ayölo kö'du ma o'do rë ni ne, mo iya henye, "Yaanya aba ma yolo ku Yere ra utu malayika ëni zi yomo ma kazi Heroda, ehe kazi wa biya vo dagbe 'ba Yude asösunni zi ko'do zi ma."

¹² Here Petero i'bë zi lijo 'ba Mariya, ma 'ba Yowani Marako. Vo lö'böwë 'ba Yere ayinni ga bi kölo ani, ehe ëdinni amötu. ¹³ Petero akökö ha resi, ehe vo kalima mbara maako ru mo Roda, ayi ha loko zi do mo ya'ba. ¹⁴ Mati mo owo gu Petero, mo rakyenyi aba ndra, mo ayëhu ha resi dë. Mo aho hulëhu loko, ehe iya zi vidiyë henye Petero ëdi atoro ani. ¹⁵ Mora vidi biya ayadanni zi mo, iyanni henye, "Yi vo nökyi." Mora mo zo kiya henye, ne Petero ra. Here zë iyanni henye,

“Ne malayika ɔmo ra.”

¹⁶ Petero zo kökö, le mi ndundu mo zë ayëhunnì ha resi. Zë ongonnì mo ehe zë na rakaga. ¹⁷ Petero ame'do kala nì aba zi zë zi tɔronnì ti. Mo ayada hala Yere ika nì yaga tëmì kamba. Mo iya kpa henye, “Ayade zi Yemisi ehe zi öndu maakowe kö'du ma o'do rë nì ne.” Tapëti mo, mo ila bi nani ehe i'bë bi maako.

¹⁸ Mì damindö vere, vo kanya ma ëdinnì bi kongɔ rasösu kyedre aba, ehe rakaga aba kö'du a'di ɔko zi Petero. ¹⁹ Heroda i'di kö'du zi vo kanya 'bëniyë zi mo koma, mora du i'jannì mo dë. Here mo ako'jo ha vo kanye, ehe i'di zë zi kofo. Tapëti nenyë, Heroda ila Yudiya i'bë zi lima mi Kasariya yaa.

Koli 'ba Heroda

²⁰ Heroda ehe vidi 'ba Tiyere ehe Sidoni na kamo oka ma kölö maako aba. Here gboko tëmì zë i'bënnì Balatusu kongɔ, ma kölö tëmì vidi kyedre mi turu 'ba Heroda. Zë alëlunnì da Balatusu henye nombannì zi rakyëyi ko'do mi kutë gawo 'bëzë ehe Heroda, ga kö'du dakaɲo 'bëzë i'ja wakonyo 'bëni ta bi ma Heroda na vo do mo.

²¹ Mì kadra ma zë ombannì do mo, Heroda ayi usu rë nì mi bongo 'ba yere. Mo alima da kyiti 'ba vurë ëni. ²² Vidi agbögbö hë nni iyannì henye, “Ame'do ndra kaa Wirì ta da vidi kora!” ²³ Kandi malayika kazi Yere otra mo akaɲo, ga kö'du mo oba wakoro 'ba Wirì. Kuruwë onyonnì Heroda ehe oli.

²⁴ Kö'du kise 'ba Wirì zo rë nì pere. ²⁵ Tapëti Baranaba ehe Sawolo o'donnì loo ma utu zë zi

ko'do mo ne ku, a'bannì Yerusalema, ehe obannì Yowani Marako kpa nnì aba.

13

Baranaba ehe Sawolo

¹ Mì kutè vidi 'ba kanisa 'ba Atiyoko nèbì maakowe ehe vo komoyandiye èdinnì. Zè ra Baranaba, Simiyono ako'jo kpa Nigara, Lusiyosi tëmì Sirènè, Manani mo aboka 'ba yere Heroda ma kara, ehe Sawolo. ² Mati zè èdinnì Yere yeto ehe ha koro, Lawo Laka iya henye, "Inziye Baranaba ehe Sawolo zi loo mati minzi zè zi ko'do." ³ Here tapèti ha koro ehe mötu, zè i'dinnì kala nnì dè zè, ehe utunnì zè da gèri 'bènnì.

Baranaba ehe Sawolo mì Seyipurusu

⁴ Lawo Laka utu Baranaba ehe Sawolo zi Sele-siya, ehe ta ani zè i'bènnì da rutu 'ba Seyipurusu. ⁵ Zè okonni Salamisi, ayetonni kö'du kise 'ba Wiri yeti mi bi 'ba mötuwë 'ba Yude. Yowani Marako èdi zè aba kaa vo wakonyi. ⁶ Baranaba ehe Sawolo umunnì da rutu zi Papahosi. Ani zè i'jannì kora maako tëmì Yude, ru mo wisi 'ba Yësu. Mo vo möri ehe nèbì vo ndondo. ⁷ Mo o'do loo kpa zi Serigisu Pawolosi, yere 'ba rutu ne.

Serigisu Pawolosi, vo kö'du yolo, omba zi kowo kö'du kise 'ba Wiri, ehe mo utu litu kö'du Baranaba ehe Sawolo. ⁸ Mora Barayësu vo möri, ru mo maako Elimasi, awasa kö'du 'bèzè ne. Mo ayonzo zi yere sesi kazi koma mi Yësu. ⁹ Here Sawolo, ru mo maako kpa Pawolo, oso ndo Lawo Laka aba, mo ongo bi mbiyi da Elimasi ¹⁰ ehe iya henye, "Yi wisi 'ba Satani! Yi vo ndondo ehe vo wehe 'ba kö'du laka. Ndala aba, atoro

ta bi me'do kyënyë kiya ra gëri tïnyö 'ba Yere?
 11 Yere omba ti'bë riti ki'di zi yi, yi ko'do yaa na
 vo komoköndu. J'bo dekpe zi bikanyi 'ba kadra
 kongö."

Kandi komo kora ne ayöfu matutu köndu aba,
 ehe mo i'bë toko vidï maako koma zi ni gaga kala
 aba. 12 Mati yere ongö kö'du mati o'do rë ni ne,
 mo rakaga aba mi kö'du yandi ga kö'du 'ba Yere
 ne. Here mo oma mi Yere.

Pawolo ehe Baranaba mi Atiyoko Pisidiya

13 Pawolo ehe oka maakowe eti ilanni Papahosi
 ehe i'bënni zi Paga mi Pambaliya, mora Yowani
 Marako ila zë i'bë hulëhu mi Yerusalema. 14 Koo
 zë ne i'bënni dagba kazi Paga zi Atiyoko mi
 Pisidiya. Here mi ko'do 'ba ralawo aba zë i'bënni
 mi bi 'ba mötu ehe alimanni akaño. 15 Tapëti
 kö'du ko'jo tēmi kö'du ki'di ehe wayöruwë 'ba
 nëbiyë, vo dagbe utunni vidï maako zi yada zi
 Pawolo ehe Baranaba henye, "Aboka me, ezë
 ediyë kö'du maako aba zi kiya mati akakonyi
 vidï, iye."

16 Pawolo ënyi riyë. Mo o'do kala ni, ehe
 ame'do, iya henye, "Vidï 'ba Yiserele, ehe vidï
 maako 'ba tu'dëë kpa mati edinni mötu Wirï,
 oze mbili ye. 17 Wirï 'ba Yiserele inzi zutu
 'bezee, ehe mo ila vidï 'beze kaa vo leze mati edi
 alimanni Ezipeto. Ani mo o'do zë na kyigö. Here
 kyigö gära 'bëni aba, mo ayasi zë yaga. 18 Koo
 'butësowö mo ongö gë zë mi da lipi. 19 Tapëti
 mo ayaña tu'dë madomoriyö mi Kanana, mo i'di
 dakaño 'bëzë zi vidï 'bëniyë kaa drivu. 20 Nenyë
 o'do rë ni iri koo lamisowö 'butëmuyi."

“Tapëti kadra nani, Wirì i'di vidi 'bezee na vo vurëe le mi kadra 'ba nèbi Samowelee. ²¹ Here vidi ombanni yere. Wirì i'di zi zë Yere Sawolo, wisi 'ba Kisi ta daliŋo 'ba Benyìmona. Mo iri koo 'butësowoo. ²² Tapëti Wirì iri Sawolo, i'di Dawidi na yere pëti mo. Wirì iya ga kö'du mo henye, 'Dawidi wisi 'ba Jese ëdi kyinë 'ba vidi ma o'do ma ndra na rakyenyi. Mo o'do wa biya, mati momba mo zi ko'do.' ²³ Tëmi kozo 'ba kora nenye, Wirì ika vo wayomoo Yësu zi Yiserele, kaa alömu.”

²⁴ “Mora gba kazi Yësu ayi dë, Yowani ëdi ayada zi vidi biya mi Yiserele zi dë nni koto hulëhu zi Wirì ehe bapatisi kiri. ²⁵ Mati loo 'ba Yowani ëdi ku kara zi rë ni kinde, mo iya henye, 'Asösu 'be ma eyi ra? Manza dë vidi mati ëdiyë bi mo kisi. Owowe mo ëdi tayi. Mo atayi 'da, ehe manza dë laka zi kamoka omo kinga.' ”

²⁶ “Öndu me, kozowe 'ba Abarayama, tu'dëe biya mati ëdinni kinye Wirì mötu, kö'du kise 'ba wayomoo nenye utu zi ze. ²⁷ Vidi 'ba Yerusalema ehe vo dagba 'bëzëe ayolönni dë eyi ra Yësu. Mandere zë ayolönni kpa dë mi me'do 'ba nèbiyë mati ëdi ako'jonnì mi ko'do 'ba ralawo biya. Zë o'dönni me'do 'ba nèbiyë ayi ku tinyö vurë kikye aba ra Yësu. ²⁸ Gbi le ëzë i'ja kö'du maako dë le zi Yësu ki'di zi kofo, zë nduwë ha Pilato ko'jo zi mo kofo. ²⁹ Tapëti o'dönni wa mati nèbiyë ayörunni kö'du Yësu, oba mo akaŋo ta da taka ehe i'di mi ogo.”

³⁰ “Mora Wirì injë mo tëmi koli. ³¹ Ko'do lakyi aba Yësu alaya zi vidi mati i'bënni mo aba tëmi Galilaya zi Yerusalema. Yaanya aba ëdinni kö'du

mo yada zi vidi 'bezee. ³² Ze kinye zi yada zi ye kö'du yöyö. Wa mati Wirī alömu zi zutu 'bezee, ³³ na ko'do, yaanya aba mo o'do ku zi ze Yësu kinjè aba zi didi. Èdi kaa Wayeto 'ba Dawidi ma riyö iya henye,

'Yi wisi ama ra,
ndenye mayi ku na 'Bu yi.' "

³⁴ "Wirī injè Yësu tëmī koli ehe ila ida ro mo dè zi teje. Èdi kaa Wirī iya,

'Ma ki'di zi yi wa laka mati ma lömu zi Dawidi.'

³⁵ Ehe mi Wayeto 'ba Dawidi maako iya henye,
'Ila vidi laka 'bëyi ne dè zi teje mi ogo.'

³⁶ Mati Dawidi èdi gba na didi, mo oro Wirī. Here tapèti mo oli, usu mo mi ogo 'ba zutu 'bomowe, ehe ida ro mo eje. ³⁷ Mora vidi mati Wirī injè tëmī koli, ida ro mo eje dè."

³⁸ "Aboka me, kö'du kise ne èdi henye, Yësu akila kö'du kyënyë 'be! ³⁹ Kö'du ki'di 'ba Mosa o'bo dè e ko'do tinyö tëmī kö'du kyënyë 'be biya. Mora vidi ma èdi koma aba mi Yësu, Wirī ako'do mo tinyö. ⁴⁰ Èdiyë komokandi aba kazi, kö'du ma nèbi iyanni ne mo'do rè ni dè zi ye. Zè iyanni henye,

⁴¹ 'E vidi ma o'de lasa ra Wirī,
èdi rakaga aba ehe akoli.

Ma ko'do wa maako mi kadra 'be,
o'be dè zi koma,

èzè vidi maako ayada le zi ye.' "

⁴² Mati Pawolo ehe Baranaba èdinni ku bi 'ba mötu 'ba Yude kila, vidi alenzenni zè zi kiya kyö kö'du kölö nenyee ko'do 'ba ralawo vere aba.

⁴³ Tapèti mötu, Yuda kayo ehe tu'dè kayo ma èdinni Wirī mötu ne, i'benni zè èti. Pawolo ehe

Baranaba alenze zë biya zi lima mi rakyëyi 'ba Wiri.

⁴⁴ Mi ko'do 'ba ralawo vere, vidi biya 'ba mi gawo ayinni zi ko'du kise 'ba Yere kowo. ⁴⁵ Mati Yude ongönni vidi kayo nee, zë na mikumbë. Zë alidinni Pawolo ehe ame'donni na kyënyë ra ko'du biya mati mo iya ne. ⁴⁶ Mora Pawolo ehe Baranaba kazi tere iyanni henye, "Domba zi yada ko'du kise 'ba Wiri zi ye, gba kazi yada zi vidi maakowe. Mora ombe ko'du kise ne dë! Nenyë ayada henye, ombe didi ma nburu nburu ne dë. Yaanya aba dëdi ti'bë zi tu'dëë. ⁴⁷ Yere i'di ko'du zi ze henye, 'Mi'di yi kinye kaa bikanyi zi tu'dëë, zi koba wayomö 'ba Wiri zi vidi mi dakaño biya.' "

⁴⁸ Kö'du kise nenyë o'do tu'dëë na rakyenyi, ehe zë ayetönni me'do 'ba Yere. Vidi biya ma inzi ku ko'du didi ma nburu nburu, here omani mi Yere. ⁴⁹ Kö'du kise ga ko'du 'ba Yere apere rë ni biya mi dakaño nenyë. ⁵⁰ Mora Yude i'bënni zi mbara kyigo ma erenni Wiri, ehe kora vo dagbe 'ba gawo. Zë ofönni zë na kyënyë ra Pawolo ehe Baranaba, ehe ayetönni zë yaza. Zë orenni zë yaga tēmi kapa 'ba dakaño nenyë. ⁵¹ Pawolo ehe Baranaba akyito durufu 'ba ga bi nani ta ndi nni, ehe i'bënni dagba zi Yiköniyömu. ⁵² Mora vo lö'böwë 'ba ga ndi Yësu biya na rakyenyi, ehe osonni ndo Lawo Laka aba.

14

Pawolo ehe Baranaba mi Yiköniyömu

¹ Pawolo ehe Baranaba ame'donni mi bi 'ba mötu mi Yiköniyömu, ehe Yuda kayo ehe tu'dë

kayo omanni mi Yere. ² Mora Yuda ma ombanni de koma mi mo, o'donni tu'de maakowe na kamo ehe ofo re nni na vo wehe ra onduwe mi Korisito. ³ Pawolo ehe Baranaba alimanni ani kadra konda aba, me'do ko'du 'ba Yere kazi tere, ehe Yere i'di kyigo zi ze, zi ko'du koro ko'do ehe rakaga, mati akayada ko'du kise 'ba rakyeyi edi tinyo. ⁴ Vidi mi gawo 'ba Yikoniyömu ayolönni de a'di zi sösu. Kya maakowe omanni mi gboko 'ba Yude ehe maakowe omanni mi vo lituwë.

⁵ Ndundu mo aba, tu'de maakowe ehe Yude, bi kolö vo dagba 'benni eti, ombanni mala ko'do zi ko'do ze na kyenyë ehe ze ku'du yito aba brua. ⁶ Mati Pawolo ehe Baranaba ayolönni wa ma edi re ni ko'do, ze ahonni mi dakaño 'ba Leyikoniya, ani mi gawo 'ba Liyisitra ehe Debë ehe bi ma kara dakapa dakaño ne. ⁷ Ani ze nduwe ko'du yoyo laka ne yeti.

Pawolo ehe Baranaba mi Liyisitra

⁸ Mi Liyisitra, kora maako edi ani o'jo mo na ndi keñe ehe o'bo de zi lasi. ⁹ Kora ne edi mbili ni koze da me'do 'ba Pawolo. Mati Pawolo ongo mo edi koma aba mi Yesu zi ko'jo, ¹⁰ mo agbögbö he ni iya henye, “Enyi riyë!” Kora ne ofu riyë ehe ayeto lasi toko. ¹¹ Mati vidi kayo ne ongönni wa ma Pawolo o'do ne, agbögbö he nni yaga mi ha 'ba Leyikoniya, iyanni henye, “Wiriyë ofönni re nni ku na vidi köndu ehe ayinni ku akaño zi ze!” ¹² Vidi i'dinni ru da Baranaba, Zeyusi, ehe i'dinni ru da Pawolo Hemoso, ga ko'du mo ra ame'do. ¹³ Yekëlu 'ba Zeyusi edi kara ha bi tödu zi gawo kyedre. Vo karasa 'ba Zeyusi ika ise ehe döruwë

ha resi 'ba gawo kyedre, ga kö'du mo ehe vidiyë ombanni zi ki'di wakumu zi zë.

¹⁴ Mati Pawolo ehe Baranaba ayolonnî kö'du nenyë, zë izanni bongɔ 'bënnî ahonnî mî kutë vidi kayo ne hë nni gbögbö aba henye, ¹⁵ “Ediyë kö'du nenyë ko'do ga a'di? Ze vidi könduwë ra kaa e. Dika ze kö'du yöyö laka ra zi ye here zi ye kila wiri mbiya ma kazi kö'du, ehe oto de zi Wiri ma didi, ma o'do komoriyë, dakaɲo, wini kyedre, ehe wa biya mî zë. ¹⁶ Mî kadra ma alaga, Wiri ila vidi ti'bënnî mî gëri 'bënnî, ¹⁷ mora mo ayada mo ëdi ani tēmî wa laka mati mo o'do. Wiri utu mirë ta komoriyë ehe o'do wa 'be mî yaka övu. Mo i'di wakonyo zi ye ehe o'do di'di ye na rakyenyi.” ¹⁸ Gbi le tapëti Pawolo ehe Baranaba iyanni nenyë biya, na kyigo zi zë yata vidi ta bi wakumu ki'di mo zi nni.

¹⁹ Kya 'ba Yude tēmî Atiyoko ehe Yikoniyömu ayinni, ofonni vidi kayo ne na wehe ra Pawolo. Zë otranni mo yitö aba ehe otönni mo yaga tēmî gawo kyedre. Asösunni mo oli ku, ²⁰ mora mati vo lö'böwë atoto rë nni toko ra Pawolo, mo ɔɔ riyë ehe i'bë hulëhu mî gawo kyedre ne. Mî ko'do vere aba, mo ehe Baranaba i'bënnî zi Dëbë.

Pawolo ehe Baranaba a'banni Atiyoko mî Siriya

²¹ Pawolo ehe Baranaba ayëtinni kö'du yöyö laka ne mî Dëbë ehe vidi kayo ayinni na vo lö'böwë. Here zë i'bënnî hulëhu Liyisitra, Yikoniyömu, ehe Atiyoko. ²² Zë akyigönni vo lö'böwë ehe alenzenni zë zi limanni mî koma. Zë ayadanni zi zë henye, “Da tödu ze Damöku 'ba Wiri tēmî rayaza kyedre.” ²³ Pawolo ehe

Baranaba inzinnî kyedree zi nnî mî kanisa biya na kôlô kôlô. Here zë oro hë nnî, amötunnî, ehe i'dinnî rënnî zi Yere zi gë zë gaga, ma ëdinnî koma aba mî Yere. ²⁴ Tapëti ti'bë kpuru Pisidiya, ze ayinnî Pambaliya, ²⁵ ehe tapëti zë ayëtinnî kö'du mî Paga, here zë i'bënnî akaŋo zi Italiya.

²⁶ Ta Italiya i'bënnî zi Atiyokô mî Siriya. Ani vo lö'böwë kyere dagba i'dinnî zë zi Wirî gë zë kongô, mati ëdinnî loo ko'do, yaanya aba loo inde rë nî ku. ²⁷ Tapëti tokô mî Atiyokô, zë ako'jonnî kanisa bi kôlô. Zë ayadannî zi vidî wa ma Wirî akonyi zë zi ko'do, ehe hala mo o'do zi tu'dëë zi koma. ²⁸ Here zë alimannî ani vo lö'bö ëti mî kadra konda.

15

Ratoto mî Yerusalema

¹ Vidî kora maakowe ayinnî ta Yudiya zi Atiyokô ehe ayetonni yandi önduwë 'ba Korisito, iyannî henye, "Ayomô zë dë nje ëzë anjete zë ku kaa Mosa ayandi." ² Pawolo ehe Baranaba awasa hë nnî zë ëti. Here kanisa omba zi kutu Pawolo ehe Baranaba ehe vidî maakowe zi ti'bë Yerusalema zi me'do mî kö'du nenye zi vo lituwë ehe kyedree mî Yerusalema. ³ Here kanisa utu zë. Mati zë ëdinnî ati'bë, zë i'bënnî kpuru Ponisiya ehe Samariya, ehe ayadannî hala tu'dëë oto dë nnî ku zi Wirî. Kö'du yöyö nenye o'do önduwë biya na rakyenyi.

⁴ Mati kora ne okonnî mî Yerusalema, kanisa iri zë kalakyedre aba, ehe vo lituwë kyedree ëti. Pawolo, Baranaba ehe vidî ma ayinnî zë ëti, ayadannî biya zi zë wa ma Wirî o'do kpuru kazi

zë. ⁵ Here kya 'ba vo koma maakowe mati zë kpa Farasiye, zë ɔronni riye iyanni henye, “Tu'dëë ma nbete zë, ehe moronni kö'du ki'di 'ba Mosa.”

⁶ Vo lituwë ehe kyedree atɔtɔ rë nni me'do mi kö'du nenye. ⁷ Ame'donni kadra konda aba. Here Petero ënyi riye ehe iya henye, “Önduwë, ayɔle ku henye, kyere mi kadra ma alaga, Wirī inzi ma tēmī kutëë henye tu'dë akowonni ta dami'di ha ma kö'du yöyö laka ehe koma. ⁸ Wirī mati ayɔlɔ a'di ra ëdi mi di'di vidi biya, mo ayada mo omba zë ku, Lawo Laka ki'di aba zi zë, kaa mo i'di zi ze. ⁹ Wirī o'dɔ zë dë kutu ta re ze. Mo o'dɔ di'di zë nbala koma aba. ¹⁰ Yaanya aba, kö'du a'di ëdiyë yonzɔ Wirī, wa yeto ki'di gu vo lö'bö nenye? Wakinjë nenye ayeto ndra le ze ehe zutu 'bezee ɔ'bɔ dë kinjë. ¹¹ Mora doma henye, akayɔmɔ ze waki'di 'ba rakyëyi aba kazi Yere Yësu, kpa kaa tu'dëë.”

¹² Vidi biya alimanni liwo mati owonni Baran-aba ehe Pawolo ayadanni hala Wirī o'dɔ kö'du koro, kyinë kyigɔ 'bëni, ehe rakaga zi tu'dëë kpuru kazi zë. ¹³ Tapëti zë indenni me'do ku, Yemisi iya henye, “Önduwë, oze mbili ye zi ma! ¹⁴ Simona ayada henye hala Wirī ayi mi kadra ma dagba zi tu'dëë, ehe o'dɔ kya maakowe na vidi ëni. ¹⁵ Me'do 'ba nëbiyë ida rë ni ku kö'du kiya 'bama aba. Èdi na yöru,

¹⁶ ‘Ma kata'ba ehe kuvö löhu loko 'ba Dawidi ma alëpi.

Ma kuvö tēmī rayana 'bomo ehe ko'jo mo riye löhu,

¹⁷ here vidi ma ɔsonni ehe tu'dëë, mati ma ko'jo zi tēdinni vidi 'bama,

akomanni Yere.

Ma Yere ra, miya wa nenyee.

¹⁸ Ma ayada zë mi kadra ma alaganni kyere.' "

¹⁹ Here ma sösu dë da ki'di wakinjë yeto da tu'dëë, ma ëdinni ku dë nni kopi zi Wirï. ²⁰ Da yöru ehe nje yada zi zë, anza dë zi konyo wa maako ma i'di ku zi wirï mbiye, anza dë zi ndoro ko'do, anza dë zi konyo ida 'ba ngötu maakowe mati urï gu mo, ehe anza dë zi konyo yama. ²¹ Ga kö'du ki'di 'ba Mosa ayëti ku mi gawo biya mi koo lakiyi, ehe ta ga ko'do 'ba ralawo biya ëdi ako'jo mi bi 'ba mötu 'beze.

Waraga zi tu'dë ma ëdinni koma aba mi Yere

²² Vo lituwë ehe kyedree, ehe biya vidi 'ba kanisa ombanni zi kutu kya kora 'bënni maakowe zi Atiyoko zi ti'bënni Pawolo ehe Baranaba ëti. Zë inzinni Sila ehe Yudasi, mati ako'jo kpa Barasaba, zë ra na vo dagbe 'ba önduwë. ²³ Zë ayörunni waraga iya henye, "Ze vo lituwë, ehe kyedree, ze önduwë dutu wamëtë zi ye biya tu'dë mati vo lö'böwë 'ba Yere mi Atiyoko, Siriya ehe Silisiya."

²⁴ "Dowo ze henye, vidi maakowe ta kinye, o'donni yë rasösu aba, ga kö'du ma zë iyanni, mora dutu zë dë. ²⁵ Here da toto re ze ehe domba ku zi kinzi kya kora maakowe kutu zë zi ye, ni aboka laka 'beze Baranaba ehe Pawolo ëti. ²⁶ Kora nenyee i'di didi nni ku kö'du 'ba Yere Yësu Korisito. ²⁷ Dëdi kpa kutu zi ye Yudasi ehe Sila, zë ra akayadanni zi ye hë nni aba, kpa kaa da yöru. ²⁸ Lawo Laka ayada zi ze henye, di'di ze kya wakinjë maako dë ndra zi ye ta da ma

nenyee: ²⁹ anza dë zi konyo wa maako ma i'di ku zi wiri mbiye, anza dë zi konyo yama, anza dë zi konyo ida 'ba ngötu maakowe mati uri gu mo, ehe anza dë zi ndoro ko'do. Èzë o'de kö'du nenyee, ako'de na laka. Dutu wamëtë 'beze zi ye."

³⁰ Kora sowo ne ilanni Yerusalema ehe i'bënni Atiyoko. Here zë ako'jonnii vidi 'ba kanisa bi kolo ehe i'di waraga ne zi zë. ³¹ Mati waraga ne ako'jo, i'di rakyigo ehe rakyenyi kyedre zi zë. ³² Yudasi ehe Sila zë ku nëbiyë, zë iyanni kö'du kayo mati i'di kyigo zi önduwë. ³³ Kora mati zë ta Yerusalema, tapëti alimanni kadra maako aba mi Atiyoko, zë ënyinni ta'ba zi vidi mati utunni zë. Önduwë iyanni zi zë henye, "I'bëe na rakyëyi." ³⁵ Mora Pawolo ehe Baranaba alimanni nduwë mi Atiyoko. Ani zë ayandinni kö'du ehe ayëtinni me'do 'ba Yere, vidi kayo maakowe eti.

Pawolo inye rë nni Baranaba aba

³⁶ Kadra maako aba yaa, Pawolo iya zi Baranaba henye, "Di'bë ze hulëhu ehe ti'bë kongö önduwë mi Korisito mi gawo biya mati da yeti me'do 'ba Yere mi zë. Here da kayolo ze hala zë ëdinni ako'do." ³⁷ Baranaba omba zi Yowani koba, ru mo vere Marako. ³⁸ Mora Pawolo omba dë, ga kö'du mo ila zë mi Pambaliya ehe mo o'o ku ta bi loo ko'do zë eti. ³⁹ Pawolo ehe Baranaba awasa hë nni, ehe vidi kolo tēmi zë i'bë gëri 'bëni kutu. Baranaba oba Marako ehe i'bënni Seyipurusu, ⁴⁰ mora Pawolo inzi Sila ehe i'bënni gëri ma kutu. Önduwë mi Korisito i'dinni zë ku da kala Wirii. ⁴¹ Pawolo i'bë kpuru Siriya ehe Silisiya vidi 'ba kanisa ko'do zi kyigo.

16

Timotiyo o'do loo Pawolo aba ehe Sila

¹ Pawolo ehe Sila a'bannì zi Dëbë ehe Liyisitra. Ani vo lö'bö maako alima ani, ru mo Timotiyo. Ma mo Yuda ra ehe vo koma, mora 'bu mo tëmì Girigì. ² Önduwë mî Korisito mî Liyisitra ehe Yikönnyömu iyannì kö'du laka ra Timotiyo, ³ ehe Pawolo omba mo zi ti'bënnì ëti. Mora Pawolo anbete mo dagba, ga kö'du vidi 'ba Yude biya toko ani, ayolönnì henye 'bu 'ba Timotiyo tëmì Girigì. ⁴ Mati zë i'bënnì tëmì gawo zi gawo agamo, zë ayadannì zi vidiyë a'di ra vo lituwë ehe kyedree mî Yerusalema ombannì, ehe zi zë koro kö'du kira nenyee. ⁵ Kanise ayinnì na kyigo mî koma 'bënnì, ehe 'duwì vidi kayo i'di koma 'bënnì mî Yere.

Rayada 'ba Pawolo mî Trowasi

⁶ Pawolo aboka 'bënnì ëti 'bënnì kpuru tëmì Paragiya ehe Galatiya, ga kö'du Lawo Laka ila zë dë zi kö'du yeti mî Asiya. ⁷ Tapëti zë okönnì mî Mayisiya, zë ayönzönnì zi ti'bë mî Bataniya, mora Lawo Laka 'ba Yësu ila zë dë. ⁸ Here zë i'bënnì dagba kpuru Mayisiya le okönnì zi Trowasi. ⁹ Yöndo aba, Pawolo ongo rayada, vidi maako tëmì Mesedöniya ëdi toro ani ehe lenze ni, iya henye, "Ayi Mesedöniya zi konyi ze!" ¹⁰ Tapëti Pawolo ongo rayada ne ku, da yeto gëri koma zi ti'bë Mesedöniya. Da yolo ku Wirì ra ako'jo ze zi kö'du yöyö laka ne yeti ani.

Ludiya ayi na vo lö'bö 'ba Yere

¹¹ Di'bë ze mbiyi tëmì Trowasi zi Samotresi baburu aba, ehe mî ko'do vere aba dokö ze mî

Napolisi. ¹² Ta karani, di'bë ze mi Filipi, gawo mati dagba Roma iri mi Mesedoniya. Do'do ze da kyɔ mi Filipi. ¹³ Mi ko'do 'ba ralawo, di'bë ze yaga ha resi 'ba gawo kyedre ne dakapa ranga, da sösu 'beze da ki'ja bi 'ba mötu ani. Da lima ze akaŋo ehe da me'do zi mbara mati ayinni. ¹⁴ Ma kölö tēmī zē ra Ludiya, mo tēmī gawo kyedre 'ba Tayatira ehe mo vo bɔngɔ 'buluyë kogo dagba ra. Mo vo mötu 'ba Yere Wirī ra, ehe Yere ayēhu di'di mo zi komba da kö'du mati Pawolo edī kiya. ¹⁵ Here tapētī mo vo dakota 'bēnī eti abapatisi zē, mo asesi zɔ ze lenze, “Ēzē asösu ma tinyö mēdi koma aba mi Yere, ayi alima liŋɔ 'bama.” Ndundu mo aba, mo alēlu de ze gbɔ.

Pawolo ehe Sila mi kamba

¹⁶ Mi ko'do kölö maako aba, ze da gērī 'beze zi ti'bë bi 'ba mötu, dandösi de ze wu'jē vo kalima aba. Mo edī dakyikyī aba mi ni here i'di kyigɔ zi mo zi yada kö'du ma gba ani. Tapētī kö'du nenyē ko'do, mo o'do kōhi kyɔ zi kyedre 'bēniyē. ¹⁷ Wu'jē ne usu ga Pawolo, ehe kōsi ze, ehe mo zɔ nduwë hē ni gbögbö, henye, “Kora nenyee vo kalima 'ba Wirī ma kyedre. Zē edinni ayada zi ye hala zi yome.” ¹⁸ Nenyē i'bë ko'do kayo aba. Ndundu mo aba, Pawolo ofɔ rē ni ehe iya zi dakyikyī na kamo, iya henye, “Mi ru 'ba Yēsu Korisito, mi'di kö'du zi yi kila wu'jē tisi nenyē!” Kandi dakyikyī ne ila mo.

¹⁹ Mati vo kyeti 'ba wu'jē vo kalima ne ayolōnni henye ga gērī 'ba kōhi ko'do 'bēzē i'bë ku, zē irinni Pawolo ehe Sila ehe ikanni zē zi vo kalakonde mi bi 'ba wakogo. ²⁰ Zē ayadanni zi

vo mī turu henye, “Yuda nenyee ēdinnī ku gawo kyedre 'beze ne yaŋa! ²¹ Zē ēdinnī ayada zi ze ko'do wa mati ze vidī 'ba Rome ila ze dē zi ko'do.”

²² Vidī kayo alodrōnnī na radrōko wehe aba da Pawolo ehe Sila. Here vidī 'ba mī turu iyannī zi vidīyē henye ote bōngō 'bēzē, ehe i'dinnī kō'du zi vidīyē zē ku'bō mōvō aba. ²³ Tapētī waku'bō kyēnyē, i'dī zē mī kamba, ehe ayada zi vo ga kamba kongō ne zi gē zē kongō laka kazi ahonnī. ²⁴ Vo ga kamba kongō ne o'do kaa mati ayada zi mo. Mo i'dī zē mī kutē kamba ehe ida ndī zē nyōri aba ra kulugbu yeto.

²⁵ Mī kutē yōndo, Pawolo ehe Sila ēdinnī amōtu ehe ngala 'ba wayeto ya'bi aba zi Wiri, maboso maakowe ēdī 'bēnnī mbili nnī koze. ²⁶ Truku'du kinzikinzi kyigō ayi akōhō kamba le hu mo aba. Ha loko ayēhu rē nnī, ehe nyōri alēpī biya ta ndī mabosowe. ²⁷ Mati vo ga kamba kongō aliro ehe ongo ha loko ayēhu rē nī ku huwē, mo oba kulu 'bēnī ehe omba ku kara zi rē nī kofo, ga kō'du mo asōsu 'bēnī maboso ahonnī ku. ²⁸ Mora Pawolo agbōgbō hē nī, “Ofo rē yī dē! Vidī maako aho dē.”

²⁹ Vo ga kamba kongō ako'jo kō'du wa'do ehe i'bē mī kamba. Mo alēpī tese aba akaŋo burutu Pawolo ehe Sila. ³⁰ Tapētī mo ayasi zē yaga tēmī kamba, mo ako'jo hē zē iya henye, “A'di ra ma ko'do zi tōmō?”

³¹ Zē aya'bannī do mo iyannī henye, “Oma mī Yere Yēsu, ehe akayōmō yī. Nenye ēdī kpa tīnyō zi vidī biya ma alima liŋō 'bēyī.” ³² Here Pawolo ehe Sila ayadannī zi mo kō'du 'ba Yere, ehe kpa zi vidī biya liŋō 'bōmo. ³³ Mati gba na yōndo, vo ga

kamba kongɔ oba zë bi mati mo ato'bo kaka ɔɲɔ zë. Here mo biya vo dakota 'bëni ëti abapatisi zë. ³⁴ Vo ga kamba kongɔ oba Pawolo ehe Sila liɲɔ 'bëni, i'di wa zi zë konyo. Mo na rakyenyi, ga kö'du mo i'di koma 'bëni ku mi Wirï ehe vo dakota 'bomowe kpa.

³⁵ Mi damindö vere aba, vo 'ba mi turuwë, utunni kya turu daköndu maakowe kö'du ki'di aba zi vo ga kamba kongɔ iya henye, "Ile Pawolo ehe Sila mi'bënni."

³⁶ Vo ga kamba kongɔ ayada zi Pawolo iya henye, "Vo mi turu i'dinni kö'du zi ye kinga yi Sila aba na dangölö. Yaanya aba i'bëe na rakyëyi."

³⁷ Mora Pawolo iya zi turu daköndu nee henye, "Ze vidi 'ba Roma ehe turuwë 'ba Roma edi ze ku'bo ta da komo vidi kayo, kazi vurë 'beze kiya. Zë u'dunni ze mi kamba. Yaanya aba zë asösu 'bënni, zë ato'bönni ze kutu na liwo? E e, zë o'dönni dë! Zë ra mayinni kinye ehe ze yasi yaga."

³⁸ Mati turu daköndu ne ayada zi vo mi turu henye, Pawolo ehe Sila zë vidi 'ba Roma, zë na tere. ³⁹ Zë i'bënni ako'jonnï hë zë kö'du 'ba wakila. Zë ayasinni zë yaga tëmi kamba ehe ako'jonnï hë zë, zi ti'bënni 'de tëmi gawo ne. ⁴⁰ Here Pawolo ehe Sila i'bënni mbiyi liɲɔ 'ba Ludiya, ani zë ongönni önduwë, iyanni me'do 'ba rakyigo zi zë, ehe i'bënni gbɔ.

17

Riti mi Tasalanika

¹ Tapëti zë i'bënni kpuru Ambahipolisi ehe Apoloniya, zë i'bënni dagba zi Tasalanika. Bi 'ba mötu 'ba Yude ëdi mi gawo kyedre nani. ² Here ëdi kaa 'duwi, Pawolo i'bë ani zi bi 'ba mötu, ehe mi ko'do 'ba ralawo wota mo ame'do zi vidiyë. Mo ame'do tëmi wayöruwë ³ zi yada zi zë henye, ëdi laka zi Korisito ki'ja riti, ehe ëdi laka mo ënyi tëmi koli. Pawolo ayada kpa zi zë henye, “Yësu mati mëdi kö'du mo kiya, Korisito ra.” ⁴ Kya maakowe tëmi zë omanni mi kö'du ma Pawolo iya, ehe ayinni na vo lö'bö kaa Pawolo ehe Sila. Tu'dë maakowe ehe mbara kayo mati vidi ayolönni zë ndra omanni kpa mi kö'du kise ne.

⁵ Yuda maakowe, na mikumbë ehe zë omanni vidi 'ba kö'du kyënyë ko'do maakowe mati alimanni toko ra bi 'ba wakogo zi yeto wehe ko'do mi gawo kyedre ne. Zë ombanni zi Pawolo kiri ehe Sila kika yaga zi vidi kayo ne, ehe zë i'bënni zo mbiyi lijo 'ba Jasono. ⁶ Mora mati zë i'janni zë dë ani, zë irinni Jasono ehe öndu maakowe ëti. Zë obanni zë zi vo kalakonda 'ba gawo kyedre ehe hë nni gbögbö aba henye, “Pawolo ehe Sila o'dönni kö'du kyënyë ku ta bi ne biya. Yaanya aba, ayinni ku kinye ⁷ ehe Jasono iri zë kalakyedre aba lijo 'bëni. Zë biya owenni kö'du ki'di 'ba Yere 'ba Roma ku, iyanni henye, vere maako ru mo Yësu, Yere ra.” ⁸ Vo mi turu nenyee na rasösu, mati owonni nenyee. ⁹ Here zë o'dönni Jasono ehe maakowe ëti zi kahi kopi dagba atehe 'da zë kila ati'bë.

Mi Beriya

10 Mî yondo kôlô ne, önduwë utunnî Pawolo ehe Sila zi Beriya, ehe tapëti zë okonnî, i'bënnî mî bi 'ba mötu 'ba Yude. 11 Vidi 'ba Beriya ndra na laka ta da vidi 'ba Tasalanika, ga kö'du zë rakyenyi aba zi kö'du kise ne kîrî, ehe ko'do ta ga ko'do, zë ayandinnî wayöruwë, zi kongö ezë kö'du nenyee tinyö. 12 Kayo tëmî zë i'dî koma 'bënnî mî Yere, vidi mbara Girigî mati vidi ayolonnî zë ndra ehe vidi kora kayo, 13 mora mati Yude mî Tasalanika owonnî Pawolo ëdî kö'du kise 'ba Wîrî ne yëti mî Beriya, zë i'bënnî ani ehe o'donnî vidi kayo ne zi tédinnî na vo wehe 'ba Pawolo. 14 Kandi önduwë utunnî Pawolo akaŋo ha ranga, mora Sila ehe Timotiyö alima 'bënnî mî Beriya. 15 Vidi kora maakowe i'bënnî na kowö Pawolo aba le kaa Atenisi, ehe a'bannî kö'du aba zi Sila ehe Timotiyö zi tayinnî kandi zi nî.

Mî Atenisi

16 Mati Pawolo ëdî bi Sila ehe Timotiyö kisi mî Atenisi, mo rasösu kyedre aba zi kongö wîrî mbiya mî gawo kyedre ne. 17 Mo i'bë mî bi 'ba mötu 'ba Yude zi me'do zi Yude ehe zi vidi 'ba Girigiyë ma erennî Wîrî. Ko'do ta ga ko'do mo ame'do kpa zi vidi mati mo i'ja bi 'ba wakogo. 18 Kya vo komoyandi Epikuriyöno maakowe ehe vo komoyandi Isitowikî maakowe awasa hë nnî kpa mo aba. Vidi ako'jonnî kö'du henye, "A'di ra vo lumë nenyë ayonzö zi kiya?"

Maakowe iyannî henye, "Pawolo ëdî kö'du wîrî 'ba vo leze ra yëti!" Zë iyannî here ga kö'du mo ëdî ame'do kö'du 'ba Yësu ehe tënyî 'ba vidi tëmî koli. 19 Zë ikannî Pawolo bi 'ba ratoto ako'jo Aropagusi, ehe iya henye, "Ayada

zi ze, a'di ra kö'du yandi kyïyi 'bëyi ne biya ëdi?
²⁰ Dowo ze ika kö'du rakaga maakowe da yolo zë
 dë mi me'do 'bëyi ne a'di ra?" ²¹ Kpa ndra ta da
 wa maako, vidi 'ba Atenisi ehe vo leze mati ëdi
 alimanni ani, ɔwo zi kowo ehe zi me'do kö'du
 wakyïyi maako.

²² Here Pawolo ɔro mi kutë bi 'ba Aropagusi
 iya henye, "Vidi 'ba Atenisi, monge vidi 'ba yëni
 ndra. ²³ Mati mëdi ti'bë kpuru bi kongɔ aba da
 wa mötuwë, mi'ja me'do da karasa: Zi wiri ma
 kazi yolo. Amötuwë wiri nenyë, mora tinyö ayole
 mo dë. Here momba zi yada kö'du mo zi ye."

²⁴ Wiri nenyë ra o'do damöku ehe wa biya mi
 mo. Mo Yere 'ba komoriyë ehe dakaɲo ehe mo
 alima dë mi yëkelu mati uvö kala vidi köndu aba.
²⁵ Mo omba wakonyi dë kazi vidi maako. Mo
 i'di didi, lawo, ehe wa kpa biya zi vidi. ²⁶ Tëmi
 vidi kölö, Wiri o'do vidi mati alimanni dakaɲo,
 ehe mo o'do kadra ehe bi zi vidi limanni 'domo.
²⁷ Wiri o'do nenyë biya, here zi ze ni koma, ehe
 toko yaga, ehe ni ki'ja. Mora mo anza dë na
 kowo ta re ze, ²⁸ ehe mo i'di kyigo zi ze, zi lima,
 zi tehe, ehe zi tedi eyi 'bëni ze. "Ze gisi ɔmo,"
 kaa vo ngala ya'bi 'be maakowe iyanni. ²⁹ Kyere
 ze gisi 'ba Wiri, da sösuwë dë henye, mo ëdi
 kaa wiri mbiya o'do yaga tëmi dahabo mandere
 manzede mandere yitö. Mo anza dë kaa wa mati
 vidi köndu akasösu ehe ko'do. ³⁰ Koo mati alaga
 kyere naniye, Wiri ila nenyë biya ga kö'du vidi
 ayolönni dë a'di ra nëdinni ko'do. Mora yaanya
 aba mo iya henye, vidi biya ta bi ne moto dë nni
 zi mo. ³¹ Mo ako'jo ko'do mo ku mati ako'do vure
 vidi 'ba damöku na laka. Ehe mo inzi kora ne,

Yësu zi ko'do vurë. Wirī i'dī yolo mo nenyē zi ze biya Yësu kīnjē aba tēmī koli.

³² Kandi mati vīdī owonnī Pawolo iya, kora ĩnjē tēmī koli, kya zē maakowe ayetonnī kogo. Maakowe iyannī henye, “Da kowo ze yī ame'do ga kō'du nenyē kadra maako aba löhu.” ³³ Mati Pawolo ila bi 'ba ratoto ne ku, ³⁴ kya kora maakowe i'dinnī koma 'bënnī mī Yere ehe i'bënnī Pawolo aba. Ma kölō tēmī vīdī 'ba ratote ru mo Danasiyōsi, ehe mbara maako ru mo Damari ehe maakowe kpa kayo i'dī koma 'bënnī mī Yere.

18

Pawolo mī Koriti

¹ Pawolo ila Atenisi i'bë Koriti, ² ani mo i'ja Akuwila, kora maako Yuda ra tēmī Poniyyitusu. Anza na konda ta ga ma nenyē, Akuwila ayi ta Italiya mbara 'bënnī Pirisila aba, ga kō'du Yere Kulidasi i'dī kō'du Yude biya zi Roma kila. Pawolo i'bë zi kongō Akuwila ehe Pirisila ³ ehe i'ja zë vo loko da'börö kuvöwë ra. Pawolo kpa vo loko da'börö kuvö ra, here mo alima zë eti ehe o'donnī loo ga bi kölō. ⁴ Mī ko'do 'ba ralawo biya, Pawolo i'bë bi 'ba mötu 'ba Yude. Mo ame'do zi Yude ehe tu'dë maakowe ehe ayonzo zi zë kopi.

⁵ Mora tapëti Sila ehe Timotiyō okonnī ta Mesedoniya, mo ayaṅa kadra 'bënnī biya zi yëti kō'du zi Yude Yësu mo Korisito ra. ⁶ Ndundu mo, zë ofo rë nni do mo alidinnī mo. Here mo akohō durufu ta ra bongō 'bënnī ehe iya zi zë henye, “Wa mati o'do rë ni zi ye, atëdī kō'du litë 'be ra! Ayaṅe ru ma dë. Yaanya aba ehe dagba ani mëdī ti'bë

yëti zi tu'dë maakowe.” ⁷ Pawolo idra rë nī liɔɔ 'ba kora maako ru Tito Jusitusu mo vo mötu zi Wiri, ehe liɔɔ 'bomo kara dakapa bi 'ba mötu. ⁸ Kurusipo ra vo dagba 'ba bi 'ba mötu ne. Mo ehe vidi biya mi dakota 'bomo i'di koma 'benni mi Yere. Ma kayo maakowe mi Koriti owonni kö'du kise ne kpa, ehe vidi biya mati koma aba mi Yere abapatisi zë.

⁹ Yɔndɔ kölö maako aba, Yere ame'do zi Pawolo temi rayada iya henye, “Ere dë, zi sesi kö'du yëti nduwë dagba. ɔɔ dë! ¹⁰ Ma yi aba, ehe vidi o'donni wa maakowe dë zi yi. Vidi kayo mi gawo kyedre nenyë, 'bama ra.” ¹¹ Pawolo alima mi Koriti kɔɔ kölö ehe yehe modaka, vidi yandi me'do 'ba Wiri aba.

¹² Mati Galikö Yere 'ba Akasiya, kya Yuda maakowe ayinni bi kölö ehe irinni Pawolo. Zë ikanni mo bi 'ba vurë ¹³ ehe iyanni henye, “Kora nenyë edi yonzɔ zi vidi 'beze ko'dɔ zi mötu Wiri mi geri mati kö'du ki'di 'beze omba dë.” ¹⁴ Gba kazi Pawolo me'do, Galikö iya henye, “Ezë edi vurë kiya ra kora nenyë, na vo kö'du kyenyë ko'dɔ mandere wa maako eme dë, ma kowo me'do 'beyi ne. ¹⁵ Mora kyere nje me'do 'ba ha, ru ehe kö'du ki'di 'be, onge gɔ mo na bi de. Momba dë zi vurë ma here ne, kiya.” ¹⁶ Here mo utu zë yaga ta bi 'ba vurë. ¹⁷ Vidi ne irinni Sositenisi, vo dagba bi 'ba mötu 'ba Yude, u'bönni mo komo bi 'ba vurë. Mora du kö'du ne ɔgɔ dë da Galikö.

Pawolo a'ba Atiyɔkɔ 'ba Siriya

¹⁸ Tapëti lima 'ba Pawolo yaa vo lö'bö 'ba Yere eti mi Koriti, mo iya zi zë alime gbɔ ehe i'bë

Siriya, Akuwila aba ehe Pirisila. Mora gba mo i'bë dë, mo atëtë dë nī bi 'ba Senesiriya ga kö'du mo o'do lömu zi Wiri. ¹⁹ Mati zë ɔkonnī Efeso, Pawolo ila Pirisila ehe Akuwila. Mo i'bë bi 'ba mötu zi me'do zi Yude ani. ²⁰ Zë ako'jonnī ho mo zi lima ani na konda, mora mo omba dë. ²¹ Mo ayada zi zë alime gbo, ehe iya henye, “Èzë Wiri ila ma, ma tayi hulëhu.” Here mo ila Efeso.

²² Pawolo i'bë zi Kasariya, bi mati mo amëtë kanisa. Here mo i'bë dagba Atiyoko. ²³ Tapëti lima 'bomo tisi ani, mo ila ehe i'bë zi bi kayo mi Galatiya ehe Paragiya. Mo akonyi vo lö'böwë ani zi tayinnī na kyigo mi koma 'bënni.

Apolo mi Efeso

²⁴ Yuda maako ru mo Apolo ayi zi Efeso. Apolo o'jo mo mi gawo kyedre 'ba Alikazenderiya. Mo vo kö'du yolo 'ba wayöruwë 'ba Wiri kayo. ²⁵ Mo ayolo kö'du 'ba gëri 'ba Yere kpa kayo, ehe mo ëdi ame'do mi mo, da kö'du komba kyedre aba. Wa mati mo ayandi kö'du Yësu ëdi tinyö, mora mo ayolo nje bapatisi 'ba Yowani. ²⁶ Apolo ayeto me'do kazi tere bi 'ba mötu. Mati Pirisila ehe Akuwila owonnī mo, zë obannī mo liɔo 'bënni ehe akonyinnī mo zi yolo kö'du 'ba Wiri na laka.

²⁷ Apolo omba zi ti'bë zi Akasiya. Here önduwë ayörunni waraga ayada zi vo lö'böwë mati ëdinnī ani ne, zi mo kiri kalakyedre aba. Tapëti Apolo ɔko mi Akasiya, mo na wakonyi kyedre zi vidi biya mati i'di koma 'bënni mi Yere Yësu ga kö'du waki'di 'ba rakyëyi 'ba Wiri. ²⁸ Mo alëpi mi ha wasa Yude ëti, ehe ta da komo vidi

kayo. Mo oba tëmì wayöruwë zi yada henye, Yësu mo Korisitö ra.

19

Pawolo mî Efeso

¹ Mati Apolo ëdî mî Koriti, Pawolo i'bë kyëti dakaŋo, ehe oko mî Efeso. Ani mo i'ja kya vo lö'bö 'ba Yere maakowe. ² Mo ako'jo hë zë iya henye, "Mati i'diyë koma 'be mî Yësu, i'di Lawo Laka ku zi ye?" Zë aya'bannî do mo iyannî henye, "E e, gba dowo ze kö'du 'ba Lawo Laka dë."

³ Pawolo ako'jo hë zë iya henye, "Here, bapatisi 'ba a'di ra iriyë?" Zë aya'bannî do mo iyannî henye, "Bapatisi 'ba Yowani."

⁴ Pawolo aya'ba do mo iya henye, "Yowani abapatisi vidi, here zi dë nnî koto zi Wirî. Mora mo ayada kpa zi zë, vidi maako ëdî tayi, ehe zë akî'di koma 'bënnî mî mo. Yësu ra vidi mati Yowani ëdi ame'do kö'du mo."

⁵ Tapëti vidi owonnî Pawolo iya nenye, abapatisi zë mî ru 'ba Yere Yësu. ⁶ Here, Pawolo i'di kala nî dë zë. I'di Lawo Laka ku zi zë ehe zë ame'donnî ha kazi yolo maako aba, ehe kumë me'do. ⁷ Ani ëdî kaa kora 'butë domoriyö mî gboko nenye.

⁸ Yehe wota aba, Pawolo i'bë mî bi 'ba mötu 'ba Yude, ehe ame'do vidi ëti kazi tere kö'du damöku 'ba Wirî. Mo ayonzo zi dë zë lëlu, ⁹ mora maakowe tëmì zë na vo kazi kö'du kowo, ehe ombannî dë zi koma. Ta da komo vidi kayo, zë iyannî kö'du kyënyë ra gëri 'ba Wirî. Pawolo ila zë, ehe oba vo lö'böwë nî aba zi loko yandi 'ba Tiyerenisi. ¹⁰ Mo ame'do ani 'duwi koo riyö, le

Yuda biya ehe tu'dë maakowe mi Asiya owonni kö'du kise 'ba Yere.

Gisi 'ba Seva

¹¹ Wiri i'di kyigo zi Pawolo kö'du koro ko'do.
¹² Vidi obanni mandili ehe bongɔ mati ise ida ra Pawolo, ehe zë injënni zë, zi vidi biya mati na rakɔɔ. Biya vidi mati na rakɔɔ ako'jo, ehe dakyiky i'bënni yaga. ¹³ Kya kora Yuda maakowe, i'bënni toko yonzo zi kore dakyiky yaga mi ru 'ba Yere Yësu. Zë iyanni zi dakyiky henye, "Ayi yaga mi ru kölö 'ba Yësu, mati Pawolo ëdi ayëti!" ¹⁴ Gisi kora madomoriyö 'ba kyedre 'ba vo karase 'ba Yude, ru mo Seva gisi 'bomo ëdinni ko'do nenye.

¹⁵ Ko'do maako aba dakyiky iya zi zë henye, "Ma yolo Yësu, ehe mowo kö'du Pawolo, mora yi 'bëyi ëyi?"

¹⁶ Mora kora mati dakyiky aba mi ni ne, öfu dë zë ehe u'bö zë. Zë ahonni yaga ta loko, na ga mbiya ehe ɔɔɔ aba. ¹⁷ Mati Yude ehe tu'dë maakowe mi Efeso owonni kö'du nenye, zë tere aba, here zë ayetonni ru 'ba Yere Yësu. ¹⁸ Yaanya aba vo lö'bö kayo odrɔ hë nni ga kö'du kyënyë mati nëdinni ako'do. ¹⁹ Kya maakowe mati na vo möri ne, ikanni buku 'bënni ehe o'bo zë komo vidi kayo. Buku nenye ogo kpuluku'butëmuyi kɔhi ɲbiriri. ²⁰ Here kö'du kise 'ba Yere apere rë ni, ehe ayi ndra na kyigo.

Kö'du ki'di kowe mi Efeso

²¹ Tapëti kö'du nenye biya o'do rë ni ku, Pawolo omba zi ti'bë Mesedoniya ehe Akasiya da gëri 'bëni Yerusalema. Pawolo iya henye,

“Ta nani ma katì'bë gba zi Roma.” ²² Here mo utu vo konyi 'bëni riyö, Timotiyo ehe Eresito zi Mesedoniya. Mora mo alima nduwë tisi mi Asiya.

²³ Mi kadra nani kö'du kyënyë o'do rë ni mi Efeso ga kö'du Gëri 'ba Yere. ²⁴ Vo toka 'ba manzede kuku maako ru mo Demetrisi ëdi loo 'bëni aba, ko'do wiri mbiya 'ba Aratemisi tëmi manzede. Zë mati o'donni loo zi mo, i'janni kahi kyö. ²⁵ Demetrisi ika bi kölö vidì mati mi loo kölö ne, ehe iya henye, “Aboka me, ayole dëdi lima na laka ga kö'du nenyë. ²⁶ Mora tinyö onge ku, ehe kowo hala kora nenyë Pawolo ëdi vidì kayo kofö, anza dë nje mi Efeso, mora ta ga bi ne biya mi Asiya. Mo iya henye, wiri mati ze vidì köndu dëdi ko'do mo ne, anza wiri ma tinyö ra dë. ²⁷ Vidì biya akayeto kö'du kyënyë kiya ra loo 'beze. Vidì atorönni ta bi koro wiri kyedre 'ba Aratemisi, mati ëdi mötu mi Asiya ehe biya mi damöku ne.”

²⁸ Mati vidì 'ba loo owonni nenyë, ënyinni na kamo ehe ayetonni hë nni gbögbö, “Kyedre ra Aratemisi, wiri 'ba Efeso.” ²⁹ Kandi gawo kyedre ne ku ha gbögbö aba, ehe vidì kora maakowe irinni Gayisu ehe Arisitarisi, mati ayinni ta Mesedoniya Pawolo aba. Here vidì biya ahonni bi 'ba ratoto 'ba gawo. ³⁰ Pawolo na bi dë ni omba ti'bë komo vidì kayo, vo kome ilanni mo dë. ³¹ Kya 'ba vo kalakonda maakowe mati na aboka 'bomowe utunni kö'du kise kpa zi mo, mo lenze kazi ti'bë. ³² Vidì kayo bi 'ba ratoto ne, hë nni gbögbö kö'du wa maako, ehe agamowe kpa hë nni gbögbö ga kö'du maakowe. Da vidì biya

na wîrî wîrî, ehe na kayo tēmî zë ayolonnî dë kö'du a'di nayinnî gɔ mo bi kölö. ³³ Vo dagba 'ba Yude adu'dunnî kora maako ru mo Alekazende komo vîdî kayo, ehe ayetonnî yada zi mo a'di ra zi kiya. Mo ame'do kala nî aba zi zë tɔɔ ti, ehe ayɔnzɔ zi mî kö'du ne ya'ba, a'di ra ëdî tî'bë dagba. ³⁴ Mora mati vîdî kayo ongɔnnî mo Yuda ra, zë biya agbögbö hë nnî kadra riyö aba, “Kyedre ra Aratemisi, wîrî 'ba Efeso.”

³⁵ Ndundu mo aba vo mî turu 'ba gawo ne, o'dɔ vîdî kayo zi tēdî ti. Here mo iya henye, “Vîdî 'ba Efeso, vîdî biya mî damöku ne ayolonnî henye yëkëlu ëdî mî kutë gawo kyedre 'beze, ga kö'du zi mötu kyedre wîrî Aratemisi. Ëyî ra ayolɔ dë henye, kyîné mo, mati alëpî ta komoriyë, ëdî kinye? ³⁶ Vîdî maako ɔ'bo dë tandi ga kö'du nenyë. Here, alime ti, o'de kö'du kyënyë maako dë. ³⁷ Ike kora nenyee kinye, anza dë le, zë ra olonnî yëkëlu mandere lidi wîrî 'beze. ³⁸ Ëzë Demetrîsi vo loo 'bënnî ëtî asusunnî vîdî maako, dëdî ze kalakonda aba, 'duwî bi 'ba vurë ëdî na yëhu. Vurë akikye rë nî 'da ani. ³⁹ Ëzë waako ëdî ndra ta da mati ombe, akako'jo mî bi 'ba vurë. ⁴⁰ Tapëti kö'du mati o'dɔ rë nî ndenyë, kyënyë mo ëdî, akasusu ze ra, na vo kö'du kî'dî pere. Wakila anza dë ga kö'du biya 'ba kö'du kî'dî pere ne, da tɔ'be dë zi hu kö'du ma laka ne kiya.” ⁴¹ Tapëti kö'du nenyë kiya, mo apere ratoto ne, mo ayada zi vîdî tî'bënnî.

20

Pawolo i'bë kpuru Mesedoniya ehe Giriği

¹ Tapëti ha gbögbö inde rë nï ku, Pawolo ise kö'du zi vo lö'böwë ehe ame'do me'do 'ba rakyigɔ zi zë. Mo ila zë, ehe i'bë zi Mesedoniya. ² Kaa mati mo i'bë ta bi maako zi agamo, mo ame'do me'do 'ba rakyigɔ zi vo lö'böwë kö'du kise kayo aba. Ndundu mo, mo i'bë Girigi ³ ehe alima ani yehe wota. Pawolo omba ku zi ti'bë Siriya. Mora Yude o'donni yere rɔ mo, here mo omba zi ti'bë hulëhu ta gëri 'ba Mesedoniya. ⁴ Mo oba Sapatere wisi 'ba Piyasi ta Beriya, Arisitarisi, Sekandusu ta Tasalanika, Gayisu ta Dëbë, Timotiyɔ, ehe vidï riyö 'ba Asiya ru zë Tayihikasi ehe Trohimusu nï aba. ⁵ Zë i'bënni dagba zi Trowasi, ehe isinni bi ze ani. ⁶ Tapëti karama 'ba mangɔlɔ'bo konyo kazi langa, dayi ze ta Filipi. Yaa ko'do da muyi aba, di'ja zë mi Trowasi, ehe da lima ani ko'do 'ba gima kölö.

Pawolo mi Trowasi

⁷ Mi dagba ko'do 'ba gima, da toto re ze wakonyo bi kölö. Pawolo ame'do zi vidï le mi kutë yɔndo, ga kö'du mo omba ti'bë mindö aba. ⁸ Riyë mi lokotɔɔ bi ma dëdi re ze toto, ani lamba kayo ëdi. ⁹ Kora obi maako ru mo Yuteyusi ëdi alima mi bingö 'ba loko. Mati Pawolo ame'do, ame'do na konda, Yuteyusi anano. Ndundu mo aba, mo i'bë ko'do ehe alëpi tëmi lokotɔɔ ma wota 'ba riyë le dakaɔ. Mati injënni mo riyë, mo oli wëni ku. ¹⁰ Pawolo i'bë akaɔ ehe idé rë nï da Yuteyusi. Mo iri mo mi kanza ni ehe iya henye, "Asösuwë dë! Mo ëdi na didi." ¹¹ Tapëti Pawolo i'bë hulëhu riyë mi lokotɔɔ, mo owe mangɔlɔ'bo ehe onyo. Mo ame'do le ra bi kezi

ehe i'bě. ¹² Here zë obannì kora obi ne liṅo na didì, ehe zë rakyenyi aba.

Ta Trowasi zi Meletusu

¹³ Dì'bě ze dagba zi baburu ehe dì'bě baburu aba zi Asoso, ehe domba ti'bě zi Pawolo koba mi baburu. Mo akò'jo nenyè ga kò'du mo èdì ti'bě ani ndì aba. ¹⁴ Mati mo i'ja ze mi Asoso, mo ayi mi baburu ehe dì'bě zo dagba zi Mitiyilina. ¹⁵ Mi ko'do vere, dayi zi bi maako kara ra Kiyosi ehe mi ko'do vere dokò Samoso. Tapèti ko'do ma nani, dì'bě ze Meletusu. ¹⁶ Pawolo omba zi ti'bě dagba Efeso kopi, ga kò'du mo omba dè zi kadra yaṅa mi Asiya. Mo na korokoro ehe omba zi tedi mi Yerusalema mi ko'do karama 'ba wakumu ta yaka.

Pawolo iya alime laka zi kyedree 'ba kanisa 'ba Efeso.

¹⁷ Ta Meletusu Pawolo utu kò'du kise zi kyedree 'ba kanisa 'ba Efeso zi tayinni zi ni. ¹⁸ Mati zë okonni ani, mo iya henyè, "Ayole wa mati mo'do ku biya mi kadra medì eti, mati mayi dagba zi Asiya. ¹⁹ Yuda maakowe o'donni mala ra ma ehe o'do ma na rasosu ehe riti. Mora medì loo 'ba Yere ko'do komo tolo aba ehe kazi rakisi. ²⁰ Mati ma yeti kò'du mi vidi kayo, mandere yandi kò'du mi liṅo 'be, miri wa maako dè hulèhu ta bi yada wa mati akakonyiye. ²¹ Ma yada zi Yude ehe tu'dè maakowe zi dè nni koto zi Wiri temi kò'du kyenyè ko'do 'benni ehe zi koma mi Yere 'beze Yesu. ²² Ma yolo dè, a'di ra ako'do rè ni zi ma mi Yerusalema, mora ma koro Lawo Laka 'ba Wiri ehe ti'bě ani. ²³ Mi gawo kyedree

biya mī'bē, Lawo Laka ayada zi ma henye, akī'dī ma mī kamba ehe ma tēdī mī riti. ²⁴ Mora ma sōsu wa ma ako'do rē nī zi ma dē, momba nje zi taho zi kinde loo mati Yere Yēsu i'dī zi ma ko'do. Loo nenyē zi yada kō'du yōyō laka 'ba Wīri, wakī'dī 'ba rakyēyī.”

²⁵ “Mī'bē tēmī bi maako, zi bi maako, yētī zi ye kō'du 'ba damōku 'ba Wīri, mora yaanya aba ma yolo ku, vidī maako tēmī yē ongo ma dekpe lōhu. ²⁶ Ma yada zi ye ndenyē, mo'do wa kyēnyē maako dē zi ye. ²⁷ Ma yada wa mati Wīri omba zi ye yolo ne, ku biya. ²⁸ Ongo ga re, ehe vidī biya Lawo Laka i'dī ku kale ze zi gē zē kongō. Ēdiyē na vo yako 'ba kanisa 'ba Wīri, kanisa mati Wīri ogo yama 'ba wisi 'bēnī aba. ²⁹ Ma yolo ku, tapētī tī'bē 'bama, maakowe atayinnī kaa wōliwōli kyēnyē lēpī de kamo aba. ³⁰ Kya 'ba vidī 'be maakowe, akigannī mbērē zi vo lō'bō 'ba Yere ta'da. ³¹ Ēdiyē bi kida aba! Asōsuwē hala kadra ehe yondō aba koo wota ma sesi yandi ye tolo aba komo ma.

³² Yaanya aba, mī'dī yē ku da kala Wīri. Asōsuwē kō'du kise 'ba wakī'dī 'bomo 'ba rakyēyī. Kō'du kise nenyē, ato'bo konyi ye, ehe akī'dī zi ye drivu mī kutē zē biya mati o'do zē ŋbala. ³³ Momba kōhi 'ba vidī maako dē, mandere bongo. ³⁴ Ayole ku hala mo'do loo kala 'bama aba zi ko'do ma na didī ehe aboka me. ³⁵ Mora wa biya mati mo'do, yada hala ako'de zi konyi vo leriye. Asōsuwē, Yere 'beze Yēsu iya henye, 'Ya'da ayi kayo ta bi wakī'dī ndra ta da wakīri.' ”

³⁶ Tapētī Pawolo inde me'do kiya ku, mo

alomvo akaŋo zë eti biya ehe amotunni. ³⁷ Vidi biya udunni ehe onzonni mo ehe unzunni ho mo. ³⁸ Zë na rasösu ga kö'du Pawolo ayada zi zë henye, "Onge ma dekpe löhu." Here zë i'benni mo aba zi baburu.

21

Pawolo i'bë Yerusalema

¹ Tapëti kiya alime gbo, di'bë mbiyi zi Kosi baburu aba. Mi damindö mo aba doko Rudasiya ehe ta karani, di'bë zo Patara. ² Di'ja baburu edi ti'bë Ponisiya, dödu ze mi mo di'bë gbo. ³ Dayi ze bi mati dongo ze Seyipurusu ehe di'bë zo daaba 'bomo, bitoro 'ba baburu 'ba Tiyere mi Siriya, ani baburu omba ku zi wakinjë yasi temi ni. ⁴ Di'ja ze vo lö'böwë 'ba Yere ehe da lima zë eti gima kölö. Here Lawo Laka ayada zi zë, zi yada zi Pawolo mi'bë de Yerusalema. ⁵ Mora mati Gima inde re ni ku, da yeto ti'bë dagba da geri 'beze löhu. Vidi kora biya mbara 'benni eti ehe gisisi alasinni ze aba temi gawo zi ha ranga kyedre. Dodoro domo ze akaŋo dagoti, damötu. ⁶ Tapëti kiya alime gbo zi oka kölö maako, dekyi mi baburu ehe zë i'benni hulëhu liŋo.

⁷ Di'bë ze ta Tiyere zi Potemasi, ani da metë ze önduwë ehe da lima zë eti ko'do kölö aba. ⁸ Mi ko'do ma vere di'bë zi Kasariya ehe da lima ze liŋo 'ba Pilipo vo kö'du yeti. Mo kölö temi vidi kora madomoriyö mati akonyinni vo lö'böwë. ⁹ Mo edi gisi minzö kazi koze aba sowo. Zë na vo kumë kö'du.

¹⁰ Dedi ze mi Kasariya ko'do kayo aba, mati nebi ru mo Agabusu ayi zi ze ta Yudiya. ¹¹ Mo

irì kò'di ga Pawolo, ehe mo ida kala nì ehe ndì nì mo aba. Here mo ayada zi ze, iya nenyè, “Lawo Laka iya henye, Yude mī Yerusalema akidannī kora vo kyeti 'ba kò'di nenyè. Zè akì'dinnī mo kpa zi tu'dë maakowe.”

¹² Tapëti Agabusu iya nenyè, ze ehe vidi ma ëdinnī lima ani, alenzennī Pawolo zi ti'bë dë zi Yerusalema. ¹³ Mora Pawolo aya'ba da me'do iya henye, “Kò'du a'di, ëdiyë kudu ehe di'di ma kowe? Manza dë nje nzo zi kida, mora mëdī kpa nzo zi koli ga kò'du 'ba Yere Yësu mī Yerusalema.”

¹⁴ Kyere dɔ'bo dë zi Pawolo kò'do zi dë nì kopi, dila mo ehe damötu, “Akɔ Yere, o'do zi ze wa mati omba zi rë nì kò'do.”

¹⁵ Here ze nzo zi ti'bë Yerusalema. ¹⁶ Kya 'ba vo lö'bö maakowe tëmī Kasariya, i'bënnī ze aba ehe obannī ze zi lima liɔ 'ba Manasono. Mo ta Seyipurusu ehe vo lö'bö ra biyeto aba.

Pawolo ehe Yemisi

¹⁷ Mati dɔko mī Yerusalema, önduwë na rakyenyi irinnī ze kalakyedre aba. ¹⁸ Pawolo i'bë ze aba zi Yemisi kongɔ kò'do vere aba, ehe kyedree 'ba kanisa ëdinnī biya ga bi mo. ¹⁹ Pawolo amëtë zë ehe ayada hala Wiri o'do nì zi konyi tu'dë maakowe. ²⁰ Vidi biya mati owonnī nenyè ayetonnī Wiri, ehe iyannī zi Pawolo henye, “Öndu ze, atɔ'bo kongɔ hala kpuluku 'ba vidi 'beze Yude ayinnī ku na vo lö'böwë! Ehe zë biya nzo zi koro kò'du kī'di 'ba Mosa. ²¹ Mora ayada zi zë henye, ëdī ayandi Yude mati ëdinnī alima mī kutë tu'dë maakowe, kazi koro kò'du kī'di 'ba Mosa. Zë iyannī henye, ayada zi nnī

ɲbete gisi kora 'bënni dë mandere lö'bö ga dalëti 'beze. ²² A'di ra da ko'do yaanya aba, vidi owonni ku ëdi kinye? ²³ Ako, o'do wa ma da ko'jo kö'du mo. Vidi kora sowo 'beze maakowe o'donni lömu ku zi wiri. ²⁴ Oba kora nenyee o'do rë yi ɲbala zë ëti na kö'du ki'di 'ba Mosa, ehe opi waki'di 'bëzë here zë mohi dë nni. Here zi vidi biya yolo henye, kö'du ako anza dë mi kö'du yada 'bëzë ne. Zë akayolonni orowe kö'du ki'di 'ba Mosa. ²⁵ Kadra ma alaga nani aba, da yada zi vo lö'böwë 'ba tu'dë maakowe, mati da sösu zi zë ko'do. Diya zi zë, monyonni wa mati i'di zi wiri ma mbiya ne dë. Ayada zi zë, monyonni yama dë, mandere ida 'ba ngötu mati uri gu mo. Ayada kpa zi zë, mo'donni kö'du kyënyë 'ba ndoro dë."

²⁶ Mi ko'do vere aba, Pawolo oba kora sowo ni aba ehe ak'jo rë nni nzo mi kadra kölö. Here mo i'bë mi yëkëlu ehe ayada ndala aba kadra 'ba ra ko'do ɲbala ne akinde rë ni ehe ndala aba aki'di wakumu zi ma kölö tëmi zë.

İri Pawolo mi yëkëlu

²⁷ Mati kadra 'ba ra ko'do ɲbala ku kara zi rë ni kinde, kya 'ba Yuda maakowe tëmi Asiya ongönni Pawolo mi yëkëlu. Zë o'donni vidi kayo na kamo Pawolo aba, ehe zë irinni mo. ²⁸ Vidi kayo hë nni gbögbö aba, iyanni henye, "Kora 'ba Yuda akonyi ye ze! Kora nenyee i'bë ta bi ne toko, kö'du kyënyë kiya aba ra vidi 'ba Yiserele, ehe kö'du ki'di 'ba Mosa, ehe yëkëlu nenyee. Mo ika komokaya kpa zi yëkëlu laka nenyee, tu'dë maakowe kika mi mo." ²⁹ Kya zë maakowe asösunni henye Pawolo ika Trohimusu ta Efeso

mì yèkèlu, ga kò'du zè ongonni zè 'dò riyò mì gawo kyedre ne.

³⁰ Mì gawo kyedre ne biya kpɔɔ aba, ehe vidi ayinni taho aba. Zè irinni Pawolo ehe otanni mo yaga temi yèkèlu. Here ha loko biya isi rè ni.

³¹ Vidi ombanni ku kara zi Pawolo kofo, mati kyedre 'ba turu anjiya mì turu 'ba Roma owo henye biya Yerusalema ayeto ku zi kamo kò'do.

³² Kandi mo oba kya vo kanya maakowe ehe vo da kanye, ehe ahonni bi mati vidi kayo atoto rè nni zi mo. Kandi mati vidi kayo ne ongonni vo kyèlu ne, ehe vo hu kanye, zè onni ta bi Pawolo ku'bò.

³³ Kyedre 'ba vo kyèlu ne i'bè ehe iri mo, ehe ida mo nyori riyò aba. Here mo ayonzo zi yolo, eyi ra Pawolo ehe a'di ra mo o'do. ³⁴ Kya 'ba vidi kayo maakowe agbögbö hë nni kò'du wa maako, ehe maakowe agbögbö hë nni kò'du wa maako 'beri. Mora edinni ku kò'do kpɔɔ kyo kyedre 'ba vo kyèlu ɔ'bo dë zi wa maako ki'ja. Here mo i'di kò'du zi Pawolo koba bi 'ba vo kanye.

³⁵ Mati zè okonni ani, vidi kayo ayinni na kamo, here vo kanya irinni Pawolo riyè ehe injenni mo.

³⁶ Vidi kayo alö'bönni ga ndi zè ehe nduwè hë nni gbögbö aba henye, “Ofo mo! Ofo mo!”

Pawolo ame'do zi vidi kayo

³⁷ Mati ombanni ku zi Pawolo koba mì bi 'ba vo kanye, mo ako'jo ha kyedre 'ba vo kyèlu ne, iya henye, “Ma tɔ'bo dë kiya kò'du maako zi yi?” Kyedre 'ba vo kyèlu ne ako'jo ho mo iya henye, “Hala ayolo ha 'ba Girigi?” ³⁸ Anza dë vidi 'ba Ezipeto mati ayeto kamo anza na kowo ehe alëpi

dagba zi vo wehe ko'do kpulukusowo yaga mi da lipi?"

³⁹ Pawolo aya'ba do mo iya henye, "E e. Ma Yuda ra, ta Tasisi gawo kyedre laka mi Silisiya. Ako ila ma, ma me'do zi vidi kayo nee."

⁴⁰ Kyedre 'ba vo kyëlu ayada zi mo, mo ato'bo me'do. Here Pawolo oro riyë ame'do kala ni aba zi vidi. Mati de zë ku liwo, mo ame'do zi zë ha 'ba Hibiru aba.

22

¹ "Önduwë ehe 'buwë, owowe kaa miya wa mati o'do rë ni." ² Mati vidi kayo ne owonni Pawolo ame'do zi nni mi ha 'ba Hibiru, zë ayinni ndra liwo. Here Pawolo iya henye, ³ "Ma Yuda ra, o'jo ma mi gawo kyedre 'ba Tasisi mi Silisiya. Mora mövu kinye mi Yerusalema na vo kö'du ko'jo 'ba Gamalili, ehe ayandi ma zi kusu ga ndi kö'du ki'di 'ba zutu 'beze biya. Tinyö, ma kpa momba zi Wiri koro, kaa e biya mati ndenye."

⁴ "Ma yaza vidi mati usu Gëri 'ba Yere, ehe mofu kya maakowe. Miri maakowe ehe mi'di mi kamba. Ma sösu de, ezë zë kora mandere mbara. ⁵ Kyedre 'ba vo karase, ehe biya vidi mi magalesi akato'bo yadanni zi yi nenye edi tinyö. Miri waraga kazi zë, zi öndu ze mi Damasika, here zi ma kiri vidi ehe zi kika zë mi Yerusalema zi yaza."

Pawolo ayada kö'du ra kopi 'beni
(Loo 9:1-19, 26:12-18)

⁶ "Ko'do kölo maako aba, kaa kadra kutë, medï ku zi toko kara Damasika, bikanyi ta komoriyë, kandi ayanyi bi toko ra ma. ⁷ Ma lepï dakaño ehe

mowo gu ëdi ko'jo wa, 'Sawolo, Sawolo, kö'du a'di ëdi yaza ma?' "

⁸ "Ma ya'ba do mo henye, 'Yi 'bëni ëyi, Yere?' Yere aya'ba do mo iya henye, 'Ma Yësu 'ba Nazereta! Ma ra, ëdi ayaza ne.' ⁹ Vidi ma ëdinni ti'bë ma aba, ongonni bikanyi ne, mora owonni gu dë."

¹⁰ "Ma ko'jo kö'du henye, 'Yere, omba a'di zi ma ko'do?' Here mo ayada zi ma iya henye, 'Ënyi riyë ehe i'bë mi Damasika. Èzë oko ani, a'di akayada zi yi ko'do.' ¹¹ Bikanyi kyedre ne ku ndra here mo'bo dë zi bi kongõ. Oke ra irinni ma kala aba kika mi Damasika."

¹² "Mi gawo kyedre nani, kora maako ëdi ru mo Ananiya, mo koma aba mi kö'du ki'di 'ba Mosa, ehe Yude biya mati alimanni ani, ombanni mo laka. ¹³ Mo ayi zi ma, ehe iya henye, 'Sawolo, öndu ma, yaanya aba akongõ bi löhu!' Kandi mo'bo bi kongõ. ¹⁴ Here Ananiyasi ayada zi ma iya henye, 'Wiri mati zutu 'beze amötunni, inzi yi ku zi yolo wa mati mo omba o'do rë ni ku. Mo inzi yi zi kongõ Mo Mati Tinyö, ehe zi gu mo kowo, ¹⁵ ga kö'du zi tedi na vo kiya 'ba wa mati ongo ehe owo. ¹⁶ A'di ra ëdi bi mo kisi? Ënyi riyë! Iri bapatisi zi kö'du kyënyë 'bëyi kaka, mötu aba zi Yere.' "

Ako'jo Pawolo zi kö'du yeti zi tu'dë maakowe

¹⁷ "Tapëti ma nenye ma'ba Yerusalema ehe mi'bë mi yëkelu zi mötu. Ani mongõ rayada ¹⁸ 'ba Yere. Mo iya zi ma henye, 'Kandi, ila Yerusalema! Vidi ombanni dë kowo, wa mati ëdi akiya ga kö'du ma.' ¹⁹ Ma ya'ba do mo henye,

'Yere, zë ayolonnî henye mî bi 'ba mötu kayo 'beze mîrî, ehe mu'bö vîdî mati ëdinnî koma aba mî yî. ²⁰ Ofo Setifano ga kö'du mo ame'do kö'du yî. Mɔɔɔ ani, ehe hu kö'du kî'dî nduwë. Here mongɔ ga bɔngɔ 'ba kora mati ofonnî mo.' ²¹ Mora Yere ayada zi ma tî'bë, ehe mo alömu zi kutu ma kowɔ zi tu'dë maakowe."

²² Vîdî kayo ne owonnî le Pawolo iya nenye. Here zë ayetonnî hë nnî gbögbö. "Ofowe kora nenye! Mo ɔ'bo dë zi lima." ²³ Zë nduwë hë nnî gbögbö. Zë akohonnî bɔngɔ 'bënnî toko ehe u'dunnî durufu mî buluku. ²⁴ Kyedre 'ba vo kyëlu mî turu 'ba Roma, i'dî kö'du zi Pawolo koba bi 'ba vo kanye, ehe ku'bö so'da aba. Mo o'dɔ nenye zi yolo kö'du a'di vîdî ëdî hë nnî gbögbö da Pawolo. ²⁵ Mati vo kanya ëdinnî ku Pawolo kida zi ku'bö, mo ako'jo ha vo da kanye ma ëdî tɔɔɔ ani, "Ëdî na dangölö zi ku'bö vîdî 'ba Roma dagba ayonzo mo dë komo vurë?" ²⁶ Mati vo da kanye owo nenye, mo i'bë zi kyedre vo dë nî iya henye, "Ëdî a'di ko'do? Kora nenye vîdî 'ba Roma ra!"

²⁷ Here, kyedre 'ba vo kyëlu ne i'bë zi Pawolo ehe ako'jo hɔ mo, iya henye, "Ayada zi ma, yî vîdî 'ba Roma ra?" Pawolo aya'ba dɔ mo lëzë aba iya henye, "ɔɔ."

²⁸ Kyedre 'ba vo da kyëlu iya henye, "Mopi kɔhi kyɔ zi tayi vîdî 'ba Roma." Mora Pawolo aya'ba dɔ mo iya henye, "O'jo ma vîdî 'ba Roma." ²⁹ Zë mati ombannî zi hɔ mo ko'jo, ina rë nnî kowɔ kandi ta rɔ mo. Kyedre 'ba vo da kyëlu na bi dë nî na rakaga mati mo ayolo henye nî'dî Pawolo, nida vîdî 'ba Roma ku nyɔri aba.

Pawolo komo magalesi 'ba Yude

³⁰ Ko'do vere aba, kyedre 'ba da vo kyëlu omba ku zi yolo kö'du ma tinyö, kö'du a'di Yude asusunnï Pawolo go mo. Here mo inga nyöri 'ba Pawolo 'de, ehe mo i'di kö'du zi kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude biya zi rë nnï toto. Here mo ika Pawolo loko ehe o'do mo toro komo zë.

23

¹ Pawolo ongo bi mbiyi da gboko 'ba magalesi ehe iya henye, “Öndu me, zi ko'do ndenye, ma litu zi Wiri di'di nbala aba.” ² Here Ananiya kyedre 'ba vo karase i'di kö'du zi kora mati ëdinnï atoro kara, dakapa Pawolo zi ho mo kisa. ³ Pawolo opi komo ni zi kyedre vo karasa ehe iya henye, “Yi ta rë yi yaga nbala kaa yiku kanyi, mora miyi ku na köndu kaa kalili. Wiri aku'bo yi. Alima nani zi vurë ko'do ra ma kö'du ki'di 'ba Mosa aba. Mora mi kadra kölo ne, i'di kö'du zi kora nee, zi kowe kö'du ki'di ma ku'bo.”

⁴ Kora mati oronni kara dakapa Pawolo ako'jonnï kö'du iyanni henye, “Ayolo dë, ëdi kyedre 'ba vo karase 'ba Wiri ra lidi?” ⁵ Pawolo aya'ba do mo iya henye, “Ako öndu me! Ma yolo dë mo kyedre 'ba vo karase ra. Wayöruwë ayada zi ze, anza dë zi me'do kyënyë kiya ra vidi vo dagba 'be.”

⁶ Mati Pawolo ongo kya 'ba kyedre maakowe Sadeke, ehe maakowe Farasiye, mo agbögbö hë ni iya henye, “Öndu me, ma Farasi, ehe wisi 'ba Farasi ra. Ma kinye bi 'ba vurë ne, ga kö'du moma yöku atënyï na didi.” ⁷ Kandi mati Pawolo

iya nenyë, Farasiye ehe Sadekee ayetonni mi ha wasa kyedre, ehe vo dagbe 'ba Yude ayetonni kapa maako. ⁸ Sadekee omanni de mi malayike, lawowe, mandere yoku atenyi na didi. Mora Farasiye omanni biya mi wa nenyee, ⁹ ehe here ani ha gbögbö kayo edi. Kya 'ba vo komoyandi 'ba kö'du ki'di 'ba Mosa mati edinni Farasiye, ze ayinni na kamo ehe iyanni henyë, "Di'ja waako de na kyenyë ra kora nenyë. A'di ra ezë lawo mandere malayika tinyö ame'do ku zi mo."

¹⁰ Ha wasa ne ayi ku na kyigö, kyedre 'ba vo da kanye edi na tere henyë, vidi akizanni Pawolo na nzoyi. Here mo i'di kö'du zi vo kanye zi ti'bë loko ehe Pawolo yomö. Here, ze obanni mo hulëhu bi lima 'ba vo kanye.

¹¹ Yondö nani aba, Yere orö dakapa Pawolo iya henyë, "Akyigö rë yi! Te kaa mati ayada kö'du ma zi maakowe mi Yerusalema, akayada kö'du ma kpa mi Roma."

Yere zi Pawolo kofo

¹² Mi damindö vere, Yuda maakowe atoto rë nni ga bi kölö ehe alömunni, iyanni henyë, nonyonni wa mandere uwënni wa maako de, le ezë nofonni Pawolo ku. ¹³ Ze mati o'donni yere ne ndra ta da 'butësowö. ¹⁴ Here kya ze maakowe i'bënni zi kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude ehe iyanni henyë, "Da lömu Wiri henyë, donyo wa maako de, le ezë dofo Pawolo ku. ¹⁵ E ehe biya magalesi i'bëë zi kyedre 'ba vo da kanye ehe rako'ba henyë ombe yolo ndra vurë ma iya ra Pawolo. Ako'jowe kö'du mo zi

kika komo vurë 'be. Here, da tēdi bi mo kisi, zi mo kofo gba kazi mo tōko ani.”

¹⁶ Mati wisi 'ba ěmi 'ba Pawolo owo kö'du 'ba yeře ne, mo i'bë bi lima 'ba vo kanye ehe ayada zi Pawolo. ¹⁷ Here Pawolo iya zi kyedre 'ba vo da kanya lamikölö maako henye, “Oba kora obi nenye zi kyedre 'ba vo da kanye. Mo ědi kö'du aba zi yada zi mo.” ¹⁸ Kyedre 'ba vo da kanya lami ne oba mo zi kyedre 'ba vo da kanye iya henye, “Maboso ru mo Pawolo ako'jo ma zi kika kora obi nenye zi yi, ga kö'du mo ědi kö'du aba zi yada zi yi.”

¹⁹ Kyedre 'ba vo kyëlu oba kora obi ne dakapa ehe ako'jo hō mo na liwo, “A'di ra omba yada zi ma?” ²⁰ Mo aya'ba dō mo iya henye, “Vidi kora maakowe ědinni kö'du sōsu aba zi hë yi ko'jo zi kika Pawolo akaņo zi magalesi 'ba Yude mindö aba. Zë akiyanni, nombanni zi kö'du yolo ndra kö'du mo. ²¹ Mora ako, o'do wa ma zë iyanni ne dë. Ndra ta da kora 'butēsowō ombanni lodro da Pawolo. Zë o'dōnni lömu anza dë zi konyo mandere kuwë wa maako le ězë nofonni Pawolo ku. Yaanya aba ědinni bi mo kisi zi kowo a'di ra akiya.” ²² Kyedre 'ba vo kyëlu utu kora obi ne 'de tapëti mo iya zi mo henye, “Ila vidi kölö maako dë yolo kö'du mati ayada zi ma nenye.”

Utu Pawolo zi Felekisi

²³ Kyedre 'ba vo da kanye ako'jo kyedre 'ba vo kanya lamiriyö ehe ayada zi zë, “Kadra madōmosowō yōndo aba, lamiriyö vo kanya ma ndi mēdinni nzo zi ti'bë zi Kasariya. Oba 'butēmadōmoriyö kora da akakya ehe lamiriyö vo kanya wehe aba. ²⁴ Ako'je akakya nzo kö'du

Pawolo ehe ayole laka mo moko kazi kö'du maako kpuru zi vo dakaŋo Felekisi."

²⁵ Kyedre 'ba vo da kyëlu ne ayöru waraga iya henye,

²⁶ "Wamëtë kazi Kulidasi Layisisi, zi kyedre vo dakaŋo Felekisi. ²⁷ Yuda maakowe irinni kora nenye ehe kara zi mo kofo. Mora mati ma yolo mo vidí 'ba Roma, moba vo kanya maakowe ehe ayomanni mo. ²⁸ Momba zi yolo kö'du a'di ra ombanni mo dë. Here miika mo komo magalesi ²⁹ ehe ma yolo henye nje kö'du ki'di 'ba yení 'bëzë. Kora nenye o'do kö'du kyënyë maako dë zi mo koli mandere ki'di mo mi kamba. ³⁰ Kandi mati ma yolo edí yeŋe ko'do ro mo, mutu mo zi yi ehe ma yada vo mo susuwë zi kika kö'du ko'do kyënyë 'bomo ne mi bi vurë 'bëyi."

³¹ Vo kanya oronni kö'du ki'di 'ba kyedre 'ba vo da kanye ehe mi yondo kolö nani, zë obanni Pawolo zi gawo kyedre 'ba Anitipatrisi. ³² Mi ko'do vere, vo kanye ndi aba, a'banni bi lima 'ba vo kanye, ehe ilanni vo kanye mati da akakya nduwë ti'bë mo aba dagba. ³³ Mati zë ayinni zi Kasariya, zë i'dinni waraga ne zi vo dakaŋo ehe i'dinni Pawolo zi mo. ³⁴ Vo dakaŋo ako'jo waraga ne. Here mo ako'jo ha Pawolo, dakaŋo vala ra mo ta 'domo. Mati mo ayolo mo ta Silisiya, ³⁵ vo dakaŋo iya henye, "Ma kowo kö'du 'bëyi ne, ezë vidí ne ayinni, ikanni kö'du kyënyë mati ombanni yi dë go mo ne ku." Tapëti mo iya kö'du nenye, mo i'di kö'du zi Pawolo sesi na maboso mi liŋo 'ba Yere Heroda.

24

Asusu Pawolo bi vurë 'ba Felekisi

¹ Yaa ko'do muyi aba, Ananiya kyedre 'ba vo karase, vo dagba 'bënni eti ehe vo me'do mi bi 'ba vurë kö'du vidi maakowe ru mo Teretalusi, i'bënni zi Felekisi zi yada kö'du kyënyë ma Pawolo o'do. ² Here, ako'jo Pawolo loko ehe Teretalusi ayeto me'do, "Kyedre Felekisi, ika vidi 'bezee mi rakyëyi konda, ehe ga kö'du ko'do 'bëyi, ga kö'du dakaño 'beze, edi ndra na laka. ³ Ze biya 'duwi dede na rakyenyi ga kö'du wa mati o'do. ⁴ Momba de zi yi yaza, mora ako, edi na mikuku ze aba, ehe owo ha ma nje kadra tisi aba. ⁵ Di'ja kora nenyë na vo mikile, mo ayeto kö'du kyënyë ko'do mi kutë Yude ehe biya temi damöku ne. Mo edi kpa na vo dagbe 'ba gboko maako ako'jo Nazarenesi. ⁶⁻⁷ Mati mo ayonzo zi komokaya kika ra yekëlu ne, diri ze mo. ⁸ Eze ako'jo ho mo, aki'ja na bi de yi henye, me'do 'beze ne tinyo, akayolo biya kazi mo wa mati da susu mo kö'du mo." ⁹ Yuda kayo ame'donni riyë ehe ombanni da kö'du mati Teretalusi iya.

Pawolo agaga ge ni komo Felekisi

¹⁰ Vo dakaño Felekisi o'do kala zi Pawolo zi me'do, ehe mo ayeto, kiya henye, "Ma yolo ku, o'do vurë 'ba vidi dakaño nenyë ku ko lakyi aba, ehe ma rakyenyi aba, zi ga ma gaga komo vurë 'bëyi. ¹¹ Anza de ndra ta da ko'do 'butë domoriyo mati alaga, mi'be zi motu mi Yerusalema. Ako'jo ha vidi maako eze anza de tinyo. ¹² Gba Yude i'janni ma de he ze wasa vidi maako aba mi yekëlu, mo'do kö'du kyënyë maako de mi bi

'ba mötuwè mandere mi gawo kyedre. ¹³ Gèri maako anza dè ani, zè ato'bønni yada kö'du kyënyë nenyee, zè yaanya aba ëdinni kika ra ma. ¹⁴ Momba do mo nenyee zi ye, mëdi mötu Wirì 'ba zutu 'bezee. Gèri nani kirì aba mati zè iyanni henye anza dè tinyö. Mora moma kpa mi wa biya mati ayöru mi kö'du ki'di 'ba Mosa ehe mi wayöruwè 'ba Nëbiyë. ¹⁵ Mëdi kpa kö'du sösu aba mi Wirì kaa vidì nenyee, henye Wirì akinjë vidì biya tëmi koli, ma laka mandere ma kyënyë. ¹⁶ Here ga kö'du tinyö ma yolo ku, mi'di ra ma zi tëdi kö'du sösu ma di'di nbala aba, mi wa mati mo'do zi Wirì mandere zi vidì.

¹⁷ "Tapëti tëdi 'bama na kowo ta ra Yerusalema koo lakyi aba, mi'bè ani zi kya 'ba kahi kirì zi vidì 'bame ehe zi wakumuwè ki'di. ¹⁸ Nenyee ëdi wa mati mëdi ko'do, mati zè i'janni ma mi yëkelu, ma na nbala mi kö'du ki'di 'ba Mosa. Manza dè vidì kayo aba, ehe kö'du ko'do kyënyë maako anza dè. ¹⁹ Yuda maakowe tëmi Asiya ëdinni mi kadra nani, ehe ezë, zè ëdinni kö'du maako aba zi kiya ra ma, na kyënyë, zè atëdinni kinye yaanya aba. ²⁰ Mandere ako'jo hë zè, zè mati ëdinni kinye ne. Zè akato'bo yadanni zi yi henye, zè i'janni ma dè kö'du kyënyë maako aba, mati magalesi o'donni vurë le ra ma. ²¹ Nje kö'du kyënyë kölo mati akikanni ra ma ëdi, ma gbögbö ha ma yaga bi 'ba vurë, mati miya henye, 'Ma ndenye bi 'ba vurë, ga kö'du moma henye, yöku atënyi na didi!' "

²² Felekisi ayolo Gèri 'ba Yere ndra. Mi ndundu mo, mo isi ha vurë, ehe iya henye, "Ma ko'do ndundu vurë 'bama tapëti toko 'ba Layisisi,

kyedre 'ba vo kyëluwë.” ²³ Mo i'di kö'du zi vo da kanye zi Pawolo sesi na maboso, mora mo misi gɔ mo dë, mandere zi yata aboka mowe ta bi mo kɔnyi.

Asesi Pawolo na maboso

²⁴ Ko'do maakowe aba yaa, Felekisi ayinnï mbara 'bëni Dorosila aba. Dorosila Yuda ra. Felekisi utu litu kö'du Pawolo, ehe mo oze mbili nï mati Pawolo ëdi ame'do zi mo, zi tëdi koma aba mi Yësu Korisitɔ. ²⁵ Mora Felekisi na tere, mati Pawolo ayeto me'do zi mo, zi kö'du laka ko'dɔ, asesi rë yi kazi kö'du kyënyë, ehe vurë ma ëdi atayi. Here mo iya zi Pawolo henye, “ɔ'bo ku, yaanya aba. I'bë. Mora ëzë mëdi kadra aba, ma kutu litu kö'du yi.” ²⁶ Tapëtï ma nenyë, Felekisi 'duwi litu kutu kö'du Pawolo ehe me'do mo aba, ga kö'du mo asösu 'bëni Pawolo akogo komo nï.

²⁷ Koo riyö aba, Porosiyasi Fesitösi ayi na vo dakaɲo tapëtï Felekisi. Mora Felekisi omba zi ko'dɔ vo dagbe 'ba Yude na rakyenyi, mo asesi Pawolo mi kamba.

25

Pawolo komo Fesitösi

¹ Ko'do wota aba tapëtï Fesitösi ayi mi dakaɲo, mo i'bë ta Kasariya zi Yerusalema. ² Ani kyedree 'ba vo karase ehe vo dagba 'ba Yude maakowe ayadannï zi mo kö'du kyënyë mati zë ongɔnnï Pawolo o'dɔ. ³ Zë ako'jonnï ha Fesitösi ëzë mo akomba zi Pawolo kika Yerusalema. Zë alenzennï mo zi ko'dɔ nenyë ga kö'du zë ëdinnï yeɾe ko'dɔ zi lodro da Pawolo ehe mo kofo ta da gëri. ⁴ Mora Fesitösi ayada zi zë, “Akasesi Pawolo

mī Kasariya, ehe kandi mēdī atī'bē ani na bi da ma. ⁵ Ēzē mo o'do kö'du kyēnyē maako, vo dagba 'be mī'bēnnī ma aba ehe mikannī kö'du kyēnyē mati mo o'do ne ani."

⁶ Fesitōsi alima mī Yerusalema ko'do madomowota mandere ko'do 'butē ndra gba kazi tī'bē Kasariya. Here ko'do vere aba, mo alima bi 'ba vurē, ehe ika Pawolo bi 'ba vurē. ⁷ Kandi mati Pawolo ayi loko, vo dagbe ta Yerusalema ɔɔnnī toko ɔɔ mo ehe iyannī henye, i'ja mo kö'du kyēnyē kayo maako aba. Mora zē ɔ'bōnnī dē zi yada kö'du ne ēdī tīnyō. ⁸ Here Pawolo ame'do gē nī gaga aba, "Mo'do kö'du kyēnyē maako dē ra kö'du kī'dī 'ba Yude ehe mo'do kö'du kyēnyē ako kpa dē ra yēkēlu mandere ra Yere 'ba Roma."

⁹ Fesitōsi omba zi vo dagbe ko'do na rakyenyi. Here mo ako'jo ha Pawolo iya henye, "Omba ku zi tī'bē Yerusalema, ehe zi ma vurē 'bēyī kiya ga kö'du nenyee?"

¹⁰ Pawolo aya'ba iya henye, "Ma mēdī mī bi 'ba vurē 'ba Yere 'ba Roma, ehe nani bi ma akikye vurē ra ma. Ayolo na laka mo'do kö'du kyēnyē ako dē zi Yude. ¹¹ Ēzē mo'do kö'du maako na kyēnyē zi ma koli hō mo, mo'bō dē kiya henye, momba dē zi koli. Mora mo'do kö'du kyēnyē maako dē, ehe vīdī maako anza dangölō aba zi ma kī'dī zi vīdī nenyee. Yaanya aba ma ko'jo kö'du zi Yere 'ba Roma ra zi vurē 'bama kiya."

¹² Tapētī Fesitōsi ame'do vo magalesi 'bēnī ētī, mo ayada zi Pawolo iya henye, "Ako'jo kö'du zi Yere 'ba Roma ra vurē 'bēyī kiya, ehe zi Yere 'ba Roma akatī'bē!"

Pawolo ame'do zi Agiriba ehe Berenisi

¹³ Ko'do maako aba yaa, Yere Agiriba ehe Berenisi ayinnî Kasariya na yingo 'ba Fesitösi. ¹⁴ Alimannî ani ko'do lakiyi aba, mati Fesitösi ayada zi yere kö'du 'ba Pawolo, mo iya henye, “Felekisi ila kora maako kinye mi kamba, ¹⁵ ehe mati mi'bë Yerusalema, kyedre 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude ayinnî ehe ayadannî zi ma kö'du kyënyë ko'do 'bomo, ehe ako'jonnî ha ma zi vurë 'bomo kikyë. ¹⁶ Ma yada zi zë, anza dë mi dalëtî 'ba Roma zi vidî kora ki'dî zi vidî mati ikannî kö'du kyënyë ro mo, gba kazi mo i'ja gëri maako dë zi gë ni gaga. ¹⁷ Here mati zë ayinnî kinye ma aba, ma yaŋa kadra dë. Mi ko'do vere ne, miri bi lima 'bama da kyiti 'ba vurë, ehe mi'dî kö'du zi mo kika. ¹⁸ Mora mati kora nee orönnî riyë, zi kö'du kyënyë 'bomo kiya, zë asusunnî mo ga kö'du kyënyë ma anza dë mi kö'du sösu 'bama. ¹⁹ Zë awasa hë nnî mo aba kö'du koma yenî 'bënnî ehe kora mati oli ru mo Yësu, Pawolo iya mo ëdî na didî. ²⁰ Ma yolo dë hala zi vurë 'bomo kiya tinyö ga kö'du nenyë biya, ma ko'jo ha Pawolo ëzë mo omba ku zi ti'bë Yerusalema, ehe zi vurë ko'do ro mo ani. ²¹ Mora Pawolo ako'jo kö'du zi sesinî mi kamba le Yere 'ba Roma ra ako'do kö'du ma nomba. Here, mi'dî kö'du zi mo sesi kinye le ma kutu mo zi Yere 'ba Roma.”

²² Agiriba iya zi Fesitösi henye, “Momba kpa zi kowo a'di kora nenyë akiya.” Fesitösi aya'ba do mo iya henye, “Akowo ho mo mindö aba.”

²³ Ko'do ma vere aba, Agiriba ehe Berenisi aba o'donnî wayada kyedre mati zë ayinnî mi loko 'ba ratoto. Vo kyëluwë 'ba anjiya ehe vidî ma dagbe

'ba gawo ëdinnì kpa ani. Fesitosi i'dì kö'du zi Pawolo kika loko ²⁴ ehe iya henye, “Yere Agiriba ehe yinge, onge bi da kora nenye. Yude biya ta Yerusalema ehe Kasariya ayinnì zi ma, iyannì henye, nombannì zi kofo mo. ²⁵ Mi'ja kö'du kyënyë maako zi mo kofo dë. Mora ga kö'du mo ako'jo ku zi Yere 'ba Roma ra zi vurë 'bëni ko'do, momba ku zi mo kutu Roma. ²⁶ Ma kayöru kö'du tïnyö maakowe ga kö'du kora nenye zi Yere 'ba Roma. Here, mika mo komo we biya, mora gogo komo yï, Yere Agiriba. Tapëtì me'do 'beze ga kö'du 'bomo, ehe mëdì wa maako aba zi yöru. ²⁷ Anza dë na laka zi maboso kutu zi Yere 'ba Roma gba kazi yölo kö'du kyënyë mati mo o'do.”

26

Pawolo komo Agiriba

¹ Agiriba iya zi Pawolo henye, “Yï yaanya aba ame'do ga kö'du yï.” Pawolo iza ga kala nï yaga ehe iya nenye,

² “Yere Agiriba, ma na rakyenyi ga kö'du nenye, zi me'do 'bama kiya komo yï ndenye tëmì kö'du biya, mati Yude asusunnì ma go mo. ³ Ayölo na kayo kö'du dalëtì 'ba yëni 'beze ehe koma mati inye mï ze. Here ma ko'jo hë yï zi kowo mikuku aba zi ma. ⁴ Yude biya ayölonnì ma ku kyere ma gba na wisi obi. Zë ayölonnì kyinë 'ba lima a'di mëdì mo aba, mï dakaŋo 'bama ehe mï Yerusalema. ⁵ Ehe ëzë zë ombannì, zë ato'bönnì yada zi yï ma Farasi ra, mï gboko mati oro kö'du kï'dì ndra ta da maako. ⁶ Yaanya aba, mëdì ku komo vurë ga kö'du moma mï lömu

mati Wirì o'do kyere zi vidì 'bezee. ⁷ Kadra ehe yondo 'butè domoriyö tu'dè 'beze alitunnì zi Wirì, kisi bi lömu ya'da omo. Yere Agiriba, ga kö'du sösu nenyè, kya 'ba vo dagba 'beze maakowe ikannì wasusu maako ra ma. ⁸ Kö'du a'di e biya da jiji aba, Wirì injè yöku zi didi?"

⁹ "Ma kadra maako aba, ma sösu nenyè, ma ko'do wa maako biya ma to'bo, zi wehe ko'do ra Yësu 'ba Nazereta. ¹⁰ Mo'do nenyè dagba mi Yerusalema, ehe kalakonda 'ba kyedree 'ba vo karase mi'di vidì 'ba Wirì kayo mi kamba. Momba da kö'du zi zè kofo. ¹¹ Mèdi zè yaza 'duwi mi bi 'ba mötu 'beze, ehe ma yonzo ko'do zè, zi kö'du kyenyè kiya ra Wirì. Tinyö, ma na kamo zè eti, nenyè, mi'bè zè koma mi gawo kyedre 'ba vo leze maakowe."

Pawolo ayada kö'du ra kopi 'bèni

(Loo 9:1-19, 22:6-16)

¹² "Yere Agiriba, kadra maako aba, mèdi da gèri 'bama zi Damasika kalakonda ehe dangölö aba kazi kyedree 'ba vo karase. ¹³ Kaa kadra kutè, mongö bikanyi, anyi ndra ta da kadra. Ayanyi bi da ma ta komoriyè ehe da vidì biya mati èdinnì ti'bè ma aba. ¹⁴ Ze biya da lepì dakaño. Here mowo gu iya zi ma ha 'ba Hibiru aba nenyè, 'Sawolo, Sawolo, kö'du a'di èdi yaza ma? Èdi na lumè zi wehe ko'do ma aba!' "

¹⁵ "Ma ko'jo kö'du nenyè, 'Yere, yi 'bèyi èyi ra?' "

"Yere aya'ba do mo iya nenyè, 'Ma Yësu ra! Ma ra èdi ayaza. ¹⁶ Yaanya aba oro riyè da ndi yi. Ma yada ra ma zi yi, ga kö'du minzi yi ku zi tedi na vo litu ama. Ayada zi maakowe wa

ma ayolo kö'du ma ehe a'di ma kayada zi yï yaa.'
¹⁷ Yere iya kpa henye, 'Ma kagaga gë yï kazi vidi
 'ba Yude ehe kazi tu'dë maakowe mati mëdi yï
 kutu zi zë, ¹⁸ zi komo zë yëhu here zi dë nnï koto
 tëmï biköndu zi bikanyi ehe tëmï kyigo 'ba Satani
 zi Wirï. Here akila kö'du kyënyë 'bëzë ehe koma
 mï ma, zë ra vidi laka ma Wirï inzi.' "

Pawolo ayada kö'du loo 'bëni

¹⁹ "Yere Agiriba, moro rayada mati ta komoriyë
 zi ma nenye. ²⁰ Dagba mo ma yëti kö'du zi
 vidi mï Damasika, ehe here mï'bë zi Yerusalema,
 ehe biya mï Yudiya. Ndundu mo, mï'bë zi
 tu'dë maakowe ehe miya henye, 'Ûre ta bi kö'du
 kyënyë ko'do, ehe oto de zi Wirï! Here ayada
 wa ma o'de tëmï gëri lima 'be.' ²¹ Ga kö'du
 nenye ra kora maakowe irinni ma mï yëkëlu ehe
 ayonzonni zi ma kofo. ²² Mora mï kadra nenye
 biya Wirï akonyi ma, ehe ma yëti kö'du 'dö zi
 vo wadakayowe ehe zi vo leriye. Ma yada zi zë
 nje wa ma nëbiyë ehe Mosa iyanni ako'do rë ni.
²³ Ma yada zi zë hala Korisito ne akayaza ehe
 atëdi vo dagba zi tënyï tëmï koli, here mo akika
 bikanyi zi vidi 'bëniyë ehe zi tu'dë maakowe."

²⁴ Gba kazi Pawolo inde gaga gë ni, Fesitosi
 ambere, "Pawolo! Yi vo lökyi ra. Kö'du yolo
 kyedre 'bëyi ne ëdi ku yi ko'do na lökyi."

²⁵ Mora Pawolo aya'ba do mo iya henye,
 "Kyedre, Fesitosi, manza dë vo lökyi. Wa ma,
 mëdi akiya, ëdi tinyö, ehe me'do laka ra. ²⁶ Yere
 Agiriba, ma to'bo me'do zi yi biya kazi tere ga
 kö'du ayolo kö'du nenye ku. Ma yolo ku tinyö,
 Yere Agiriba, ayolo zë ku biya na kölö kölö ga

kö'du wa nenye o'do rë ni dë na koho na kowo mi ga bi golo'bo maako." ²⁷ Pawolo iya zi Yere Agiriba henye, "Oma ku mi nëbiyë? Ma yolo oma ku."

²⁸ Agiriba iya zi Pawolo henye, "Mi kadra kodo nenye, asösu 'bëyi ako'do ma Korisito 'ba?"

²⁹ Pawolo aya'ba do mo iya henye, "Ëzë iri kadra kodo mandere kadra konda, ma sösu yi ehe vidi biya mati owonni ma ndenye atëdinni kaa ma kazi nyori nenyee."

³⁰ Here, Yere Agiriba, vo dakaŋo Fesitösi, Berenisi ehe vidi biya maakowe zë eti, ënyinni riyë. ³¹ Mora gba zë i'bënni dë, zë iyanni henye, "Kora nenye, i'ja mo dë kö'du kyënyë maako aba. Anza dë laka zi mo koli mandere mo ki'di mi kamba." ³² Agiriba ayada zi Fesitösi henye, "Kora nenye o'bo zi kila na dangölö, ezë mo ako'jo kö'du dë zi Yere 'ba Roma ra zi vurë 'bëni kiya."

27

Pawolo i'bë Roma

¹ Mati oko ku kadra 'beze zi ze ti'bë Italiya, vo da kanye mi turu 'ba Roma, Juliyasi, mo vo da kanya lamikölö 'ba Yere 'ba Roma. I'di mo zi ga Pawolo kongö ehe maboso maakowe eti. ² Di'bë ze yaga baburu 'ba Dramatiyumu, mati ku nzo zi ti'bë bi toro 'ba baburu maakowe, na ga konda ta ha föfö 'ba Asiya. Arisitarisi tëmi Tasalanika mi Mesedoniya, i'bë ze aba mi baburu. ³ Mi ko'do vere aba, doko dagöti 'ba Sidoni. Juliyasi kö'du ko'do 'bomo na laka zi Pawolo. Mo ila mo kpa

tì'bè oka niyè kongò, here zè ɔ'bɔnni kî'di zi mo wa ma mo omba.

⁴ Mati dila Sidoni ku, buluku ëdi zò luku kî'di zi ze, ehe di'bè ze kara zi rutu 'ba Seyipurusu zi tòmò kazi buluku. ⁵ Here di'bè ze dambaro 'ba Silisiya ehe Pambaliya le dayi ze, zi bi tɔrɔ 'ba baburu 'ba Mayira mi Lasiya. ⁶ Ani vo kyèlu ne i'ja baburu ta Alikazenderiya mati ëdi ati'bè Italiya. Mo i'di kò'du zi ze ti'bè mi baburu nani.

⁷ Di'bè ze na konda liyaa ko'do kayo aba ehe riti kyedre aba, tɔkò Sinodusi. Buluku ila ze dè zi ti'bè kowò mi bi nani, here di'bè dopi Salamona, bi ma rutu 'ba Keriti akagaga ge ze kazi buluku ⁸ Di'bè ze liyaa na konda ta ha föfö kyedre ehe ndundu mo aba dɔkò bi ma ako'jo Bitɔrɔ 'ba Wayòmò, anza na kowò ta ra gawo 'ba Lasiya.

⁹ Yaanya aba da yaña kadra ku na kayo, ehe da lima na konda, le Ko'do Kyedre 'ba Wakila alaga. Here anza dè na laka zi ze ti'bè. Here Pawolo ame'do zi vidi 'ba mi baburu, ¹⁰ “Kora nenyee, oze mbili ye zi ma. Èzè di'bè ze yaanya aba, baburu 'beze ehe söndu 'bomo akayaña rè ni na kyënyë, ehe vidi kayo akoli.” ¹¹ Mora Juliyasi oze mbili ni da me'do 'ba vo baburu kopi ehe vo kyeti mo, anza kò'du Pawolo. ¹² Bitɔrɔ 'ba baburu anza dè na laka zi lima 'dòmo tona aba. Ga kò'du nenyee, vidi kayo idanni kò'du henye, da yonzò ze, zi ti'bè na konda ta ha föfö kyedre zi Fenekisi. Fenekisi ëdi bitɔrɔ 'ba baburu ra mi Keriti mati ayèhu zi dambaro-damirè ehe daaba-damirè, ehe da tɔ'bo lima tona aba ani.

Buluku da föfö kyedre

13 Mati buluku liyaa ta dambaro ayeto luku, kora nee asösunnî zi mala 'bënnî ko'do. Here zë otönnî mongö 'ba baburu, ehe di'bë na konda kara ta dagöti 'ba Keriti. 14 Mora kandi buluku kyigö mati ako'jo "Daaba-humirë" aluku zo ki'di zi ze tëmî rutu. 15 Buluku otra baburu, ehe do'bo dë zi ti'bë zi mo. Here dila buluku baburu kînjë. 16 Di'bë ze na konda zi rutu tisi 'ba Kawuda kapa mati buluku anza. Ze riti kyedre aba zi ga töngbö 'ba baburu kîrî. Mora ndundu mo aba di'ja ze bi 'bomo. 17 Here vidî otönnî töngbö mî baburu ehe olonnî ko'di ñbirî toko ra baburu zi nda'ba ga bi kölö. Ga kö'du zë na tere, henye akotra yayi dagöti 'ba Seyiritisi, zë obannî böngö 'ba baburu akaño, ehe buluku injë baburu na konda. 18 Buluku ku na kyënyë, ko'do vere aba, zë u'dunnî kya söndu 'ba baburu maakowe yaga. 19 Mî ko'do ma wota kala nnî aba, zë u'dunnî kya 'ba wa 'ba baburu maakowe yaga. 20 Ko'do kayo aba, do'bo dë kadra kongö mandere kyëluwë. Buluku kyigö zo nduwë luku, ehe ndundu mo aba, dila biya kö'du sösu 'ba zi tömö.

21 Kyere vidî maako tëmî ze onyo wa maako dë ndî kadra konda aba, Pawolo oꝛo riyë ehe ayada zi kora nenyee, "Ëzë owowe ha ma, da lime mî Keriti, wa 'be nenyee ayaña rë nî dë ehe ölu kpa dë. 22 Mora yaanya aba, ma lenzee, ere dë ëdiyë rakyenyi aba ga kö'du akayöme. Nje baburu ra atölu. 23 Ma 'bama zi Wirî, ehe ma mötu mo. Yöndö ma alaga ne, mo utu malayika 24 zi yada zi ma, iya henye, 'Pawolo ere dë! Akatöꝛo mî vurë komo Yere 'ba Roma. Ehe ga kö'du yî, Wirî laka akayömo didî 'ba vidî mî baburu biya.' 25 Ëdiyë

na rakyenyi. Ma yolo ku tinyö henye, Wirî ako'do te wa ma mo alömu. ²⁶ Mora buluku akadrönyi ze zi rutu maako, ehe baburu akayaña rê ni.”

²⁷ Ko'do 'butë dömosowo ehe yondo, buluku 'ba wini kagba adrönyi ze toko ta ra Föfö Mediterina. Mora ëdi kaa mi kutë yondo, vidi mati mi baburu ayolönni ze ku kara dakaño aba. ²⁸ Zë ayerinni, ehe i'janni henye, wini ne ëdi mitiri 'butësowo na yöndu. Yaa zë ayerinni löhu ehe i'janni ëdi nje mitiri 'butëwota. ²⁹ Vidi mi baburu na tere da kotra kya ri'di maakowe, here zë izanni akaño mongö sowö ta kafo 'ba baburu. Here zë amötunni kö'du bikanyi 'ba kadra. ³⁰ Vidi mati mi baburu ombanni zi taho. Here izanni töngbö mi wini, o'ba rê nni nedinni kya 'ba mongö maakowe ra kiza akaño ta komo dagba 'ba baburu. ³¹ Mora Pawolo iya zi vo kyëlu Juliyasi ehe vo kanye henye, “Ëzë vidi nenyee alimanni dë da baburu, anze dë gëri maako aba zi didi yë yomo.” ³² Here, vo kanye ikyenni kö'di mati iri töngbö 'ba tömo ne, ehe ila lepî mi föfö.

³³ Gba kazi bikanyi 'ba kadra, Pawolo alenze vidiyë zi wakonyo. Mo ayada zi zë iya henye, “Ko'do 'butë dömosowo aba ëdiyë kö'du sösu aba henye onyowe waako dë. ³⁴ Ma lenzee zi wa maako konyo. Didi 'be orö do mo. O'de nenyee ehe vidi ma kölö maako temî yë aki'ja riti.” ³⁵ Tapëti Pawolo iya nenyee, mo oba nzoyi mangölo'bo ehe i'di öwö'di zi Wirî. Here ta da komo vidi biya, mo owe mangölo'bo ne ehe onyo kya mo. ³⁶ Zë biya rakyenyi aba, ehe vidi biya temî zë onyo wa maako. ³⁷ Vidi ma

ëdinnî mî baburu ne, lamiriyö 'butëmadomoriyö dômomodaka, ³⁸ ehe tapëti vidi biya onyonni wa ku, zë u'dunni söndu 'ba wakonyo mî föfö zi baburu ko'do na pëlë.

Baburu ayaŋa rë nî

³⁹ Damindö ayi, ehe vidi ma mî baburu ne ongönnî föyi maako zë ayolönnî dë. Mora zë ongönnî yayi 'ba ha föfö. Here zë ombanni zi yonzö zi taho baburu aba dakaŋo da ha föfö.

⁴⁰ Zë ikyenni mongö nee ehe ila zë alëndi mî föfö. Mî kadra kölö ne zë inganni ko'di mati ëdi gëri yada zi baburu ne. Tapëti mo, zë injënnî böngö ma dagba komo baburu ehe ila buluku ra zi baburu drönyi dagöti. ⁴¹ Mora aho dakaŋo otra rë nî ra lumu 'ba yayi 'ba ha föfö. Kapa baburu ma dagba ne alaka mî yayi, ehe kapa mo, ma hulëhu alowe na nzoyi kazi kyigö 'ba wini kagba.

⁴² Vo kanye ombanni ku zi mabosowe kofo zi sesi zë ta bi tele ehe kazi ahonni. ⁴³ Mora kyedre vo kyëlu omba zi didi 'ba Pawolo yomö, ehe mo ila vo kanye dë zi mala ma zë ombanni zi ko'do. Tapëti mo, mo i'di kö'du vidi biya mati ato'bo tele zi töfu mî wini ehe dagba zi dagöti. ⁴⁴ Here mo ayada zi maakowe mirinni nzoyi kaga 'ba baburu. Ndundu mo aba, vidi biya okö dagöti kazi kö'du maako.

28

Mi Malata

¹ Mati dayi ze dagöti, da yolo ze rutu ne ako'jo Malata. ² Vidi bi naniye na aboka, ehe zë irinni

ze kalakyedre aba wa'do drako, ga kö'du mîrë ëdi ata'di ehe bi na bikyëyi. ³ Tapëti Pawolo atoto dawanya yëri, ehe i'di da wa'do, bikyitu o'do wiri zi tele yaga ehe onyo kala mo. ⁴ Mati vidî bi naniye ongönni wiri ove rë ni ra kala Pawolo, iyanni zi oka ma kölo maako henye, "Kora nenyë vo wakofu ra! Mo aluyi dë mi föfö, mora kö'du laka ko'do akila mo dë zi lima." ⁵ Pawolo akohö wiri ne mi wa'do ehe o'do wa kyënyë maako dë. ⁶ Vidî asesinni sösu henye kala Pawolo ne atö'bu riye mandere kandi akalëpi brua. Alimanni mo kongö kadra konda aba, ehe mati kö'du ako o'do rë ni dë zi mo, zë ofö kö'du sösu 'bënni ehe iyanni henye, "Kora nenyë, wiri ra."

⁷ Vo dagba 'ba rutu ne ako'jo Pobiliyö, ehe mo ëdi kaño maako aba ani na 'bëni. Mo iri ze kalakyedre aba liño 'bëni ko'do wota aba. ⁸ 'Bu mo mi sora, na köo rakyitu aba, ehe miköo kindri aba. Pawolo i'bë zi mo, ehe i'di kala ni do mo, ehe ako'jo kora ne mötu aba. ⁹ Tapëti kö'du nenyë o'do rë ni, vidî biya da rutu ne ika vidî 'bënni 'ba raköo zi Pawolo, ehe ako'jo zë biya. ¹⁰ Vidî nee oronni ze, ehe mati di'bë, zë i'dinni zi ze wa biya ma domba.

Ta Malata zi Roma

¹¹ Yehe wota aba yaa, di'bë ze mi baburu mati alima mi Malata tona aba. Baburu ne ta Alikazenderiya mi Ezipeto, ehe ëdi na yolo henye, "Wirî loña." ¹² Doko ze mi Seyirakusi da lima ze ani ko'do wota aba. ¹³ Ta karani, di'bë ze zi Rahagimu. Ko'do vere aba, buluku 'ba dambaro ayeto luku, ehe ko'do riyo aba yaa, doko ze Putali. ¹⁴ Ani di'ja ze öndu maakowe. Zë

alenzenni ze zi lima rē nni. Ko'do kōlō 'ba gima aba yaa, di'bē gawo kyedre 'ba Roma. ¹⁵ Kya öndu maakowe mī Roma owonni kō'du ze, ehe ayinni de ze kutrē Bi Wakogo 'ba Apiyusi ehe, Loko 'ba Yingɔ Wota. Mati Pawolo ongo zē, mo o'do öwö'di zi Wiri rakyenyi kyedre aba.

Mi Roma

¹⁶ Dɔko ze mī Roma, ehe ila Pawolo zi lima mī loko na bi dē nī, vo kanya aba kōlō zi go mo kongɔ. ¹⁷ Tapētī ko'do wota aba mati dɔko ani, Pawolo ako'jo bi kōlō kya 'ba vo dagbe 'ba Yude, ehe iya henye, “E öndu me, mo'do waako dē na kyënyë zi vidī 'bezee, ehe mo'do waako kpa dē na kyënyë ra dalētī 'ba zutu 'bezee. Mora mī Yerusalema i'di ma na maboso mī Roma. ¹⁸ Zē ongōnni mī kō'du kyënyë ma asusu ma go mo, ehe omba zi ma kinga na dangölō. Zē i'janni mo'do kō'du ako dē na kyënyë zi koli. ¹⁹ Vo dagba 'ba Yude ombanni da kō'du ne dē, here ma ko'jo kō'du zi Yere 'ba Roma zi vurē 'bama kiya. Mora manza dē kō'du kyënyë maako aba zi kiya ra dakaŋo 'bama. ²⁰ Ida ma nyɔri nenyee aba ga kō'du wa ma ze vidī 'ba Yiserele domba zi rē nī ko'do. Kō'du nenyee ra ma ko'jowe kinye zi me'do ga kō'du wa ma domba ze nenyee.”

²¹ Vo dagbe aya'banni do mo iyanni henye, “Vidī kōlō maako tēmī Yudiya ayōru waraga dē zi ze ga kō'du yī. Ehe ma kōlō tēmī zē ayi dē zi kō'du ko'do 'bēyi yada mandere zi kō'du kyënyë maako kiya rē yī. ²² Mora domba ze zi kowo wa ma akiya. Da yolo ze ku henye, vidī biya ta bi ne ombanni gboko kyiyi nenyee dē.”

²³ Here, zë i'dinnî kadra 'ba ko'do zi Pawolo, watiti kyedre 'bëzë ayinnî mî kadra nani, bi mati Pawolo ëdi lima 'domo. Ta damindö le yondö aba, mo ayada zi zë kö'du kise 'ba Damöku 'ba Wiri. Mo iri tēmi kö'du ki'di 'ba Mosa ehe wayöruwë 'ba Nēbiyë zi yonzö zi kika zë zi Yësu.

²⁴ Kya vo dagba maakowe ombannî da kö'du ma Pawolo iya ne, mora maakowe ombannî dë.

²⁵ Kyere zë ombannî da kö'du tēmi kutë nni dë, ayetonni ti'bë wēnnî. Mora Pawolo iya henye, "Lawo Laka iya kö'du tynyö mati mo utu nēbi Yisaya ²⁶ zi yada zi zutu 'bezee,

Ī'bë zi vidî nenyee ehe ayada zi zë,
 "Akowowe ehe akowowe, mora ayöle dë.
 Akonge ehe akonge mora ayöle dë."

²⁷ Ge biya ëdiyë di'di kyënyë aba.

Mbili ye owo kö'du dë ehe komowe ayöfu ku.

Zë ɔ'bōnnî dë zi bi kongö,
 mandere kö'du kowo,
 mandere kö'du yölo.

Ëzë ato'be, oto de zi ma, ehe ma kakö'je.' "

²⁸⁻²⁹ Pawolo iya henye, "Momba zi ye yölo henye, Wiri omba zi yomö tu'dëë, ehe zë akowonni."

³⁰ Koo riyö aba Pawolo alima mî loko kopi ehe iri vidî biya ma ëdi tayi mo kongö ne kalakyedre aba. ³¹ Mo ayëti kö'du 'ba Damöku 'ba Wiri kazi tere ehe yandi kö'du 'ba Yere Yësu Korisito, ehe vidî maako ayonzö dë zi mo yata.

Morokodo
Portions of the Holy Bible in the Morokodo language
of South Sudan

copyright © 2010 Pioneer Bible Translators

Language: Morokodo

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

b81b7ca7-810b-5cb2-913f-b28f08d9c01d